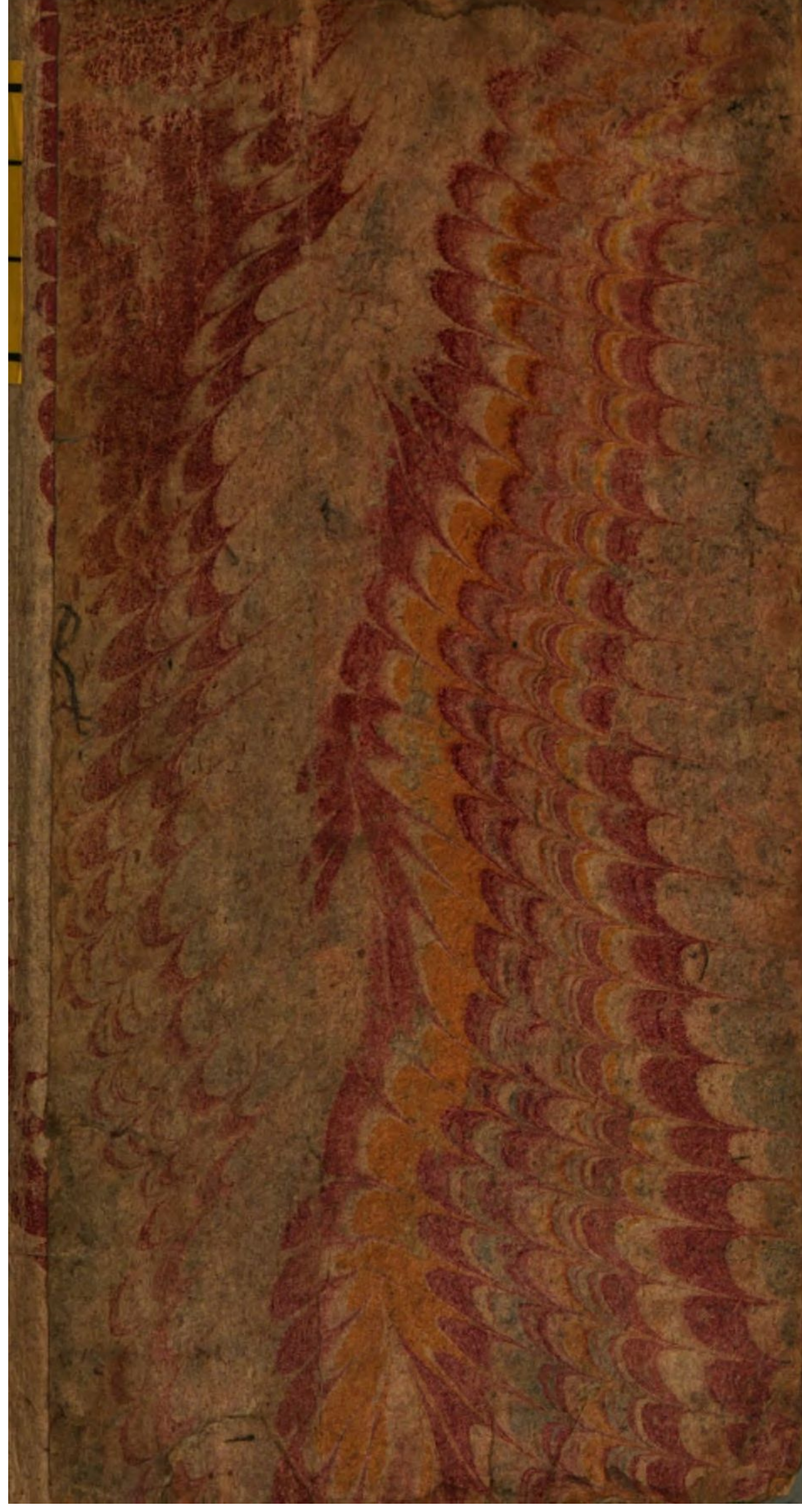

Ald. 159

142

~~Photostat~~

HC 41683

Arch. 159.

Alchem.

R

Luccernau

LUCERNA

Salis Philosophorum.

Hoc est:

Delineatio nuda desiderati illius Principis
tertii mineralium Sendivogiani, sive Sali
pontici, quod est subiectum omnis mirabi-
litis & Academia unica veterum Sapien-
tum, nec non *clavis artis Gebricæ*, clauden-
sigillans & aperiens, nemine alias pandente
vel occludente, continens simul veram præ-
parationem hujus mirabilis saponis & aquæ
siccæ, quæ nihil madefacit, nec ulli alii rei
in Mundo commiscetur, quàm metallis: Se-
cundum methodum quâ cuncti Philophi
panacæam illam universalem confecerunt,
in salutem afflicti hominis ceu effigiei &
imaginis gloriosi DEI, qui laudetur in se-
cula seculorum,

*Ad contestandum animum officiosum erga
prolem doctrinæ fideliter eidem commu-
nicata à filio SENDIVOGLII,
anagrammaticè vocato.*

Tuis Ophir dono fert theca Saturni:
Annum publicationis continet famosum
illud Paracelsi vaticinium:

ELIAS artIVM artes DoCebIt.

Et illud nostri Cosmopolitæ:

MonarCbIa BoreaLIa aDVenIet.

Et Böhmi Teutonici:

LILIUM eDet fLores à septentrIone:

A M S T E L O D A M I,

Apud Henricum Betkium,

Cum Privilegio. An. MDCLVIII.

Conjugium seu lib. de Massa Solis
& Lunæ.

Non legitur, à Divina munificentia
Majusemanasse donum sapientiâ,
unde Hamuel: reccomenda memoriæ, exor-
na conscientiam, magnifica scientiam,
quienim spernit scientiam, spernit illum
Deus sublimis & gloriosus, sapientes ve-
rò & electi servi Dei, quorum unus post
aliū hanc sibi hereditavit sapientiā gra-
tiā & Dono Dei, cujus nomen sit benedi-
ctum, ut sibi facerent memoriā perpe-
tuam apud posteros, scripserunt de hac li-
bros suos typicis & tropicis locutionibus,
sunt enim libri vasa memoriæ & perpetua
fama sapientum. Ne autem hæc sapientia
& donum Dei altissimi hilariter elargitum
microcosmo ad interitum tenderet, Deo vo-
lente Philosoph. & Prophetæ scientiarum
Domini hujus sapientiæ series in scripturis
pelatas posuerunt.

Geber.

LAudetur sublimis Naturarum Deus
benedictus & gloriosus, qui nobis om-
nium Medicinarum revelavit seriem, cum
hujus Magisterii experiētiā quam ejus in-
vestigationis bonitate, & nostri laboris in-
stantiā perquisivimus, & oculis vidimus,
& manu tetigimus complementum ejus, no-
stro magisterio indagatum.

DEDICATIO.

*Gloria in excelsis Deo : pax terris :
bona voluntas hominibus : omnibus-
que Deum sincerè timentibus do-
ctrinæ filiis æterna sacro-
sanctæ Trinitatis be-
nedictio.*

QUamquam, ô venerabiles Mu-
sarum Hermeticarum Cul-
tores, nil quicquam (ut exi-
mius anonymus consiliarius
conjugii Solis & Lunę, in parte tertiã
de massa Solis ait) adinveniri novi in
arte Philosophicâ queat plûs dictis ve-
terum philosophorum, quia saltem una
res est & unica via ejus; attamen sola
delectatio hujus secreti simul in men-
tem intellectoris cadens eum plerun-
que delectabundè stimulat, ut modica
patefactione literali coram veneranda
societate hujus magisterii, ob intelle-
ctam occultissimam scientiam Philoso-
phorum sibi ipsi (innuente Gebro) so-
leat gratulari, atque ad eandem etiam
aliis adhuc imperitis indagatoribus,
quantum licitum est viam common-
strare, secundum exhortationem Se-
nioris Arabis, in libro de Chymia sic
dicentis: *Si sim magnæ rationis in scien-
tia, & aperti mihi fuerint tropi Philoso-
phorum occulti, & manifestum mihi quod*

4 D E D I C A T I O .

occultarunt, & hoc apprehenderim per scientiam, debeo recte hoc appropinquare intellectui successorum meorum, sermonibus in aperto velatis, significantibus intellectum occultum & velatum, ut hoc sit apertum & celatum, est autem apertum studiosis sapientibus & intelligentibus & investigantibus, celatum autem minus intelligentibus, quod nisi fecero, non manifestabo industriam meam præ cæteris. Et Deus sit mihi testis super vos, ut non prohibeatis eos, qui sunt digni ex fratribus nostris, & non pandatis ea indignis, aliàs indignè ageretur, & contra conscientiam, & merebimini pœnam à Deo, cujus nomen glorificetur. Commissa enim est vobis hæc scientia, ut subveniatis fratribus nostris pauperibus, & Deus retribuet, &c. Hæc ergo generalis intentio antiquorum etiam mihi eorum exiguo discipulo ansa fuit, ut non supervacaneum existimarim, Principii tertii Sendivogiani sive Salis Philosophici delineationem (cum non pauci id hætenus desiderarint) pro iis, quibus grata foret, ante breve tempus Germanicè publicare, brevibus simul indicans, quid me tum ad id commoverit; Quoniam verò postmodum aliorum quorundam doctorum amatorum, qui Germani non sunt, familiaris notitia facta est mihi, ipse ego dictam delineationem Latinam reddidi, nec non priscorum sophorum (qui omninò nostri præceptores

res permanebunt, quamdiu hic Mundus durabit) sententiis aureis principaliorem hujus artis doctrinam continentibus ampliavi, atque ad lucem typorum denuo destinavi, nullus dubitans, quin talis tractatulus quibusdam, quales quales sint, acceptus sit futurus; si enim contingit eum ad manum illuminatorum Philosophorum venire, amice tales à me longè viliori monentur, quin ego quemlibet eorum per Deum oro, qui suum Solem pro bonis & malis lucere finit, ut ne concessa sibi dona penitus à proximo abstrahant, nec animum suum à caninâ invidiâ occupari permittant, perpendentes quantum peccatum sit invidia, eò quod catalogus ille, istorum sceleratorum, qui futura nova Hierosolyma non inhabitaturi sunt, canes i. e. invidiosos primos ponit, *Apocal. 22. v. 15.* Si verò sunt, quorum captus antiquorum secretum nondum apprehendit, idque apprehendere desiderant, ii certè hinc fidelem instructionem arcani hujus invenient, sicut ego olim ex vivo ore veri Philosophi habui: quâ in re multis à Deo intelligentiam & benedictionem animatus precor. Spero quoque quod sanè tandem aliquando tempus advenerit, quo genus humanum ab exitiali hac vanitate, quâ jam totus Mundus se pessundat, desistet, & apertioribus oculis spirituales omnium miraculorum

6 D E D I C A T I O .

operatorem seu creatorem omnipotentem melius agnoscat, sine cujus omnipotentis providentiâ nullum humanum corpus, ex paucâ spermaticâ aquâ in tam dura ossa, carnem, venas, sanguinem rubicundum, &c. coagulari potuisset, atque etiam multo minus homo post partum suum omnia necessaria sibi ante parata inveniret, absque quotidiana Dei creatione, nempe fruges & animalia ad cibum, lignum & lapides ad habitationem, & varia metalla ad instrumenta, quæ singula Divinâ operante potentiâ pariter è tenui liquore spermatico indurata indies depromuntur, cum tamem valdè mirabile sit, liquorem aqueum in tam Compacta, sonore tinnientia, ac sub malleo extensibilia corpora metallorum indurescere posse, quæ corpora cunctis hominibus in omni hoc Mundo servare oportet tam divitibus quam pauperibus, præsertim ferrum, sine quo nulla arbor cædi, nulla domus extrui, nullus ager arari, nil clavis conclavari, nulla navis ad navigationem ædificari, nec ulla Insula habitari unquam potuisset, unde ars metalla tractandi jam dudum ante diluvium in usu fuit, ut *Gen. 4.* legitur quod Caini abnepotis Methuschaëlis filius Lemecus, cum altera ejus uxore Tzilla Thubakaynum genuit, qui erudit omnem fabrum ærarium & ferrarium. **Quum**
er.

ergo ut dictum est, metalla sint tam mirabilia corpora, quæ constant ex sicca & tamen fluente aqua, sine quorum auxilio fere nullus homo vitam suam transigere posset, ad quam necessario quilibet habitatione quâdam metallorum ope confectâ opus habet, contra pluvias nives & frigora, siquidem absque domiciliis & vestibis homines vivere nequeunt, cum tamen exempla sint, aliquos homines sine ullo cibo aut potu multos annos vixisse; Veteribus inde summâ cum admiratione exactissima Creatoris providentia, de unoquoque mortali evidenter conspicienda fuit, qui propterea etiam suos ad agnitionem & gratitudinem erga Deum creatorem omnium istorum beneficiorum serio adhortati sunt, ac virtutibus atque bonis exemplis ijs præiverunt, diuque noctuque multis cum laboribus variè speculati sunt & allaborarunt, quo pacto mirabilia omnipotentis Creatoris ignaris oculariter demonstrarent, atque ad sequendum commoverent, que illorum bona intentio Omniscienti Creatori tantopere placuit, ut illis multarum rerum, & præsertim prædictæ aquæ siccæ cognitionem & operationem inspirarit, illorumque animus deprehenderit, quod omnia metalla ex ista creverint, & quod etiam longe quid perfectius ex eâ fieri posset, si prius omne heterogeneum,

neum, quod ortui metallorum fua pervenit, segregaretur, & subsequenter purum istud ens, tam simpliciter, ut gremium Naturæ prænarata corpora fovet, coqueretur, id quod etiam inspirante Deo ita aggressi sunt & perfecerunt, tantamque perfectionem nacti sunt, ut non aliter eandem rem nominare potuerint quam Lapidem benedictum Divinum, quasi Divinitus datum, & quia cum eo postea inaudita & supernaturalia effecerunt, quod nullum aliud ingenium naturale præstare æmularive posset, ideo ab hominibus sapientes Magistri & Magi vocati sunt, donec Pythagoras ille venit, qui nullo modo sapiens sed saltem Philosophus seu amator Sapientiæ nominari voluit, eò quæ nemo nisi solus Deus sit verè sapiens. Qui titulus Philosophi postea in genere doctis tributus est, in hodiernum usque diem, quamvis plurimi indicatum illud Philosophiæ magisterium non intellexerint, imò pars prorsus non crediderit.

Illi autem veteres Philosophi, qui illud per Vulcanum & artem Chemicam perfecerunt in usum, & commodum posteritatis id ipsum literis, ænigmaticis tamen, parabolicis, & figurativis consignarunt, tali methodo, quâ nec prorsus vulgesceret, nec etiam penitus lateret. Cæterum Spiritum
Dei

Dei in illo eorum stylo mystico interdum mirabiliter ludere voluisse, adhuc hodie non parvi viri credunt, & admirantur, quædam enim dictorum illorum quasi prophetica facta sunt, quamvis non habuerint verbum Dei Biblicum, sicut magnus ille Græcus Philosophus Plato in suis Alchymicis, mirabili modo (notante B. Augustino in summâ confessionum) hoc initium Evangelii Johannis scripsit *In principio erat illud Verbum, & Verbum illud erat apud Deum, eratque illud Verbum Deus, hoc erat in principio apud Deum, omnia per hoc facta sunt, & absque eo factum est nihil quod factum sit; in ipso vita erat & vita erat lux illa hominum: & lux ista in tenebris lucet, sed tenebræ eam non comprehenderunt.* Quæ verba S. Ioh. Evangelista, longo tempore post illum natus similiter scripsit. Reperiuntur etiam in codice Turbæ Philosophorum, quos Pythagoras congregavit, quæpiam insignes sententiæ, quæ in nostræ Christianæ fidei articulos quosdam apprimè quadrant, videlicet quum isti antiqui Lapidem suum filium virginis nominant, cujus matrem virginem esse, & patrem non concubuisse tradunt. Item: Lapidem de se ipso mori & de se ipso resurgere: Item Milvescindus ibidem sic ait:

Creator animarum, cum has mortificat
 creaturas, postquam sequestrat animas
 à corporibus, reddet eis animas, ut judi-
 cet, & remuneretur. Et Bonellus ibid.
 Omnia vivunt, & moriuntur nutu
 Dei, & est natura, cui, cum humiditas
 vel combustio accidit, & cum eâ
 dimittitur per noctes, tunc similis vide-
 tur mortuo, & tunc res illa igne in-
 diget, quousque illius corporis spiritus
 extrahatur, & per noctes dimittatur,
 ut homo in suo tumulo, & pulvis fiat;
 his peractis Deus reddet ei animam suam,
 & spiritum ac infirmitate ablatâ, con-
 fortatur illa res & post coruscationem
 emendatur, quemadmodum homo post re-
 surrectionem fortior fit & junior quam
 fuerat in hoc Mundo &c. & Hermes
 in primo septem tractatum: Nisi
 Iudicii diem timerem, hujus scientiæ
 nihil patefacerem, nec ulli prophetarem,
 &c. Et similia multa, ut non imme-
 ritò in epistola quadam Rhasis exa-
 raverit: Philosophos cum hoc super
 omnes alios se magnificasse, & va-
 ticipatos esse futura. E contra Di-
 vini Prophetæ in suis Prophetiis ali-
 quando utuntur similitudinibus, quæ
 terminis operis Chemici conformes
 sunt, ut Excellens ille Physicus Pe-
 trus Bonus Ferrariensis in sua marg.
 pret. nov. cap. 9. testatur; inquiens;
 Quod si fidem nostram Christianam non
 offenderem, neque legem, auderem di-
 cere,

cere, quosdam antiquorum Prophetarum habuisse (si fas esset sic loqui) artem, ut Moysen, David, Salomonem, & quosdam alios, & similiter Joannem Evangelistam, & eam dictis Domini intermiscuerunt, & occultaverunt. Unde Rhasis in *Lumine Luminum*: *Seria administratione dignum judicavi, ut id ad propriam reduceret naturam. Unde sententiam hujus sermonis in lege Moysi. &c. & Rosinus: Deus tribuit recte Moysi, &c. Et Alphidius in libro Malachiæ Prophetæ: Hujus autem rei purgandæ per Prophetam bene prædictum esse legimus, Totâ die sedebit constans, & mundabit argentum, ac purgabit filios Levi, quâ purgatione peractâ erit cælum novum & terra nova, & videbit omnis caro salutare suum, cum se cognoverit ab omni corruptione fore mundatam, & ad pristinam sanitatem, in quâ condita fuerat, redire, &c. Hisce autem dictis sanctum Dei verbum non prophanatur, sed potius fides nostra Christiana eò certior fit, quando percipimus, quod mysterium nostræ beatitudinis, & conjugij cum Domino nostro Jesu Christo, non tantum à Deo in suo verbo sit corroboratum, sed etiam in Natura tam preciosum, & manifestum habeat testimonium, ut quoque Ethnicis quibusdam, Dei in*

spiratione, ut ipsi confitentur) conspicuum fuerit, sicut passim in doctrinâ ovi Philosophorum ab antiquis proponitur. Contradicat sanè quisquís volet, ego tamen totus stupeo, & extrémè miror, maximam istam concordantiam, convenientiamque similitudinariam famosissimi hujus secreti cum saluatione hominis, quia sicut salvator noster in manifestatione sua in carne vilissimus omnium hominum, & contemptissimus videbatur, qui tamen supremus & omnipotens Dei filius erat, nostras tamen omnes qualitates carneas, excepto peccato, & totalem humanam miseriam induebat, & violentam mortem patiebatur, & resurgebat, aliter isto sanctissimo angulari lapide (ut scriptura eum vocat) homines ad vitam æternam tingi non potuissent; ita prorsus res habet cum metallis tingendis, itidem namque summum in cœlo fit infimum in terra, omniúsque tingendis totaliter simile, sed longe miserius, & moritur pro illis, & resurgit atque infinitè ad perpetuam perfectionem tincturâ suâ tingit, ideo pulcrum & sanctum arcanum est, de quo Morienus & alij illuminati exclamarunt: *Hoc magisterium non est nisi secretum secretorum Dei altissimi*

& magni, ipse enim illud suis Prophetis, &
 Philosophis commendavit, quorum animas
 in suo paradiso collocavit. Sicut etiam om-
 nis plenitudo sacrosanctæ Trinitatis in
 Domino nostro Jesu Christo habitat cor-
 poraliter, & omnia per ipsum creata
 sunt; ita testibus cunctis Philosophis
 tria principia omnium rerum in perfe-
 cta conjunctione corporaliter repe-
 riuntur in hoc lapide, & nulla creatura
 sine eo potest vivere. Sicut etiam maxi-
 ma pars Mundi errat in cognitione Do-
 mini nostri Jesu Christi, & plurimus nu-
 merus eorum, quæ Christum in humili-
 tate docere debebant, incidunt cum su-
 perbia suâ in Antichristum, & se cum
 alijs seducunt, eò quod non manent in
 humillimo Christo: ita quoque superbi
 liberalium artium Professores, qui hanc
 simplicem artem alios docere debebant,
 ipsi nesciunt, eò quod non manent in vi-
 li simplicitate Naturæ. Ad hæc acce-
 dit magna nostra calamitas, quod na-
 tura semper meliora spernamus & pe-
 jora eligamus, decepti apparentia, ut
 Judæi Joannem Baptistam pro Messia
 accipere volebant rejicientes Jesum lon-
 gè miraculosiorem, sic & hic contingit,
 dum semper ad speciosiora subjecta
 curritur, scilicet ad aurum & Mer-
 curium communem, prætereundo sol-
 vens nostrum universale, quod aspe-
 ctu non tam speciosum sit, cum tamen
 omnis

omnis haftenus invenenit , Mercurium vulgi ; proprium agens in se non habere , quo posset seipsum perficere , quemadmodum ova illa , quæ absque coitu galli proveniunt , pullos excludere nequeunt , in cuius differentiam Philosophi lapidem hunc , Argentum vivum animatum appellarunt , principia ejus obscurè describentes , ut pauci propter obscuritatem , & infinita nomina ovi istius unici omnia in se continentis , veram cognitionem acquirere valuerint , cui malo in novo lumine Chemico Sendivogiano occursum , triumque principiorum Philosophicorum series luculentissima in eodem detecta est. Quum verò tertium de Sale communicandi impedimenta fenserit , volui & debui , grati hujus parentis in honorem , declarationem talem emittere , dedicatam his atque officiosè oblatam , quibus placebit , isti enim quibus non arridebunt , sed vilescunt hæc mea tenuia officia , poterunt inaspecta relinquere , & oculos suos aliis pascere cum neque damnum neque proficuum mihi inde resultet , atque etiam jam pridem compertum habeam , quod nemo valeat se ita exhibere , ut unicuiquè homini posset placere . Porro etsi non quisque ordinem artis totum hic præscriptum inveniet , quod nemini sic scri-

scribere licet, attamen liber librum explicat, atque etiam satis utilitatis hic libellus gratis dabit, & residuum reperiendum indicabit dummodo sedula lectio bonorum Auctorum continuatur, donec integra situatio Arabiae felicitis sive Regni magni illius Gebri exactissime cognoscatur, sic enim non tantopere timendum erit, ne artificis classis substantiae suae in Oceano laborationis pereat & frangatur, ut Regi Jehoschavato accidit, de quo legitur 1. Reg. 22. 48. quae habuit decem naves oceani, quae proficiscerentur Ophirim auri causa, sed non ivit, quia fracta est classis Hetzione-Geberi. Sed qui similiter saltem auri causa, & non unice propter mirabilia Creatoris agnoscenda istuc proficisci desiderabit, is pro certo calamitosum naufragium corporis & animae experietur; attendat ergo unusquisque artis discipulus optimis monitis majorum nostrorum (quorum nonnulla in priori Germanico post singula capitula rythmice consignaveram, hicque simul Latine feci) neminem enim unquam poenituit, sapientibus morigerum fuisse, ex quibus etiam fidele hoc consilium habeo, Lectori benevolo ita consulendi, & quae utilia illi fore scio, recensendi, ut sequitur:

Præ-

16 DEDICATIO.

Præmissa hæc cum sequentibus exaravi in patriâ Joannis Dee, vergente ad clausulam anno à Christo nato.

O prVDentes VIrI VbI VIVIItIs?
obnIXè peto Vt ConVerseMVr,

Ad rectè sentientem

LECTOREM

PRÆFATIO.

DEum intra sex dies creatum
bunc Mundum, finito, decur-
tatoque termino magnorum ac
generalium sex dierum, peni-
tissime innovaturum, ac in sempiternam,
crystallinam, vividam, immarcescibi-
lem, & per omnem eternitatem intransi-
toriam caelestem essentialitatem, existen-
tem in lucidissimo atq; inenarrabiliter ful-
genti fulgore infinitæ omnipræsentisque
gloriæ Agni Dri, & Orientis ex alto,
confirmaturum; non solum ejus ac servo-
rum ipsius veracissimum os, in sancta
Scriptura affirmavit, sed idipsum quo-
que in libro Naturæ temporariæ, in ope-
re regenerationis Philosophorum, median-
te Philosophicâ clave, unicè referante &
obserante, omni tempore [cui tale Di-
vina Sapiencia confert) tanquam in spe-
culo videre est, ubi viva effigies primor-
dii creationis, lapsus humani & Mun-
di maledictionis, operis quoque redem-
ptionis, & futuræ beatissimæ omnium re-
rum meliorationis, à digno artistâ visibili-
ter

ter conspicitur, de quibus ab Hermete Trismegisto, usque ad nosra tempora, non pauci Philosophi multa scripserunt, verumque testimonium perhibuerunt, sicut indubitabiles eorum attestations, in egregio illo libro Turbæ philosophorum, nec non alijs sapientum scriptis, sufficienter extant, ut eas hic citare plane supervacaneum sit. Nibilo secius tamen occultum illud Naturæ speculum (secretum Philosophorum ab iis intitulatum) à prima ejus inventione, propter hominum indignitatem, & abusum, maximoperè absconditum, & celatum fuit, adeò ut semper ex multis millibus vix unus ad illud pervenire potuerit, donec tandem bocce ultimo tempore, quo horologium Mundi finaliter volvitur, diu obscuratum Naturæ lumen, volente altissimo, in multis se conspicuum dedit, ut de dictis Dei miraculis, illuminata mente, Theo- & Philosophicè conscripserint, inter quos etiam noster secundum doctrinam per dilectus in Deo nunc requiescens parens Sendivo-
gius fuit, cujus editum novum lumen Chemicum, in tota ferè Europa, sapientibus notum charumque est, qui etiam non parum dolent, suum hunc tam eximium socium, veritatisque Philosophicæ adeò strenuum, ac cunctâ contradictione validiorem assertorum, à male feriatis, insipidis, & virulentis calumniatoribus esse impeditum, quo minus

nus concrediti sibi incomparabilis talenti reliqua, quæ supra prioris in lucem emissa celeberrima opuscula promiserat, depromere fas habuerit.

Quoniam autem gratuita Divina miseratio nobis itidem scientiam permagni hujus magisterii concesserit, animus est insistere vestigiis parentis, ac filiis veritatis tertium principium mineralium, summoperè hactenus desideratum, nempe Salem Philosophorum (Mercurii enim & Sulphuris descriptionem prædictum Lumen jam pridem continet excellentissimam) pariter declarare, & fideliter communicare: quâ re quin apud eos qualemcumque gratiam, adversariæ verò, & irrisoriæ partis calumniam, & sannam nos merituros, equidem non est dubium. Quum verò (ut Deus testis sit) nostrâ h.îc intentione nihil aliud quærimus, quam inservire proximo nostro fraterno, & drachmam donorum à patre luminum concessam non ut infidelis & ignavus servus in terram defodere, sed cum eâ fœnus, & usuram in honorem altissimi exercere: Ita nihil morâmur ullius hominis erga nos judicium sinisterum, neque etiam per totam banc vitam aliquam vanam gloriam, aut terrenam felicitatem quæremus, quorum obtinendorum tamen nobis longè propinquior via esset, quàm aliis, quibus incognitus est Naturæ thesaurus, habere-musque cuncta Orbis preciosa in vili quodam

dam stercore reperibilia, si nos demens desideratio talium (quod absit) opplevisset. Verum enim verò cupidinem hanc lubenti corde ijs relinquimus, qui sinunt animum suum vel ab avaritia, omnium malorum radice raptari, vel à superbia inflari, vel à Mundanâ voluptate inclinari, estque potius nostrum totale gaudium, & desiderium, & votum, & omnis fiducia Deus Creator noster, qui mysteria sua, timentibus se, revelat, & etiam nobis arcanum hoc Naturæ Speculum (quod nunquam ab ullo usquam irregenerato aliquo videbitur) patefecit, de quo hic, quantum decet, indicium faciemus, cum istac simul officiosa pollicitatione, quatenus gratum & acceptum esse arcanorum filiis hoc tertium principium animadverti poterit, ipsos fortasse consimiliter per nos Harmoniæ Sendivogianæ compotes futuros. Admonitos quoque eos ipsos volumus, ut sensum maximè interiorem huius tractatuli aucupentur, nam omne rerum bonum est internum, & non externum atque plerumque in tali subiecto adinvenibile, quod extraneâ specie contemptibile videtur.

Cæterum hoc non iisdem exaravimus, quia jamdum talia intclligunt (quorum tamen supra quam cuicumque credibile valde exiguus est numerus) sed tantummodo in gratiam & commodum eorum, qui mediante Divinâ invocatione ejusmodi cognoscendis operam dant, quorum quisque hoc consilium à nobis habeat, ut ne
de-

desistat vel intermittat quotidie coram throno Divinae gratiae se prosternere, & ad impetrandum Spiritum Sanctum, precibus ardentibus, patrem caelestem fatigare, ex toto corde sic suspirando.

O Bsecro Domine, Deus fortissime, maxime, & summe reverende, servans fœdus & misericordiam timentibus te, & servantibus præcepta tua; ego miser vermis incurvome ante scabellum gratiosi tui throni, & balbutiente meâ linguâ gratias humillimas tibi ago, ex intimo cordis mei centro, pro omni tua benignitate, gratia & misericordia, qua me, ab utero matris meæ, affecisti, imprimis verò, quod ex gratiosâ clementiâ mihi notum fecisti, me nullo modo tibi placere posse, nisi tu id ipsum mihi des, & ducas me Spiritu Sapientiæ in viis tuis. Itaque gemo ad te, per acerbitatem mortis Jesu Christi, ut velis mihi largiri sapientiam, & intellectum, ut cognoscam, quid tibi placeat, & semper inveniar servus tuus fidelis. O Jehovah! ego sum tuus servus, filius ancillæ tuæ, sine me adinvenire gratiam, & misericordiam, coram tuis oculis, nec rejicias me ex tuis filiis. Da mihi Sapientiam quæ indefinenter est circum thronum tuum, demitte eam ex sanctis cœlis tuis, & è throno gloriæ tuæ

tua, ut ea se det in me, & mecum laboret, nam absq; scientiâ, à te procedente, nihil sum, nec ullo modo intelligo sanctam voluntatem, & beneplacitum tuum. Imperti mihi spiritum, mentem, virtutem, gratiam & charitatem Jesu Christi, ut inde penitus renascar, & à peccatis liberer, quæ incessabiliter mihi adhærent, & utere me in hoc Mundo ad servitium tuorum filiorum, in nominis tui gloriam. Fac me vasculum misericordiæ tuæ, & trahere me in puritatem & claritatem plenissimæ tuæ Divinæ charitatis, ut in hac omnino demergar, & omne illud in me emoriatur, quicquid tu non ipse es. Duc me per spiritum tuum in viis tuis, & da me tibi fidelem manere, usque ad exitum vitæ meæ. Dignare me, omnipotens, dilectissime Domine, secundum infinitam omnipotentiam tuam, ut à te nunquam declinem, sed invictâ fide & divinâ fortitudine, inseparabiliter tibi affixus, & conjunctus maneam. Fac lucere ex me semper nobilem, & pretiosam Christi vitam, & reales fructus perferre. Largire etiam mihi media & occasionem ut utilis sim in hoc Mundo fratribus, & sororibus meis, iisque libenter serviam cum omnibus illis, quæ tu mihi concessisti.

O Jehova! Jehova! qui me creasti, & proprio corde ab æterna morte redemisti habeas me obsecro totaliter in te commendatum; tibi sit laus, honor, vir-

tus

tus, potentia & gloria ab omni creaturâ
in secula seculorum, Amen!

His vel similibus, cordis humiliati & con-
triti, suspiriis, quotidie ad Omnipotentem
gloriosissimum patrem, & redemptorem
nostrum balbutitis tantum abest (fraterne
millecor) ut ullum bonum (quoad non est
damno animæ) nobis denegetur, ut potius Di-
vinitatem ipsam consequamur, & prorsus
divinifiamus omnibus angelis excelsiores,
sicut etiam omnia nostra sunt, & nos su-
mus Christi & Christus est Dei, ò homo,
homo nunquam hoc obliviscaris, sisque hisce
in sacrosancta Christi vulnera fideliter
commendatus & deditus,

à Tuo charitatis debitore
I.F.H.S. Filio Sendivogii,

cujus nomen dat hoc anagramma;

Sit! Tischon hori Eden tutò fruar.

item aliter d, pro t, posito:

Durè fit thronus d.ctrina Sopbia.

Rogamini verò possessores, & intelle-
ctores hujus permagni doni Dei, per
Dominum nostrum, qui non vult margari-
tas porcis objectas, ut maximo studio san-
ctum hoc secretum probibeatis, & custodia-
tis ab indignis, & malis irrisoribus, ne cu-
mulatim in nos ruant maledictiones Mago-
rum

rum, & Philosophorum antiquissimorum, quarum mentionem facit magnus Rosarius his verbis: In arte nostri magisterii nihil est celatum à Philosophis, excepto secreto artis, quod non licet cuiquam revelare: quod si fieret, ille malediceretur, & indignationem Domini incurreret, & apoplexiâ moreretur. Item Lullius in Theor. test. Cap. 6. Juro tibi supra animam meam, quod ea si reveles, damnatus es: quia si revelares brevibus verbis illud quod Deus longinquo tempore formavit, in die magni judicii damnareris, nec tibi remitteretur casus læsæ majestatis, &c. & Basil. Val. in suo test.: Hoc foret peccatum gravissimum, Et omnium maximum, si indignus à te rescisceret &c. Item Arist. in epist. ad Alex. Si perveniret (scilicet per apertam meam scripturam) ad indignos hoc ultimum bonum, & arcanum Divinum, ego sane existerem transgressor Divinæ gratiæ, & fraudator Cœlestis sigilli, & occultæ revelationis: ea propter sub attestatione Divini judicii &c. Et Hermes: Ne mali ad peccata potentes fiant, ac Philosophi de eorum peccatis rationem essent reddituri.

De Tertio Principio rerum minera- lium.

CAPITULUM I.

Conditio & qualitas Salis Naturæ.

SAL (à veteribus silentio involu-
tus, à Johanne Ifaco Hollando
autem, nec non Basilio Valenti-
no, & Paracelfo indigitatus, &
declaratus (sicut est omnium rerum
tertium principium (sic ordinem pa-
rentis continuamus, qui Mercurio de-
dit primum locum, alterum Sulphuri,
tertium Sali describendo reservavit,
aliàs nullum principiorum est primum
vel ultimum, cùm sint unius ejusdem
originis & coæqualis primordii) ita
quoque principaliter existit ens initiale
tertium mineralium, ducens in se duo
reliqua Primordia, Mercurium videli-
cet & Sulphur, atque in suo ortu ma-
trem, seu genitricis loco habet, con-
stringentem Saturni impressionem, un-
de metallis corpus fit. Est autem sal tri-
plex, primò centralis, qui in centro
elementorum, qualificatione astro-
rum, per spiritum Mundi, absque ul-

tua, ut ea se det in me, & mecum laboret, nam absq; scientiâ, à te procedente, nihil sum, nec ullo modo intelligo sanctam voluntatem, & beneplacitum tuum. Impertimihî spiritum, mentem, virtutem, gratiam & charitatem Jesu Christi, ut inde penitus renascer, & à peccatis liberer, quæ incessabiliter mihi adhærent, & utere me in hoc Mundo ad servitium tuorum filiorum, in nominis tui gloriam. Fac me vasculum misericordiæ tuæ, & trahe me in puritatem & claritatem plenissimæ tuæ Divinæ charitatis, ut in hac omninò demergar, & omne illud in me emoriatur, quicquid tu non ipse es. Duc me per spiritum tuum in viis tuis, & da me tibi fidelem manere, usque ad exitum vitæ meæ. Dignare me, ô omnipotens, dilectissime Domine, secundum infinitam omnipotentiam tuam, ut à te nunquam declinem, sed invictâ fide & divinâ fortitudine, inseparabiliter tibi affixus, & conjunctus maneam. Fac lucere ex me semper nobilem, & pretiosam Christi vitam, & reales fructus perferre. Largire etiam mihi media & occasionem ut utilis sim in hoc Mundo fratribus, & sororibus meis, iisque libenter serviam cum omnibus illis, quæ tu mihi concessisti.

O Jehova! Jehova! qui me creasti, & proprio corde ab æterna morte redemisti habeas me obsecro totaliter in te commendatum; tibi sit laus, honor, virtus

tus, potentia & gloria ab omni creaturâ
in secula seculorum, Amen!

His vel similibus, cordis humiliati & con-
triti, suspiriis, quotidie ad Omnipotentem
gloriosissimum patrem, & redemptorem
nostrum balbutitis tantum abest (fraterne
millecor) ut ullum bonum (quoad non est
damno animæ) nobis denegetur, ut potius Di-
vinitatem ipsam consequamur, & prorsus
divinifiamus omnibus angelis excelsiores,
sicut etiam omnia nostra sunt, & nos su-
mus Christi & Christus est Dei, ò homo,
homo nunquam hoc obliviscaris, sisque hisce
in sacrosancta Christi vulnera fideliter
commendatus & deditus.

à Tuo charitatis debitore
I.F.H.S. Filio Sendivogii.

cujus nomen dat hoc anagramma;

Sit! Tischon hori Eden tutò fruar.

item aliter d, pro t, posito:

Durè fit thronus d. Ætrina Sophia.

Rogamini verò possessores, & intelle-
ctores hujus permagni doni Dei, per
Dominum nostrum, qui non vult margari-
tas porcis objectas, ut maximo studio san-
ctum hoc secretum probibeatis, & custodia-
tis ab indignis, & malis irrisoribus, ne cu-
mulatim in nos ruant maledictiones Mago-
rum

rum, & Philosophorum antiquissimorum, quarum mentionem facit magnus Rosarius his verbis: In arte nostri magisterii nihil est celatum à Philosophis, excepto secreto artis, quod non licet cuiquam revelare: quod si fieret, ille malediceretur, & indignationem Domini incurreret, & apoplexiâ moreretur. Item Lullius in Theor. test. Cap. 6. Juro tibi supra animam meam, quod ea si reveles, damnatus es: quia si revelares brevibus verbis illud quod Deus longinquo tempore formavit, in die magni judicii damnareris, nec tibi remitteretur casus læsæ majestatis, &c. & Basil. Val. in suo test.: Hoc foret peccatum gravissimum, Et omnium maximum, si indignus à te rescisceret &c. Item Arist. in epist. ad Alex. Si perveniret (scilicet per apertam meam scripturam) ad indignos hoc ultimum bonum, & arcanum Divinum, ego sane existerem transgressor Divinæ gratiæ, & fraudator Cælestis sigilli, & occultæ revelationis: ea propter sub attestatione Divini judicii &c. Et Hermes: Ne mali ad peccata potentes fiant, ac Philosophi de eorum peccatis rationem essent reddituri.

De Tertio Principio rerum minera- lium.

C A P I T U L U M I.

Conditio & qualitas Salis Naturæ.

SAL (à veteribus silentio involu-
tus, à Johanne Ifaco Hollando
autem, nec non Basilio Valenti-
no, & Paracelfo indigitatus, &
declaratus (sicut est omnium rerum
tertium principium (sic ordinem pa-
rentis continuamus, qui Mercurio de-
dit primum locum, alterum Sulphuri,
tertium Sali describendo reservavit,
aliàs nullum principiorum est primum
vel ultimum, cùm sint unius ejusdem
originis & coæqualis primordii) ita
quoque principaliter existit ens initiale
tertium mineralium, ducens in se duo
reliqua Primordia, Mercurium videli-
cet & Sulphur, atque in suo ortu ma-
trem, seu genitricis loco habet, con-
stringentem Saturni impressionem, un-
de metallis corpus fit. Est autem sal tri-
plex, primò centralis, qui in centro
elementorum, qualificatione astro-
rum, per spiritum Mundi, absque ul-

la cessatione, generatur, & radiis Solis & Lunæ, in mari Philosophico gubernatur. Secundò est falspermaticus, ceu domicilium invisibilis seminis, qui insuavi naturali calore, per putrefactionem ex se dat formam & vegetabilitatem suam; quatenus invisibile illud semen volatilissimum, non externo æstu, vel alio contrario violentoque accidenti, dissipetur & destruat, sic enim nil ampliùs exinde crescere potest. Tertius sal est ultima materia omnium rerum, post destructionem earundem in illis inventa, & superstes reperta.

Trinus ergò hîc sal illicò sub primo Creationis puncto, Deo dicente, fiat: ortum habuit, & ex nihilo ejus existentia facta est, quando quidem nihil aliud fuit originale Mundi chaos, quàm falsa quædam caligo, nubes vel nebula abyssi, quæ, per Verbum Logon, ex invisibilibus concentrata est, & per vocationem Dei tanquam ens primmateriale, sive Hyle prodiit, existens actu neque siccum, neque humidum, neque spissum, neque tenue, neque lucidum, neque obscurum, neque calidum; neque frigidum, neque durum, neque molle, sed duntaxat mixtum Chaos, ex quo post, omnia quæ sunt, condita, & separata fuerunt: Sed præterimusea hîc, tractantes saltem nostrum Salem, nempe tertium Principium mineralium, quod etiam est initium operis Philosopho-

lophici. Omnino autem lectorem, qui ex hoc vult utilitatem, nostramque mentem capere, ante omnia oportet aliorum verorum Philosophorum, ac imprimis Sendivogiana scripta, superius citata, studiosissime perlegisse, atque ex eis generationem, & prima astra metallorum, quæ omnia ex una radice procedunt, fundamentaliter cognovisse, nam qui exactè novit metallorū generationem, non ignorat quoque eorundem meliorationem, & transmutationem. Cognito sic nostro salis fonte, ulterior hinc instructio dabitur, quo pacto, post devotam precationem, Divinā benedicente gratiā, ex illo preciosus, ac niveus Sal sit obtinendus, atque aqua viva paradisi haurienda, nec non cum eā Tinctura Philosophica præparanda, quæ est summus thesaurus in hac vitā, & supremæ nobilitatis donum, à Deo sapientibus donatum.

Rythmi.

*Ora Deum pro Sapientia, clementia &
gratia tibi danda,*

Quibus hæc ars obtinetur:

*Nulla etiam alia res imaginationem tuam
occupet;*

Quam Hyle Philosophorum.

In ejus salino fonte nostri Solis ac Lune

Invenies thesaurum filii Solis.

CAPUT II.

Ubi quærendus Sal noster?

Quemadmodum noster Azoth omnium metallorum est semen, atque à Natura in æqualem Elementarem proportionem, temperamentum, & concordantiam septem planetarum constitutus, & compositus est; sic etiam solimodè in eo, & nullâ re aliâ Mundi, fortissimæ fortitudinis fortitudo fortis indaganda, & obviam speranda, nam in universâ Naturâ rerum res non est nisi una ex qua ars nostrâ se veram esse profitetur, & in eâ tota consistit; & si ne eâ non, ista est lapis & non lapis, & vocatur lapis similitudinariè, primò quia ejus minera, initio ex antris terræ desumpta profectò est lapis, & durum subiectum siccum, quod instar lapidis comminuitur & teritur; Secundò, quia post destructionem ejus formæ (quæ antea ceu foetidum sulphur tollenda est) & divisionem in suas partes (à natura ipsa compositas & congregatas) in unicam essentiam redigatur, & in lapidem igni incremabilem ceri fluumque, secundùm naturam suaviter digeratur necesse est. Si ergò, quid quæras, compertum habes, etiam hunc nostrum lapidem novisti, nam quicquid generare & producere vis, ejusdem semen habere oportet.

oportet. Omnes verò non tantùm Philosophi testantur, sed & ipsa ratio convincit, tincturam illam metallicam nil esse aliud, quàm aurum, in supremum maturitatis gradum digestum, si enim ex ulla realiâ fieret tinctura aurifica, præterquam exente auri, sequeretur, illam quoque omnia alia debere sic tingere, ut metalla tingere solet, quod non efficit, verùm Mercurius Metallicus solummodò, ejus vi tingente seu perficiente, fit actu aurum, vel argentum, quod priùs in potentia fuerat, & hoc tali modo: quando unicus metallorum Mercurius (qui ob suum agens & patiens, in uno eodemque ejus ventre cohabitans, Hermaphroditus dicitur, atque ad albedinem puram fixam digestus, argentum, ad rubedinem verò, aurum fit) in spermaticâ suâ immaturitate sumitur, ac tantummodo illud homogeneum coctione maturatur seu fixatur, cujus finale signum est, ut intensè rubeat, & tota massa ne tantillum fumando vel vaporando in omni ignis flamma emittat, vel pondere levior fiat, postea iterum recenti menstruo Mundi dissolvatur, ut fixissima illa portio per totum fluens in alvum ejus recipiatur, ubi tale sulphur fixum ad longè faciliorē solubilitatem redigitur, sulphur autem volatile, per maximum fixi calorem magneticum, sic pariter citò maturarescit &c. una enim Mercurialis natura

alteram non vult dimittere, tunc tandem ejusmodi rubrum vel album aurum vel potius Antimonium maturum, fixum, & perfectum in frigore congelascens cernetur, in calore verò instar ceræ facillimè liquefcet, atque in quovis liquore solubile erit, & se per omnes ejus partes distribuet, colorando illud per totum, sicut parùm croci multam aquam colorat, ista itaque fixa liquabilitas, ad metalla in fluxu veniens, cum eis in modum aquæ, in intensissimo calore, per minima confluet, fixaque aqua per totum volatilem retinebit, & à combustionē defendet. Duplex autem calor ignis & sulphuris, tam acriter aget, ut imperfectus Mercurius neutiquam resistere potuerit, sed ferè post semihoram, cum editione strepitûs seu crepitûs cujusdam, se superatum esse indicaverit, intimò ejus foras producto, acetato in purum metallum perfectum converso. Quicumque ergò unquam vel philosophicam, vel ullam particularem tincturam habuit, illam non nisi ex hoc fundamento habere potuit, sicuti magnus ille ex superiore Alsatia oriundus noster Con-Germanus Philosophus Basilius Valentinus, (qui ante sesquiseculum in patria mea vixit) de diversis tincturis ex hac basi obtinendis testimonium sincerum, in curru suo triumphali reliquit, sic scribens: La-
pis

pis ignis (conficilis ex Antimonio) non tingit universaliter, sicut Lapis ille Philosophorum, qui paratur ex Solis essentiâ: minimè omnium: tantum enim eidem inditum non est, ad efficiendum suâ virtute: sed solummodò particulariter tingit, videlicet Lunam in Solem præter stannum & plumbum: Martem & Venerem equidem omittit, nisi quantum hac in parte inde per separationem elici potest, nec una parsejus ultra quinque partes transmutare potest, quod fixum maneat in Saturno, & Antimonio ipso, in quartatione & adurentibus, cum è contra verus ille & antiquissimus Philosophorum magnus Lapis, infinita efficere queat. Consimiliter in augmentatione sui Lapis ignis ulterius tantoperè exaltari nequit, sed tamen aurum ipsum purum est & fixum. Item, animadvertendum porro Lectori venit, non unius generis inveniri Lapidés, qui particulariter tingunt, omnes enim fixos tingentes pulveres appello lapides, sed semper unus tingit altero efficacius, & altiùs, qualis est primò Lapis Philosophorum qui omnium primas obtinet, hunc sequitur Tinctura Solis & Lunæ ad rubeum & ad album, postea tinctura vitrioli & Veneris, nec non tinctura Martis, quarum utraque tincturam Solis etiam in se habet, si modo ad fixationem perseverantem

prius deducta fuerit, hanc excipit tinctura Jovis & Saturni ad coagulandum Mercurium, denique ipsiusmet Mercurii tinctura; hæc est igitur differentia, & multiplex diversitas Lapidum & tincturarum, omnes tamen ex uno semine exque unicâ matre initiali generatæ sunt, unde genuinum opus universale itidem profluxit, extra quam nulla præterea tinctura Metallica adinveniri unquam potest, in omnibus inquam rebus, quomodocunque nominentur, alii lapides qualescunque tam nobiles quàm ignobiles, me nunc non movent, de quibus etiam nil quicquam dictum, scriptumve volo, quoniam nullam præterea vim habent extra Medicinam. Similiter de animalibus & vegetabilibus lapidibus nunc itidem nil mentionis faciam, quâ ad medicos usus saltim ordinati sunt, nec ullum opus metallicum efficere valent, ad unicam ne quidem vim ex se præstandam; quorum omnium virtus & potentia tam mineralium (inquam) quam vegetabilium, animaliumque lapidum cumulatim simul in Lapide Philosophico reperitur. Salia omnium nullam omninò potestatem tingendi habet: sed tantum claves sunt ad præparationem lapidum, aliâs per se ipsa nil possunt, nisi quod attinet ad salia metallorum, ac mineralium (nunc aliquid loquor, si me rectè percipere voles, quodnam discrimen inter mineralium

lium

lium salia intellectum velim) nequaquam omittenda nec rejicienda sunt, quoad tincturas: siquidem eis in compositione non possumus carere, namque in his invenitur eximius ille thesaurus, unde omnis fixio cum permanentiâ originem, verumque ac unicum fundamentum habet; hucusque Basilius Valentinus, in prædictâ ergo radice cuncta philosophica veritas consistit, & qui fundamentum hoc exactè novit, quod nimirum superius est penitissimè sicut id quod est inferius, & viceversa, illum usus & operatio philosophicæ clavis non latebit, quæ amarâ suâ ponticitate omnia calcinat & reincrudat; quanquam tali reincrudatione corporum perfectorum tantum idem illud sperma reperiretur, quod jam pridem à Natura paratum haberi potest, nec opus esset corpus compactum reducere, sed potius sperma hoc, sicut a Natura molle & immaturum datur, ad maturitatem pro-
vehi poterit. Sis itaque prorsum intentus primitivo huic subiecto metallico, quod natura quidem metallicam in formam efformavit, reliquit autem immaturum & incompletum, in cujus molli monte eò facilius foveam fodere poteris, ex eaque puram aquam ponticam habere, quam fontina circundedit, quæ sola & nusquam alia unda, apta nata est, cum sua propria farina

metallica, & solarifermento in pastam
 formari, atque in ambrosiam conco-
 qui, & quamvis noster lapis in omni-
 bus septem planetis unius sit generis ut
 Philosophi dicunt, tam pauperes (scili-
 cet quinque imperfecta metalla) quàm
 divites (five duo perfecta metalla) eum
 habere, omnium tamen optimus repe-
 ritur in recenti & intacto receptaculo
 Saturni, hujus nimirum, cujus filium
 non sine mysterio totus Mundus die ac
 nocte ante oculos habet, eoque viden-
 do utitur, & tamen nullis oculorum
 specillis adducitur, ut pervideret, vel
 saltem crederet, hoc maximum arca-
 num in illo esse, affirmantibus & juran-
 tibus omnibus Philosophis quod is sit
 arca arcanorum suorum, & spiritum
 solis intestinum & invisceratum in sese
 detineat, clarius jam ovum nostrum vi-
 triolatum depingere nequimus, dum-
 modò dignoscatur aliquotuplex proles
 Saturnia, scilicet: *Stibium triumphans*:
Bisemutbum ad candelam liquefscens: *Co-*
bletum magis quàm plumbum & ferrum
nigrens: *Plumbum probator existens*: *Plum-*
bites pictoribus inserviens: *Zinbinum colo-*
rans, seque ferè inflat ipsiusmet Mercurii
 diversissimè mirandum ostendens: *Metalla-*
go ab aurâ & calcinabilis & vitriolescens,
 &c. licet inevitabilis generis humani
 coquus serenus ille Vulcanus, ex nigris
 parentibus, ceu atro filice & chalybe
 proveniens, etiam ex singulis prædictis
 præ-

præstantia medicamenta parare non ne-
quiverit, at ab eis omnibus noster dif-
fert Mercurius volatilis.

*Est quidam Lapis & non lapis,
In quo tota ars consistit,
Natura eum sic fecit,
Sed nondum ad perfectionem perduxit,
Non reperies hunc super terram crescentē,
Crescit solummodo in montium cavernis,
Ab eo tota hæc ars dependet,
Nam qui huius rei habet vaporem,
Leonis rubei aureum splendorem,
Mercurium purum & clarum,
Atque in hoc novit sulphur rubrum,
Penestalem est totum fundamentum.*

C A P U T III.

De solutione.

INstante nobis frigidâ Monarchia
Septentrionalis: quàm brevi seque-
tur Mundi calcinatio, æquissimum
foret etiam initium facere philosophi-
cam calcinationem sive solutionem
(quæ Princeps est Chemicæ Monarchiæ)
totaliter Mundo detegendi, quâ cog-
nita multis non difficile futurum esset ar-
tem auriferam tractandi, ac intra bre-
ve tempus dominium in omnes Naturæ

thesauros obtinendi, quod unicum me-
dium esset, auri sacram famem, quæ
jam (heu heu dolor!) omnes ferè ter-
rarum incolas ad deflendam perniciem
rapit, ex humanis finibus extermi-
nandi, & aureum vitulum, quem
nunc magni cum parvis adorant, in
honorem Dei deijciendi: cum verò
hæc cum aliis adhuc latentibus arca-
nis pertineant ad Eliam artificem,
quem jam jam præbunt, quæ du-
dum Paracelsus prædixit: nempe
quod tertia pars Mundi occidetur
gladio, altera absumetur peste & fa-
me, tertia vix erit residua, etiam or-
dines (scilicet septicipitis bestiae) interi-
bunt & penitus è Mundo tollentur,
tunc (inquit) in locum suum atque in
integrum res restituetur, & aureum
erit seculum, tunc homo ad sanum in-
tellectum perveniet, vivetque humano
more &c. Ideò sint talia penes illam per-
sonam, quam Deus ad hoc coronavit,
interim nos scribimus ea, quibus hoc
tempore possumus prodesse inquisitori
artis, & dicimus secundùm omnes Phi-
losophos, quod vera solutio est clavis
totius hujus artis, quæ etiam triplex
est, prima corporis crudi, secunda ter-
ræ philosophicæ, & tertia in multipli-
catione. Quoniam verò calcinatum ali-
quid facilius solvitur, quàm non calci-
natum, idèò necessario calcinatio &
destructio sulphureæ impuritatis, nec
non

non foetoris combustibilis præcedat, & si non nihil opitulantium aquarum, vel mēstruorū adhibeatur, penitus deinde recedat, & omninò nihil heterogenei remaneat, simul summam hanc cautelam habendo, ne fortè pernimum externum calorem, aut aliud accidēs detrimento-
sum, Lapidis interna vis generativa, & multiplicativa interimatur, aduratur, vel fugetur, cuius rei Philosophi seriam dant admonitionem, in Turba dicentes: in purificatione ejus maximè caveto, & curam habeto, ne virtus activa comburatur, vel suffocetur, namq; nullum semen crescit, aut multiplicatur, quando ejus vis generativa calore externo aufer-
tur, habitò autem spermate, totum postea laborem leniter coquendo perficies, primò enim ex magnesia sperma colligi-
mus, collectum putrefacimus, putrefa-
ctum solvimus, solutum dividimus, di-
visum purificamus, purificatū unimus, & sic opus adimpletur, & ut auctor vetustissimi duelli sive dialogi lapidis cum auro & Mercurio vulgaribus in-
quit: *Per Deum omnipotentem, nec non ani-
mæ meæ salutem indico & notum facio vo-
bis indagatoribus hujus artis excellentissi-
mæ, ex fideli mente, ac commiseratione
diuturnæ investigationis, quod totum opus
nostrum sit saltem ex una re, & in
seipso perficiatur, nec plus necesse ha-
beat, quam solutionem, & reinspissatio-
nem, idq; fieri debet sine ulla re alienâ, sicut*
gla-

*glacies in sicco vase super ignem collocata
in calore aqua fit. Ita etiam lapis noster non
pluris indiget, quā auxilii artificis per ejus
manualem operationem, nec non ignis natu-
ralis, per se solum enim hoc non potest,
quamvis eternum jaceret in terra, quocir-
ca juvandus est, minimè tamen res peregri-
nas & contrarias ei adhibendo, sed potius,
ut frumentum in campis à Deo nobis da-
tur, nosque id molere & pinsere oportet, ut
panis fiat: sic & hic; Deus creavit nobis hoc
æs, quod tantum recipimus, ejus corpus cru-
dum ac crassum destruimus, nucleum bo-
num interiorem colligimus, superfluum re-
movemus, & ex veneno medicinam para-
mus.*

*Vides ergò te absque solutione nihil
præstiturum, nam cum Saturninus la-
pis aquam Mercurialem constrinxerit,
& in vinculis suis rigentem fecerit, ne-
cesse est, ut per calorem modicum in
seipsa putrescat, & in primordiale hu-
morem resolvatur, quò invisibilis, in-
comprehensibilis tingensque spiritus,
qui merus ignis auri est, in intimis vi-
sceribus congelati salis conclusus, &
captus, foras vertatur, corporisque
grossities, per regenerationem similiter
subtilietur, & cum spiritu indivisibiliter
complicetur.*

Debito modo ergò lapidem solvas,

Et nequaquam sophisticò,

Sed potius secundum mentem sapientum,

Nullò corrosivo adbibito;

Nus-

Nusquam enim aqua aliqua est,
 Quæ solvere possit lapidem nostrum,
Præter unicum fonticulum purissimum &
 limpidissimum,
 Sponte scaturientem, qui latex ille est,
Ad solutionem idoneus,
 Sed omnibus ferè absconsus,
Incalescens quoque per se,
 Incausa est, ut lapis sudet lacrymas;
Lentus calor externus ei expedit,
 Id quod memoriæ probè mandabis.
Adbuc unum tibi aperire libet,
 Quòd nisi videris fumum nigrum
 Inferiùs, superiùsque albedinem existere,
 Opus tuum sinistrè peractum est,
Et lapidem erroneè solvisti,
 Ex hoc signo potes statim cernere,
Si verò rectè procedis,
 Apparet tibi atra nebula,
 Quæ fundum sine mora petet,
 Spiritu albedinem assumente.

CAPUT IV.

*Quomodo sal noster in quatuor Elementa
dividatur, juxta intellectum
Philosophicum.*

QUoniam lapis noster exteriùs humidus & frigidus, intimus verò ejus calor oleum siccum seu sulphur, nec non viva tinctura est, cum quo quinta essentia naturali modo copulari debet, opus est ut has contrarias qualitates ab invicem segreges, & in veram concordantiam reducas, id quod omne præstat nostra separatio, quæ vocatur in Scalâ Philosophicâ vaporis aquosi seu liquorosi ab obscuris facibus separatio seu depuratio, raritatis levigatio, partium grossarum extractio, connectentium divisio, Principiorum productio, homogeneitatis segregatio, & fieri debet in balneis debitis &c. Verùm oportet priùs elementa in suo fimo digeras, quia absque putrefactione spiritus à corpore separari nequit, & ipsa sola est quæ subtiliat, & volatilitatem conciliat, quando verò sufficienter digestum est, ut separari possit, separatum eò meliùs clarificatur, & argentum vivum fit specie quasi clara aqua, divide igitur Lapidem in duas partes distinctas quatuor Elementorum, utpote in volatilem & fixam, illud quod est volatile, est aqua & aer, fixum verò terra & ignis inter quæ duntaxat terra & aqua, non autem

tem ignis & aër cernuntur, & sunt duæ illæ Mercuriales substantiæ, seu geminus Trevifani Mercurius, insignitus à Philosophis in libro Turbæ hisce nominibus.

1 Volatile.	1 Fixum.
2 Argentumvivũ	2 Sulphur.
3 Superius.	3 Inferius.
4 Aqua.	4 Terra.
5 Mulier.	5 Vir.
6 Regina.	6 Rex.
7 Uxor candida.	7 Servus rubicundus.
8 Soror.	8 Frater.
9 Beya.	9 Gabricus.
10 Sulphur volatile	10 Sulphur fixum
11 Vultur.	11 Bufo.
12 Vivum.	12 Mortuum.
13 Aqua vitæ.	13 Nigrũ nigrius nigro.
14 Frigidum humidum.	14 Calidum siccum.
15 Anima, seu spiritus.	15 Corpus.
16 Cauda draconis.	16 Draco suã caudam vorans.
17 Cœlum.	17 Terra.
18 Sudorejus.	18 Cinis.
19 Acetum acerimum.	19 Æs sive sulphur
20 Fumus albus.	20 Fumus niger.
21 Nebulæ nigræ.	21 Corpora earum è quibus exierunt, &c.

In superiori spiritali volatili parte
 vita est terræ mortuæ, & inferiori ter-
 reâ fixâ portione fermentum nutriendum,
 quod lapidem figit, quæ duo ex una ra-
 dice sunt, & ambo in forma aquæ con-
 jungi debent, accipe ergo terram &
 calcina eam in humido tepente fimo
 equino, donec albescat, & pingvis vi-
 deatur: istud est Sulphur non urens,
 ac per digestionem majorem sulphur
 rubeum fieri potest, sed album esse oportet,
 prius quàm rubeat, à nigro enim
 non datur transitus ad rubeum, nisi
 per medium, scilicet albedinem, & si
 albedo in vase adest, tum procul du-
 bio in ea rubedo absconsa est, ideòque
 extrahi non debet, sed tantum coqui,
 donec rubescat.

*Aurum sapientum non est illud vulgare,
 Sed aqua quædam clara & pura,
 Super qua fertur spiritus Domini,
 Et unum quodque ens habet inde vitam.
 Itaque aurum nostrum prorsus spirituale
 redditur,
 Ducitur per alembicum spiritum,
 Terra ejus remanet nigra,
 Quæ tamen non apparebat antea,
 Et nunc seipsam resolvit,
 Fitque itidem aqua spissa,
 Desiderans vitam nobilem,
 Ut sibi restituatur,
 Præ siti enim ea se dissolvit & frangit;
 Idque admodum conducit ei.*

Quia

*Quia nisi fieret aqua & oleum,
Non posset etiam spiritus & anima
Eidem commisceri, ut nunc evenit,
Adeo ut unum quid ex eis constituatur,
In plenariam perfectionem assurgens,
Tàm firmiter colligatum,
Ut nullæ separationi amplius detur locus.*

CAPUT V.

*Paratio Dianæ niveo candore
candidæ.*

PHILOSOPHI vocant Salem nostrum, locum Sapientiæ, neque id immeritò, nam totus plenus existit divinarum virtutum & miraculorum, possuntque ex eo cuncti colores Mundi evolvi, is autem præcipuè externè albet albedine nivali, internè sangvineam rubedinem occupans, repletus simul sapore dulcissimo, vitâ vivificante, necnon tincturâ Cælicâ; quanquam omnia ista non sunt salis propria, quippe qui tantummodò data credinem, nec non vinculum coagulationis, internus autem calor est purus putus essentialis ignis, & lumen Naturæ, atque oleum pulchrum pelucidum, tantæ dulcedinis, ut nullum laccarum vel mel eam assequi valeat, quatenus ab aliis proprietatibus
pe-

penitus disjungi possit; spiritus verò invisibilis in eo habitans, penetrationis vehementiâ equalis est irretardabili fortissimo fulguri, validissimè pericenti, ex hisce ergò conjunctim unitis, ac in essentiam igni incombustibilem fixatis Tinctura potentissima provenit, quæ instar violentissimi fulgetri corpora in ictu oculi pervadit, & quicquid puncto vitæ contrarium adinvenit, ex templò expellit, istâque ratione metalla in aurum transmutantur, vel tinguntur, sunt enim jam antea aurum, orta nempe ex ente auri unico, corrupta autem leprâ & ægitudine septuplici, derivatâ à maledictione, & irâ divinâ, & nisi jam pridem aurum essent, nunquam etiam Tinctura posset eadem in aurum transmutare, sicuti & homo non fit aurum, etiamsi Tincturam in se recipit, illaque omne corporis ipsius malum exterminat, accuratè quoque anatomia metallorum dat videre, illa intrinseca esse ens aureum, extrinseca verò circundata morte, & exsecratione. Primo enim possident demolibilem, crassam, ac duram quandam materiam, ex maledictâ hâc terra, puta lapidosam eorum crassitiem in sua minera, secundo lethalem fætidam aquam; & tertio in aqua ista nonnullam mortificatam terram; nec non quartò interemptoriam, furibundam, venenosam qualitatem, segregata itaq; à cunctis

Etis metallis maledicta heterogeneitate istâ, invenitur etiam nobile ens aureum noster videlicet benedictus sal, quem philosophi commendarunt nobis his verbis: Educ salem ex metallis sine corrosionem & violentiâ, dabitque tibi album & rubeum. Item, omne secretum consistit in sale, ex quo constat perfectum Elixir nostrum. Quam occulta autem sit ratio ejusmodi instituendi, & obtinendi, inde palam est, quod in hunc usque diem nondum Mundo hæc scientia penitus innotuit, atque hæc ipsa hora adhuc ne millesimus quidem scit, quid sentire debeat de mirabili philosophorum prædicatione, de una eademque re unica, quæ non est nisi aurum naturale genuinum, & tamen vilissimum, ac in via projectum ad invenibile: precium preciosum, percarumque, & tamen stercus: ignis omni igni fortius urens, & tamen frigidus; aqua purissimè lavans, & tamen sicca: malleus chalybeus, in impalpabiles atomos concutiens, & tamen instar aquæ mollis: flamma extremè incinerans, & tamen humida: nix nivalis, & tamen coctilis, ac totaliter inspissabilis; avis in cacuminibus montium volitans, & tamen piscis; virgo intemerata & tamen pariens, lacteque abundans: radii Solis, & Lunæ, necnon ignis sulphuris, & tamen glacies rigens: arbor combusta, & tamen inter comburendum florens,

&

& immensam fructuum copiam ferens: mater pariens, & tamen non nisi vir existens, & viceversa: metallum ponderosum, & tamen pluma, seu alumen plumosum: pluma quoque à vento portata, & tamen metallis gravior: venenum ipso basilisco lethalius, & tamen omnes morbos expellens, &c. hæc & similia contradictoria, nostri tamen lapidis propria nomina, ignorantes prorsus excæcant, ut innumeri ejus veritatem planè negent, licet aliàs omnem Mundi ingeniositatem sibi tribuant, plus credentes unico Aristoteli, quàm innumerabili turbe gravissimorum Authorum, qui per multa secula talia verificarunt & descripserunt, dicentes, se de verbis suis, hac de veritate factis, coràm extremo judicio rationem reddituros, sed hoc nihil juvat, possessores cognitionis semper contemnuntur, & hoc non sine gravi Dei judicio, qui quò meliùs donum in aliquod vasculum imponit, eò stultiùs jubet id in sua specie videri, ut eò citiùs ab indignis in suam propriam perniciem spernatur, & rejiciatur, filii verò prudentiæ secretum hunc divinæ ordinationis modum cum timore observant, perpendentes, ritum parabolicum Scripturæ tùm sacrosanctæ, tùm omnium aliorum sapientum, longè aliud indicare, quàm litera mortua præ se fert, ideoque juxta mandatum Psalmi primi, die ac nocte in ea medi-

ditantur, animoque anxio margaritam indagant, donec prece & labore inveni-
ant, si enim Lapidem hunc miraculo-
sum terrestrem Deus omnibus malis
hominibus tam evidenter denegat, eò
quòd saltem parva pictura est illius san-
ctissimi celestis Lapidis angularis, quid-
nam censes de autentico ipso haben-
do, quem adorant omnes angeli & ar-
changeli cum tamen absque ulla diffi-
cultate quivis regeneratus eum sibi pro
certo promittat, si saltem scoriam fi-
dei ore garriat, nulloque modo conten-
dat, ut per angustissimam portam in
Cœlorum Regnum, sequutus omnes
sanctos veteris & novi testamenti, in-
grediatur; nos autem fundementali-
ter scimus, quod tota Theologia &
Philosophia absque oleo incombustibili
vana sit, sicut enim quinque imperfe-
cta metalla in examine ignis intereunt,
nisi oleum incombustibile (ut Philoso-
phi Lapidem nominant) ea tingat, &
ad perfectionem perducatur: Ita quoque
quinque illæ stolidæ virgines, oleum ve-
rum in lampadibus non habentes, ad-
veniente Rege sponso peribunt, Rex
enim (ut *Matth. 25. 41. 42. 43.* legitur)
istos, qui carent oleo charitatis seu mi-
sericordiæ, ad sinistram suam sistet, iis-
que dicet, abite maledicti à me in ignem
æternum, qui paratus est Diabolo, &
Angelis ejus, esurivi enim & non de-
distis mihi quòd vescerer, sitivi, & non de-

dedistis mihi potum, hospes eram, & non collegistis me: nudus, & non am-
civistis me: ægrotus & in carcere, & non
invisistis me. E contra verò quemad-
modum ii, qui intelligere mirabilia Dei
indefessè student, & à patre luminum
illuminationem ardentè petunt, acci-
piunt tandem spiritum Sophiae Divinae,
qui ducit eos in omnem veritatem, ac
per fidem vivificam unit cum victore
illo Leone ex tribu Judæ, qui solus sol-
vit & aperit librum regenerationis se-
ptem sigillis obsignatum in unoquoque
fidei homine, adeò ut nascatur in eo
ille agnus, qui à principio mactatus est,
quique solus est Dominus Domino-
rum, suaque humilitatis & mansuetu-
dinis cruce veterem Adamum ad mor-
tem cruciat, & novum hominem, ex
semine verbi Dei regenerat. Sic ejus-
modi typus quoque in philosophico re-
generationis opere conspicitur, ubi so-
lus Leo viridis septem insolubilia sigilla
septem spirituum metallicorum claudit
& aperit, & corpora ad perfectionem
cruciat, mediante longanimi & miti pa-
tientia artificis, talis enim similiter a-
gnus est, cui & non alii septem sigilla
naturæ aperientur. O filii lucis, qui in
virtute agni Dei vincitis, omnia quæ
Deus unquam creavit, erunt ad vestrâ
felicitatem temporalem & æternam, ut
talis promissio ex vivo ore Domini no-
stri Jesu Christi, bis octies continua-
tim

tim facta est, Matth. 5. Apoc. 2. & 21
his verbis.

1. (Beati pauperes spiritu, quoniam ipso-
(rum est Regnum Cœlorum.
(Victori dabo edere ex arbore illâ vitæ,
(quæ est in medio paradisi Dei.

2. (Beati qui lugent, quoniam ipsi sola-
(men recipient.
(Qui vicerit, nequaquam lædetur à
(morte secundâ.

3. (Beati qui sunt mites, quoniam ipsi ha-
(reditario jure terram obtinebunt.
(Qui vicerit, tribuam ut edat ex man-
(na illo occulto, & dabo illi calcu-
(lum album, & in calculo novum
(nomen scriptum, quod nemo no-
(vit, nisi qui accipit.

4. (Beati qui esuriunt & sitiunt justi-
(tiam, quoniam ipsi saturabuntur.
(Si quis vicerit & observaverit ad fi-
(nem usque opera mea, dabo ei pote-
(statem in gentes, & reget eas vir-
(gâ ferreâ, & tanquam vasa fi-
(ctilia conterentur, sicut & ego
(accepi à patre meo, & dabo ei
(stellam matutinam.

(Beati qui sunt misericordes, quoniam
(ipsis misericordia tribuetur.

5. (Qui vicerit, amicitur vestimentis al-
 (bis, neque unquam delebo nomen
 (ejus ex libro vitæ, sed agnoscam
 (nomen ejus in conspectu Patris
 (mei, & in conspectu angelorum
 (ejus.

(Beati qui sunt mundo corde, quoniam
 (ipsi Deum videbunt.

(Qui vicerit, faciam ut is sit columna
 6. (in templo Dei mei: nec foras egre-
 (dietur amplius, & inscribam ei
 (nomen Dei mei, & nomen civita-
 (tis Dei mei novæ Hierusalem, quæ
 (descendit à Cælo à Deo meo, &
 (nomen meum novum.

(Beati qui sunt pacifici, quoniam filii
 (Dei vocabuntur.

7. (Qui vicerit tribuam ei ut sedeat me-
 (cum in throno meo, ut & ego vici,
 (& sedeo cum patre meo in throno
 (ejus.

(Beati quos persequuntur justitiæ cau-
 (sâ, quoniam ipsorum est Regnum
 (Cælorum.

8. (Victor bæ hereditario jure obtinebit omnia,
 (& ero ei Deus, & ipse erit mihi
 (filius.

Assumamus itaque, ô fratres, per
 gratiam nostri miseratoris, animam
 laboriosam, ad certandum bonum cer-
 tamen, nemo enim coronabitur, nisi
 qui

qui legitimè certavit; sicut etiam Deus sua hæc dona temporalia sudore saltem & labore vendit, testibus Philosophis & Hermete, se ad acquirendam benedictam Dianam, Lunariamque Latæam animæ suæ à laboribus parcere non potuisse, uti quoque quilibet conjicere potest. Quum enim Sal noster sit initio terreum subiectum grave, nec non asperum, impurum, chaoticum, glutineum, limosum, & nubilo aquosum corpus, necesse est ut dissolvatur, & à sua impuritate omnibusque terrestribus, aquosis, venenatis accidentibus, ac densâ umbrâ separetur, purificetur, atque extremè sublimetur, quò sal metallorum crystallinus, repurgatusque ad omni fæculentiâ nigredine, & purulentiâ, purissimus, & summè clarificatus, instar nivis candidus, & tanquam cera fluens, & liquefcens habeatur.

Sal sola & unica clavis est:

Sine quo sale nequaquam ars nostra vera esse poterit.

Quamquam hic sal (ut certiores te faciam)

Apparentiam salis initialiter non habet,

Nihilominus est sal, & procul dubio

Sub primâ inceptione prorsus niger ac fetidus,

In progressu laboris non minus quoque

Coagulum cruoris æmulabitur,

Tandemque omnino albescet & clarescet,

Se ipsum solvendo & coagulando,

CA-

CAPUT VI.

*De matrimonio servi rubicundi cum
fœmina alba.*

Multi sunt, qui notitiam habere
confectionis Philosophicæ Tin-
cturæ sibi videntur. Ast seruo rubro
nostro eos examinante, vix credi potest
paucitas, & perexiguus numerus, exa-
men tale tolerantium: ubi enim est ejus-
modi liber, dans de hac re sufficientem
instructionem? cùm Philosophi illud
taceant, & occultum velint, sicuti etiam
dilectus parens noster, revelationis lo-
co inquisitoribus reliquit tantum pau-
ca hæc verba: *Una res sola, mixta aquâ
Philosophicâ*, nec est dubium, quin
non parum id laboris quibusdam philo-
sophis causaverit, antequam lyrtim
hanc præternavigarint, sub primâ li-
minis operis salutatione; cujus rei exem-
plum considerabile Auctoris Apertæ
arcæ, vulgò Ruricolæ majoris & mino-
ris discipulus (qui hujus in Deo requie-
scentis præceptoris sui dignissimi pro-
pria manuscripta possidet, totamque
artem philosophicam per triginta nunc
annos perfectè scivit) nobis retulit,
narravitque, quid acciderit huic præ-
ceptoris suo in hoc passu: Cum enim pri-
mâ vice huc apulit, duo illa sulphura
coire & commisceri nullo modo volue-
runt, sed semper Sol super Lunam na-
ta-

tavit, quod ipsi magnam lamentationem, & tædiosa de novo itinere, ad resciscendum hoc punctum ab aliquo fortè possessore Lapidis creavit, ut etiam postea ex voto obtinuit cujus tamē Philosophi experientiam nemo adhuc superavit, siquidem propinquissimam artis viam, triginta nempe diebus perficiendū Lapidem ipse calcavit, quum ēcontrā aliis philosophis primo septem, postea decem continuis mensibus coquendum fuit, id quod denotamus illis qui imaginatione & persuasione suā, se ipsos credunt philosophos, veruntamen debitam manualet operationem nondum attentarunt, ut rationem ineant, an quid sibi desit, nam ante hunc transitum non rarò præsumptione occupati artistæ, Dedalæas deponere alas coguntur. Quinimò inveniuntur quidam vel etiā ex numero eorum, qui Doctores aliique permagnæ eruditionis viri sunt, qui planissimè persuasum sibi habent, nostrum digestum servum rubrum debere educi non aliunde nisi ex caro auro vulgi, per aquam Mercurialem, quem errorem experientissimus Auctor antiqui duelli Chemicidudum monstravit, dum in personā Lapidis profert hæc verba: *Aliqui tam procul mecum pervenerunt ut tingentem meum spiritum extrahere sciverint, miscentes eum aliis metallis ac mineralibus, multisque laboribus eoredigentes, ut non nihil mearum*

*virtutum ac virium emiserim in metalla
mibi propinquiora, & cognatiora: sin verò
artifices meæ uxoris propriæ curam habuis-
sent, meque cum eâ conjunxissent, mille-
sies plus tingere valuissem &c.*

Verum enim verò conjunctionem no-
stram quod attinet, est duplex conjun-
gendi ratio, a'tera humida, siccaque al-
tera habente Sole suæ aquæ tres, ejusque
uxore novem partes, vel etiam 2. ad 7.
& sicut sperma virile simul, & unâ vi-
ce matrici immititur, eaque postea in
momento clauditur usque ad enixio-
nem & partum fructus: Ita etiam res se
habet in nostro opere, in quo conjungi-
mus duas aquas, sulphur auri, nec non
ejus Mercurii, animam & corpus, solem
& lunam, virum & fæminam, duo se-
mina, duo argenta viva, ex his fit vivus
Mercurius, ex eoque Lapis Philoso-
phorum.

Posteaquàm rectè præparata est terra,

Ad imbibendam suam humiditatem,

Tunc sumas simul spiritũ animã vitamque

Adducasque in hanc terram:

Quid est enim terra absque semine?

Corpusque destitutum animã?

Animadvertes igitur atque observabis,

Mercurius reducitur,

In matrem suam, ex qua venit,

Projice in eandem ipsũ, & erit tibi com-

Solvit semen terram, [modo:

Et terra semen coagulavit.

CA.

CAPUT VII.

De gradibus ignis.

IN concoctione Salis nostri calor externus primæ operationis dicitur elixatio, & fit in humido, tepiditas verò secundæ operationis peragitur in sicco, ac nominatur assatio, quem duplicem ignem philosophi sic nobis inculcant: *Nos oportet Lapidem elixare & assare.* Illud benedictum opus nostrum secundum constitutionem quatuor partium anni gaudet dirigi, utpote prima pars hyemis gelida est & humida; Secunda veris tepet & humida est. Tertia pertinet ad percalidam, ac siccescentem æstatem, quarta ad autumnum frugum collectioni dicatum. Primum ignis regimen consimile debet esse calori gallinæ ovis incubantis, ad excludendos pullos, vel stomachi cibum coquentis, & corpus nutrientis; vel tepentis fimi, vel Solis in ariete existentis, qui tepor durat usque ad nigredinem, atque etiam, donec immutetur in albedinem, quod si tale regimen non observaretur, materiaque nimium incalesceret, tunc non obtineretur exoptatum corvi caput, sed afferet id potius ejus loco subitaneum, ac cito præterfugientem ruborem, papaveri sylvestri infelicitè similem, vel etiam superius natans rufum oleum,

aut quoque quod materia inciperit
 sublimari (quibus contingentibus ne-
 cesse foret, iterum compositum exci-
 pere, solvere, & cum nostro lacte
 virginis imbibere, ac postea coctioni
 denuò, & cum attentiori cautelâ in-
 cumbere, tantisper dum ejusmodi de-
 fectus non amplius conspicerentur)
 apparente post albedine augendus est
 ignis, usque ad plenariam lapidis ex-
 siccationem, qui gradus solis calori
 ex tauro ad geminos transeuntis af-
 similatur, cum verò lapis exsiccatus
 est, adhuc ignis cautè fortificatur,
 usque ad perfectam ejus rubedinem,
 qui calor similis est solis in Leone
 commorantis.

Maximè attentus esto monitis;

Destruendo leni igne prolatis;

Et cuncta prospera sic tibi polliceri poteris;

Ac particeps fieri aliquādo hujus tbesauri.

Ignem vaporosum jam antea, (ri.

Secundum intentinem Sapientum, intel-

Quod iste non sit Elementalís, (liges,

Vel materialis & similia,

Sed potius aqua sicca ex Mercurio:

Iste ignis supernaturalis est,

Essentialis, cœlestis ac purus,

In quo Sol & Luna sunt conjunctim;

Rege hunc externi ignis moderamine,

Et perduc opus nostrum ad finem.

CAPUT VIII.

*De miraculosâ nostri Salino-aquarii
Lapidis efficaciâ.*

QUicumque à patre luminum hanc gratiosam indulgentiam adeptus est, ut sibi in hac vita illud supra omnem preciositatem preciosum cimelium, Sapientum Lapis conferatur, ille non solum certus esse potest, se tantum habere thesaurum, ut totus terrarum orbis, cum cunctis ejus Principibus circumcirca habitantibus eundem persolvere nequeat, sed etiam evidentissimum amoris Divini erga se signum habet, & fidejussionem, se abhinc Sapientiam Dei, cujus donum hoc est, sponsam habiturum, cumque ipsa æternum conjugalem permanfurum, quam unionem cœlestis matrimonii, unicuique Christiano medullitus precamur, quoniam est centrûm omnium thesaurorum, quod etiam Rex Salomon testatur, Sap. 7. inquit: Anteposui Sapientiam Regno & Principatui, nihilque æstimavi cunctas divitias comparandas cum illa, non assimilavi eidem ullum lapidem preciosum, nam omne aurum vilis arena est præ ipsa, argentumque illi æquiparatum non nisi lutum, dilexi eam supra sanitatem & pulchritudinem corporis, & elegi mihi in lucem, radii

enim ejus non extinguuntur, adven-
runt autem mihi simul cum eâ cuncta
bona, & innumerabiles divitiæ in ma-
nu ipsius &c.

Quid autem attinet Lapidem hunc
nostrum, primo sacrosanctus Deus tri-
nus & unus, ipsiusque opera creatio-
nis, redemptionis, & regenerationis,
nec non futuræ beatitudinis gloriosæ sta-
tus ex ipso elucent.

Secundò expellit & sanat omnes egrি-
tudines, qualescunque sint, usque ad
ordinatum vitæ terminum, ubi spiritus,
ceu extincta lucerna, placidè emigrat,
ac pertransit in manum Dei.

Tertiò tingit & transmutat omnia
metalla in argentum & aurum, melio-
ra, quàm Natura producere soleat, per
eum etiam ignobiles lapides, ac quæli-
bet vilis crytallus in nobilissimas gem-
mas transingi possunt. At cùm metal-
lis in aurum transformandis adhiberi
mensest, oportet prius auro optimo &
repurgatissimo fermentari, aliàs enim ni-
miam & supremam ejus subtilitatem
metalla imperfecta ferre nequeunt, sed
potius in projectione damnum foret, ac
detrimentum, insuper quoque impura
metalla purganda veniunt, si utilitas
inde expectari debeat. Addendi autem
fermenti aurei ad rubrum, vel argen-
ti ad album vel una drachma sufficit,
nec opus est de his curare aurumque ar-
gentumque ad fermentationem emere,
sed

sed tantillâ additione adhibitâ potest im-
posterum magis ac magis tingi, in tam
longum, ut vel integræ naves pretioso
metallo hinc confecto valeant onerari.
Si enim ista medicina etiam per multi-
plicationem ducitur, atque aquâ suâ al-
bi vel rubri Mercurii, ex quâ ipsa præ-
parata est, iterum dissolvitur & coagu-
latur, tunc ejus tingendi vis singulis vi-
cibus decies major evadit, idque quo-
ties repetere lubet, licebit.

R O S A R I U S .

Qui hanc artem semel perfecerit, si
postea vivere deberet mille millibus an-
nis, & singulis diebus nutrire 4000. ho-
minum, tamen non egeret.

Aurora Consurgens .

Hæc est Sapientum Filia, & data est
in manu ejus potestas, honor, virtus
& imperium, & florens Regni corona
in capite ejus, radiis septem stellarum
rutilantium, tanquam sponsa ornata
viro suo, habens in vestimentis suis
scriptum literis aureis Græcis, Barba-
ris, ac Latinis; Ego sum unica filia Sa-
pientum, stultis penitus incognita. O
felix ergo cum sciente scientia, nam qui
illam habet, incomparabilem thesaurum
possidet, coram Deo ditatus, & homi-

nibus honoratus, quia non per usuram, & fraudem, nec falsis mercimoniis, neque per oppressionem pauperum, ut jam divites mundi ditari gestiunt, sed per industriam, & manuum laborem dives est.

Itaque non immerito philosophi sequentibus duobus suis ænigmatibus concludunt, de albâ & rubrâ Tincturâ, sive Urim & Thumim nostris intelligendis.

L U N A.

*Hic nata est diva Imperatrix Augusta,
Magistri nominant eam suam filiam,
omnes unanimi consensu,
Multiplicat se, & parit innumerabilem
sobolem,
Puritate, immortalitate, & sine omni
labe existentem.
Regina hæc odit mortem, & miseriam,
Antecellitq. aurum, argentum, ac gemmas
nobiles,
Atque insuper omnia medicamenta, magna
& parva,
Nil in tota terra eidem est assimilabile,
Pro quibus gratiarum actio sit Numini in
Cælis sanctis.*

S O L.

*Hic exortus est omnium bonorum Imperator,
Excelsior ipso nunquam nasci potest,
Per*

Per nullam artem, neq; per ipsam Naturā,
Inter omnes creatas creaturas.

A Pbilosopbis vocatur suus filius,
Valens ac potens effectum dare,
Quicquid à se homo postulat,
Impertit sanitatē in fortis perseverantiā,
Aurum, argentum, ac lapides pretiosos,
Fortitudinem, juventutem pulcrā &
sinceram;

Consumit iram, mærorem, inopiam, om-
nemque languorem,

Oter felix qui à Deo tale impetrat.

RECAPITULATIO.

Tu mi homo inquirens, chare frater
ac filiōle, euge ab initio repetamus, ea
que maxime tibi sunt necessaria, si per-
optato successu adjutum promotumq;
vis tuum scrutinium.

Primò ac ante omnia debes firmissi-
mè memoriæ ac recordationi tuæ infi-
gere, te absque Jehovæ miseratione
esse calamitosissimum, imò diabolo ip-
so, cui omnes damnatos subjacebunt,
miseriorem, quoniam immortalī ani-
mā præditus, in omnem velis nolis
æternitatem victurus es, vel apud fi-
lium Dei inter sanctos, in beatitudine
ineffabili, vel apud Dei inimicum Satha-
nam inter maledictos in cruciatu ine-
narrabili; Quare reverberis Jeho-
vam ex toto corde, ut te æternum
salvificet, ambulabisque ex omnibus
viribus in ejus præceptis, ut sine
tibi

tibi pietatis norma & regula, sicut Sal-
vator præcepit: *Quærite primum regnum
Dei, & cætera vobis adjicientur*. Imitabe-
ris in hoc sapientes præambulatores
nostros, & observabis, quâ methodo il-
li apud terribilem hunc Dominum (an-
te quem stantium millia millena, & ser-
vientium myriades myriadum vidit
Daniel Propheta) fuerint in gratiâ,
quemadmodum sapientissimus ille Sa-
lomon suam viam, quâ usus fuit, ad
veram Sapientiam impetrandam, no-
bis fideliter indicavit, hâc doctrina ex-
tremè bonâ, atque omninò imitabili.
Fui (inquit) infans bonæ qualitatis, &
dum bene educatus fui, adolevi in vi-
tam immaculatam & inculpatam, post-
quam verò cognovi, me minimè om-
nium ac nullâ ratione posse virtuosum
esse, nisi Deus id ipsum mihi daret, (&
etiam hoc erat prudentia, animadver-
tere cujus sit talis gratia) tunc accessi
Jehovam, & eum ex toto corde sic ora-
vi: O Deus majorum meorum, Domi-
ne omnis misericordiæ, qui fecisti verbo
tuo omnia, ac Sapientiâ tuâ hominem
constituisti, ut dominetur creaturis à
te factis, ut regat Orbem in justitiâ,
nec non justâ mente judicet: Da mihi
obsecro Sapientiam, quæ indefinenter
est in circuitu throni tui nec me rejicias
ex filiis tuis, sum enim tuus servus, fi-
lius ancillæ tuæ, homo infirmus brevis
vitæ, ac nimis valdè incapax justî &c.

Iloc

Hoc modo etiam tu Jehovah placebis, sit modo illud tua cura primaria; post illam licitum est & convenit quoque cogitare de honestâ corporis sustentatione in hac vitâ, ut non solum sine damno proximi vivas, sed etiam egenis pro renatâ adjumento sis, quod commodissimè dat ars Philosophorum, cui-cunque Deus cam ceu suum singulare donum elargitur, quod tamen non solet, nisi petitoris ardentibus precibus ac vitæ sanctimonia commotus, nec vult etiam hanc artem immediate cuiquam concedere sed ordinatis mediis nempe, doctrina, & manum, labore, quibus benedicit seriò invocatus, non rogatus resistit, vel rebus cœptis impeditis, vel malo eventu coronatis.

Porro ad acquirendam doctrinam studendum, legendum, ac meditandum tibi est, ut via Naturæ cognoscatur, quam ars sequi necesse habet, studium & lectio consistit in bonis & veracibus Auctoribus, qui reipsâ veritatem hujus scientiæ experti sunt, & posteris traderunt, quibus securè credendum est in suâ arte, fuerunt enim conscientiosi, & à mendaciis alieni, quamvis ob multas causas obscurè scripserint. Tu autem debes eorum obscuritatem conferre cum Naturæ operatione, quo semine utatur ad unamquamque rem progignendam, exempli gratia: hæc illa arbor non fit ex unaquaque re, sed ex se-
mi-

mine vel radice sui generis. Sic enim de philosophicâ re intelligendum, quæ itidem certam habet determinationem, ipsa enim nil in aurum, & argentum tingit, quàm genus Mercuriale Metallicum, & congregat illum in massam malleabilem, in igne permanentem, colore summæ perfectionis coloratam, cætera omnia ejusdem naturæ non existentia defæcat & separat, à metallo, inter tingendum: sequitur ergo, tincturam esse similiter ex genere Mercuriali metallico, ad perfectionem auream destinato, ejusque originem, radicem & virtutem seminariam inde esse petendam, unde vulgaria corpora metallica sub malleo extensibilia desumuntur: hic clarè tibi describo subiectum artis, quod si nondum capis, strenuè studeas lectioni, quia omnia tandem familiaria redduntur. Post fundamentum firmum ac validum ex virorum genuinorumq; lapidis possessorum doctrinâ jactum, accedendum est ad manualementem laborem, & debitam tractationem materiæ, quæ requirit, ut superflua fæculentia removeatur, per nostram sublimationem, & acquiratur essentialitas crystallina, salina, aquina, spirituosâ, oleaginea, quæ ad æquale temperamentum humidi & sicci, seu volatilis & fixi absque ullâ deperditione virtutis seminalis generativæ & multiplicativæ homogenicè deducatur,

ac secundum naturalem progressum, ad absolutam perfectionem arte nostrâ promoveatur, ut fiat Medicina fixissima, & in omni humore (ut & in facili quovis calore) solubilis, & potabilis, sed non vaporabilis, ut solent medicamenta vulgaria, quæ semper carent præcipuâ vi medendi, nam impota vel à calore elevantur, vel non: si elevantur, sunt fortè destillatæ subtiles aquæ seu spiritus, tam fugaces & elevabiles, ut à calore corporis, quem fremebundè augent, confestim sublimentur, ac sursum ferantur, ascendentes in caput, ibique exitum quærentes, (ut spiritus vini affolet apud ebrios) ac denegatâ per conclusum cranium evaporatione, nituntur impetuosè erumpere, non aliter, ac in artificiosâ destillatione fieri consuevit, ubi interdum validi spiritus vas recipiens frangunt. Si verò medicamenta vulgi non sunt elevabilia, sunt forsan salia fortissimo igne omni succo vitæ orbata, & parum mederi possunt valetudinilanguidæ: nam sicut lampas ardens, nutritur oleo & pinguedine, quâ consumptâ extinguitur, sic etiam vitale ellychnium sustentatur succulento, & oleoso vitæ ballamo, & emungitur præstantissimorum medicamentorum emunctorio, sit communis candela emungi in usu habet, & quoniam nostra Medicina certissimè ex Sole, atque omninò è radiis solis

confecta, potest conjicere, quid valeat præ omnibus aliis medicamentis, cum solus Sol vitam in tota Natura accendat, & conservet, absque sole enim omnia in hoc Mundo rigerent & nil cresceret, à Solis radiis verò cuncta virescunt, & crescunt, & Sol omnibus sub-lunaribus infundit vitam, virorem, vegetabilitatem motionem, & augmentum, idque fit ex Solis vivificante irradiatione. Verum enimverò ista vis solis millesies millies fortior, efficacior & salutarior est in suo genuino filio, scilicet subjecto philosophorum, ubi enim ille generatus est, ibi prius per multa secula radii Solis, Lunæ, astrorum, & omnium virtutum Naturæ in illum locum magneticum convaporarunt, & quasi in unum conclusissimū vas conjecti sunt, qui ab omni exitu prohibiti, repressi, & coangustati, se in hoc mirabile subjectum efformarunt, atq; etiam ex se aurum vulgi progenerarunt, quod satis indicat suam sibi virtuosissimam originem, dum super omnem omnino ignis violentiam triumphat, ut nihil perfectione simile post nostrum subjectum in toto Mundo reperiat, & si inveniretur in ultimo statu suo à Natura instar ceræ vel butyri factum fusibile, ejusque rubedine ac diaphanitate foris stante, esset reverà noster benedictus lapis, quod non est, deducitur autem ex primo suo astro ad tantam plusquam

quam perfectionem, per artem summam Philosophicam, à multis Philosophis fundamentaliter traditam, imprimis autem in sequentibus libris.

CATALOGUS AUCTORUM
clariorum, ac proinde lectu
utilissimorum.

Rosarium Philosophorum in Secundâ
Parte libri Turbæ Phil.

Aliud Rosarium Arnoldi, constans duobus
voluminibus, item ejusdem novum lu-
men, flos florum, & epistola ad Regem
Neap. ibid.

Opera mineralia M. Joannis Isaci Hollandi,
duobus volum. seorsim & etiam inter-
tio volum. Theat. Chym.

Clangor Buccinæ, in prim. part. Turbæ.

Scripta Basilii Valentini, imprimis ulti-
mum testam.

Liber Moriani Romani de transm. met. in 2.
vol. Tur.

Calidis filij Jazichi liber secretorum, in 1.
Tur.

Correctorium Richardi Angl. ibid. & in 2.
Theatri.

Scala Philosophorum } in secunda par. Tur.
Ludus puerorum }

Testamentum Raimundi Lullij Majoricani
duabus partibus, seorsim, & in 4. vol.
Theatr.

Bernhardi Comitris Trevisani libet Alchimie in 1. vol. Theat.

Ejus egregia Epistola ad Thomam Bon. in 2. Turb.

Dionysij Zacharij Galli opusculum excellentiss. in primo Theatri.

Consilium Conjugij seu de massa Solis, & Lunæ, seorsim & etiam in 5. Theat.

Margaritâ pretiosa novella M. Petri Boni Lambardi Ferrariensis seorsim & in 5. Theat.

Libellus præstantissimus speculi Alchymie Rogeri Baconis in 2. Theatri, & in collect. Gratar. extans.

Perfectum magisterium Aristotelis Arabis, vel ut alij credunt Rhasis, ibid.

Marsilij Ficini scripta, quæ fatis magnifica sunt, sed saltem unus ejus libellus egregius de arte Chymica, sine nomine Auctoris extat, latent verò ipsius Mysterium aurei velleris, & Apocalypsis Solis & Lunæ Hermetis, ambo à Ficino ad Colmum de Medicis delata ac dedicata, quæ cum similibus totum thesaurum Philosophiæ comprehendentibus scriptis, utpote opera vegetabilia & animalia, &c. Hollandi, & aliorum auctorum nimis clara opera ab invidis gryphibus adhuc detinentur, sicut etiam propria manuscripta Auctoris Apertæ Arcæ arcani artificiosissimi, nomine Joannis Gralsæi seu Chortalassæi J. U. Doctoris, & quondam Syndici Stralsundia, postea Reverendissimi Ele-

Electoris Ernesti Archiepiscopi Coloniensis Consilarii, hoc tempore in Livonia, incerto mihi noto loco sunt, & tam apertè artem continent, ut quivis sutor vel sartor summo arcana Philosophorum ex eisdem novisse posset, si saltem Latinum sermonem sciret.

Chrysopœia Johannis Aurelii Augurelli, tribus partibus, quæ in tertio Theat. item apud Gratar. nec non aliis libris annexa habetur.

Paracelsi Tinctura Physicorum, liber vexationum, Apocalypsis Hermetis, manuale, &c.

Opera Ripley à Combachio edita.

Hermetis Trismegisti septem Capitula ab anon. Gallo illustrata.

Aquarium Sapientum Johannis Sibmacheri, civis Noribergensis, Tabula paradisi seu Gloria Mundi & cætera, quæ extant in Museo Herm.

Hi libri, & tractatus omnes sunt authentici, aperti, & fructuosi, atque optimè explicant Tabulam Hermetis Smaragdynam,

Sunt adhuc alii innumeri, qui tamen incipientibus non primâ fronte consulendi, sed circulatio Naturæ, & generatio metallorum prius sedulò rimanda, quam nemo unquam in ullius Philosophi scripto inveniet luculentiorē & intellectui apprehensibiliorem, quàm in novo lumine Sendivogiano, quod verè est clavis artis Solis, & pons
tu-

tutissimus trans vastum mare ponticum argentinum, cuius lectio frequens tibi facilè recludet omnes prænarratos Auctores, nec postea te latere poterunt etiam multò abstrusiores, è quorum numero Rex Geber suas lectiones adeò mirificè dipartitus est, ut, seipso fatente, unus idemque sententiarum stylus, & sermonis eloquium prudentes latere non contingat, mediocribus autem profundissimum sit, fatuos verò miserabiliter excludat, sic etiam dictiones Avicennæ, interlocutiones congregationis Pythagoricæ, seu Codex omnis veritatis, multa opuscula Lullii, &c. ferè inexplicabilis involucrisunt, & planè tædiosa lectoribus, ut sibi contigisse suspicandum præbet descriptor Angliæ, dum in descriptione Comitatus Caermardenensis de notissima illa Chemica merula Merlinica in hæc verba prorumpit: Hic in urbe Mariduno five Caermarden, natus est Merlinus Britannorum Tages, ut enim ille Genii filius Auruspicinam suis Hetruscis, ita hic incubi filius vaticinia, imò mera Orestis somnia, nostris Britannis effinxit, unde in hac insula apud credulam & imperitam plebeculam vates celeberrimus audit.

Hæc verò sufficiant de legendis selectioribus Authoribus, ex quibus nunc etiam præcipuam medullam & nucleum doctrinæ philosophicæ enuclea-

bi-

bimus, & huc annectemus, excerpando
realium possessorum hujus divini secre-
ti præscriptas sententias, & concordan-
tias discipulo valdè utiles, habeat enim
pro certo sibi persuasum, quò sæpiùs
tales perlegendo ruminatus fuerit, eo
magis magisque se redditum iri ocula-
torem, quod etiam Aurelius Augu-
rellus urget, lib. 1. Chrysop. in-
quiens:

——— credite dictis

----- ut non tantum sub montibus au-
rum

Natura efficiat, sed ut id quoque prodeat
arte,

Quæ contra soleant dici —

—— gravium sententia prisca virorum

Delebit, referens ea quæ videre paren-
tes

Ipsi oculis, manibusque simul tetigere
beati.

Et Morienus ad Regem Calid.

Omnis res, usque dum per suum effectum
dignoscatur, multorum testimonio ve-
rum esse comprobatur.

Cavete verò fratres à libris sophista-
rum, & imprimis moderni J. R. G. cu-
jus nomen, non sine omine, hoc ana-
gramma præbet; Vablongus verbo, se-
iln

nil supra ; itaque facite eum , cum suis
confortibus, missum, fideliter moneo,
ne vos postea serò pœniteat, passim
enim querelæ sunt hominum,
quorum nammi in ten-
tatione ejus proces-
sum mise-
rè perie-
runt.

Au-

Auctoritates Philoso-
phorum Harmonicę,
in corroborationem
hujus tractatuli
allegatę .

*I. de antiquitate, summā præstantiā,
& certitudine artis Chemicę .*

Esdra Propheeta Lib. 4. Cap. 8.

Terra dicet tibi; quoniam dabit
terram multam, magis, unde
fiat fictile ; parvum autem
pulverem, unde aurum fiat:
hęc verba sunt responsum Archangeli
ad quæstionem Esdrę, cur damnati tam
multi, electi verò tam pauci essent .

Exod. 32.

Moyſes accipiens vitulum illum
(quem Aaron ex auro fecerat) exussit
igne, commoluitque, donec minutus
esset: dispergensque in superficiem aqua-
rum, jussit bibere filios Israelis; nota
hoc, nam ignis communis non combu-
rit Solem, ut pulvis fiat superfici ei aquę
innatans .

Psal. 12.

Dicta Jehovæ dicta pura, argentum purgatum in catino lectissimo terræ, defæcatum septies. Hic proculdubio non argentum vulgare intelligitur, aliàs aurum commune illo multò præstantius, potuisset in similitudinem meliùs sumi.

Siracides Ecclesiasticus. Cap. 38.

Altissimus creavit de terra medicinã, & vir prudens non abhorrebit illam.

Apocal. Johan. Evangelista.

Ipsa Civitas (nova scilicet cœlestis Jerusalem erat aurum purum & similis vitro puro) videlicet pelluciditate, ut etiam aurum philosophicum pellucidum arte fit.

Hic Johannes Evangelista numeraretur etiam ab Avicenna dictione primâ libri de anima, inter possessores Lapidis Philosophici, suosque institutores, qui se scilicet Avicennam, artem hanc docuerint, quod verisimile est, nam & Ecclesia priusca, Auctore Adamo à sancto victore, die D. Johanni Evangelistæ sacro, mense Decemb. in hymno incipiente; gratulemur ad festivum &c. sic in ejus honorem cantavit:

Cum gemmarum partes fractas.

Solidasset, has distractas

Tribuit pauperibus.

Inc-

Inexhaustum fert thesaurum,

Qui de virgis fecit aurum:

Gemmas de lapidibus.

Dionys. Zachar. 1. parte opusc.

Colores quos Philosophi scribunt apparere debere, vidi Dei gratiâ omnes successivos unum post alium, & deinceps proprio die paschatis (post inceptionem) vidi perfectionem, experienciâ factâ super argentum vivum, caletactum in tigillo, & conversum in purum aurum, præ meis oculis, breviori spacio, quàm unius horæ, paucò admodum hoc divino pulvere.

Idem in secunda parte opusculi sui.

Omnis donatio bona, & omne donum perfectum è supernis est, descendens à patre luminum &c. hæc D. Jacobi sententia generalis est, quapropter & nostræ convenit intentioni, maxime, quia *Scientia nostra* est tam Divina; tamque supernaturalis (in secunda quidem operatione) ut semper fuerit, ac sit adhuc impossibile hanc innotescere hominibus, quocunque studio, vel industriâ quâvis, etsi omnium sapientissimi sint, atque doctissimi Philosophi, nisi primum à Deo sit inspirata; deficiunt enim hâc parte nobis naturalis omnis ratio, & experientia, quapropter me-

ritò scriptum est à nonnullis, arcanum
esse reservatum à Deo suis: ipsum ti-
mentibus, & honorantibus, ut ait ille
magnus Propheta noster Hermes: à nul-
lo alio (inquit) nec per alium, quàm à
Deo per Divinam ejus inspirationem
habeo.

Idem ibid. in præfatione.

Haftenus ignorarunt, partem hu-
jus Divinæ Philosophiæ non esse in hu-
mana potestate, adeò ut libris solis in-
telligi queat, sed in voluntate Dei si-
tam, qui revelat cui vult per Spiritum
Sanctum suum, vel per medium alicu-
jus hominis. Divinum opus voco hac
de causa, quod nemo per se ipsum, abs-
que Divina inspiratione comprehende-
re, vel intelligere potest, etsi doctissi-
mus alioqui Philosophus existat, ut ait
Geber adversus omnes, qui solâ confi-
deratione causarum, operumque natu-
ralium operari nituntur, inquiens: in
in eo plurimum errant, putantes se Na-
turam imitari posse, cùm id arti sit in
omnibus impossibile.

Auctor Rosarii.

Venio vobis aperire secretissimum
omnium secretorum totius Mundi,
thesaurum non fictè, nec irrisoriè, sed
cer-

certainissime, nempe eorum; quæ vidi propriis oculis, & manibus meis palpavi,

Moriens:

Hoc magisterium nihil aliud est, nisi arcanum, & secretum secretorum Dei altissimi & magni: ipse enim hoc secretum suis Prophetis commendavit, quorum scilicet animas in suo paradiso collocavit.

Idem ibid.

Preponit Dominus ex suis servis, quos vult, & eligit, ut hanc scientiam Divinam homini celatam quærant, & quæsitam secum retineant; hæc enim scientia est quæ Dominum suum abstrahit ab hujus Mundi miseriâ, & ad scientiam bonorum futurorum reducit.

Idem.

Confert Deus hanc Divinam & puram scientiam suis fidelibus, & servis, illis scilicet, quibus eam à primæva rerum Natura conferre disposuit, suâ mirabili fortitudine, quæ quum alicui ex suis fidelibus collata fuerit, decet ipsum prius prævidere, cui postea eam committat, & detegat, nam hæc res non nisi donum Dei altissimi vocari

potest, qui prout vult, & etiam cui vult, ex suis servis & fidelibus illud committit & monstrat.

Rupes cissa.

Si dicerem tibi millies, hoc est secretum secretorum, non posset sufficere ad exprimendam medietatem arcani.

Geber Rex Arabiæ.

Filii doctrinæ, perquirite hoc excellentissimum Dei donum, vobis solis servatum, filii insipientes nequitiae, & malevoli, ab hac fugite, quoniam vobis est inimica & adversa, & vos in miseriam constituet, quoniam vobis penitus hoc Dei donum, ejus Divinæ providentiæ & judicio, est occultatum & denegatum omnino.

Idem:

Ea quæ in nostris voluminibus à nobis scripta sunt, consideravimus per experientiam manifestam, & per nostrum experimentum digitis extraximus & vidimus oculis, & manibus tetigimus.

Bernhardus Trevisanus in præfat. sui libri.

Non tædere debet laborum, vel pœnitere quenquam, qui credat, his evitari

tari posse paupertatem intolerabilem, & morbos omnes animi & corporis, ut ipsemet expertus sum in multis leprosis, caducis, hydropicis, hecticis, apoplecticis, iliicis, dæmoniacis, insensatis, furibundis, & aliis quàm plurimis. In addicendâ quâpiam arte Mechanica vel aliqua liberali sex vel septem anni ad minimum sunt infumendi, sed in hac omnes alias eccellente, quantum Sol stellas omnes, non ultra mensem, quinque vel sex, sustinere quis volet.

Morienus ad Calidem Regem.

O Rex, si regnum tuum vendidisses, hoc opus non compensares.

Dionys. Zach.

A simili concludimus in arte nostra: si videatur fumo solo plumbi coagulari Mercurium, & atramentorum, fieri componique posse medicinam perfectissimam, nature metallorum, & qualitatibus congruam, quâ cum cæteris imperfectis perfici queat, solâ projectione super ipsum facta, præsertim cum & ipsa mineralia composita congelent Mercurium, ipsumque reducant in suam naturam, quanto magis perfecta per nostram artem ritè præparata congelabunt ipsum, ac reducent cum

aliis imperfectis metallis, ingenti & exuberanti suâ decoctione, quam habent per administrationem artis nostræ. Quò firmiùs hanc nostram intentionem curiosis hominibus approbemus, ut ejus veritati certitudinique meliùs assentiant, Aristotelis sententiam lib. 4. Meteor. adducamus: Omne (inquit) quod eandem tum aliquo composito operationem efficit, est eidem per omnia simile, ut omne quod operationem habet oculi, est oculus. Haud secus, cùm aurum nostrum arte nostrâ compositum, per omnia simile sit minerali (in quo versatur omnis controversia disceptationis, ut tum aurum à nobis compositum verum sit aurum) satis docuisse videmur ex Philosophi sententiâ, artem nostram esse veram & certissimam.

Aurel. Aug. lib. 1. Chrysop.

*Nil mirandum æquè quàm, si quòd longa
peregit.*

*Annoꝝ series genitâli semine cœptum,
Audeat illud idem momento protinus boræ,
Ars facere, ac proprio Naturam vincere
cursu,*

*Quem tenuit tanto in spacio, per grandia
terræ*

*Viscera, summa eadem servans vestigia
ab imâ*

*Sede, per anfractus tantos, ceca per antra,
Nec minus his mirû, si quis primordia possit.
Scire, quibus constet puri genus omne me-
talli,*

Atque

Atque ea componens, aurum dum conficit
arte.

Nec longinqua adeò spatiosi temporis ætas
Connenit huic operi, vires quod promittit ab
auro,

Ac non principiis è primis conficit aurum.
Quid si nobilius quoddã quod præstet & ipsi
Auro, contendant proprio molimine summi
Perficere artifices? aptè cui nomen Elixir
Experti fecere Arabes, verique dedere
Indicium: id quoniam in melius quodcunque
metallum

Ducit, & infectum mirã depurat ab arte,
Sic neque spectãdus nobis locus ille calorque,
Quo calet inclusum semen genitale metalli,
Quique diu fertur specubus tellure sub altã,
Ast alio prorsum ducendi tramite gressus,
Naturæ pariter successus inter & artis,
Quã simul ad metam prospectans utraque
ducit.

II. De requisitis scrutatorum artis.

Geber.

Complementum narramus totum
hujus magisterii, sub brevi sermo-
ne completo & noto, & est illius inten-
tio, ut per sublimationis modum mun-
detur perfectissimè Lapis & illius addi-
tamentum. Et abhinc quidem volati-
vum ex eis figatur: dehinc verò fixum
volatile fiat, & iteratò volatile fixum,
& in hoc ordine completur arcanum
preciosissimum, quod est super omne

hujus Mundi scientiarum arcanum ;
& thesaurus incomparabilis : & tu
quidem exerciteris ad illum , cum la-
boris instantia maxima, & cum diutur-
nitate meditationis immensæ, cum illa
enim invenies & sine illa non.

Agadmon in Turba.

Qui citò putat se ex libris nostris fru-
ctum capere posse, fallitur, satiùs enim
fuerat non inspicere quidem, quàm te-
merè contigisse: Libri enim nostri ma-
gnam injuriam inferunt his, qui so-
lummodò semel, bis vel ter scripta no-
stra perlegerunt, cum intellectu omni-
que studio privati, etiam quod pessi-
mum est, opes, labores & tempus amit-
tunt. Veruntamen qui curvat dorsum
suum ad libros nostros legendos, iisque
studiosè vacat, memoriam animumque
adhibet, nec est vanis implicitus cogi-
tationibus, Deum precatur ut Salomon
pro Sapientia, non pro opibus, is in Re-
gno nostro regnabit indeficienter, quo-
usque moriatur.

Senior in Clav. Phil.

Tu quàm timore Dei studiosus fue-
ris, Lapidis hujus secretum & apparen-
tem virtutem videbis, & invenies spi-
ritu altissimi instructus, ut cognoscas,
quoniam omnis sapientia à Deo est.

Her-

Hermes in Tract. 2.

Fili moneo, ante omnia te Deum timere, in quo dispositionis tuæ nifus est. *Idem ibid.* Oportet tyronem scientiæ arrogantiae vitium à se repellere, pium ac probum esse.

Alphidius.

Hanc scientiam habere non potes, quousque mentem tuam Deo purifices, & sciat te Deus mentem habere contritam. Idem, si humilis fueris ejus Sophia & sapientiâ perficietur, sin autem, ejus dispositio penitus te latebit.

Virgilius.

- - Ipse volens facilisque sequetur,
Si te fata vocant: aliter non viribus ullis
Vincere, nec duro poteris convellere ferro.

Geber sum. perfect. Cap. 7.

Nemo ad invenire nitatur sophisticam operis metam, sed soli complemento Elixiris sit intentus, fortè enim Deus ex sophistici operis vindictâ tibi artem denegaret, & in devium erroris te crudeliter detruderet, & ex errore in infelicitatem & miseriam perpetuam.

Aristoteles in perfecto Magisterio.

Rogo te fili, ut incessabili lectione Philosophorum libro scruteris: qui enim in legendis libris deses extiterit, in præparandis rebus promptus esse non poterit, quia non potest de levi ejus in practicâ manus assuescere, cujus mens in Theoricâ renuit desudare, ille namque ad operationem securius accedet, in cujus mente plures operationem imagines variæque resultant.

Aurel. Aug. lib. 3. Chrys.

In magnis labor est, nec non par gloria, sed quem

*Respiciunt placido præsentis lumine Divi,
Insequitur que ardens velut inde accensa
voluntas.*

*Principio spontis propriæ, semotus ab omni
Sit curâ, et vitâ tranquilla per ocia ducat
Secretus, latitansque etiam, cui talia curæ.
Est etiam nonnulla quidem postrema beati
Artificis ratio, quâ se commendet. et ip-
sum.*

*Diis opus æternis, neque enim sine numine
Divum.*

*Hæc veniunt, neque adhuc ulli aspirare li-
cebit.*

*Qui non ritè Deos studuit sibi adesse precan-
do.*

Richardus Angl. in Correct. Cap. 2.

Studium amovet ignorantiam, & reducit humanum intellectum ad veram scientiam & cognitionem cujuslibet rei.

Geber.

Sapiens artifex in nostris studeat voluminibus, colligendo nostram dispersam intentionem, quam in diversis locis proposuimus, ne malignis, & ignaris publicetur, & collectam probet, donec ad cognitionem studendo & experimentando cum laboris instantiâ ingeniosa pervenerit totalem: exerceat ergo se artifex, & inveniet; non tradidimus scientiam nostram sermonis continuatione: sed eam sparsimus in diversis capitulis, & hoc ideò, quoniam tam probus quàm improbus, si continuatim fuisset tradita usurpasset indignè, & eam similiter occultavimus, ubi magis apertè locuti fuimus. Non desperet tamen doctrinæ filius, quoniam qui per suæ industriæ bonitatem quæsi veritatem scientiam, invenerit; per ea igitur, quæ tradidimus, exerceat se bonæ mentis artifex, & Dei donum altissimi se adinvenisse lætabitur. Expedit etiam, ut suam pecuniam custodiat, nec eam presumptuosus

vanè distribuatur, ne fortè, si jam propinquius fuerit veritati, non habeat ulterius, unde laboret, qui etiam principia naturalia in se ipso ignoraverit, hic multum remotus est ab arte nostrâ, quoniam non habet radicem veram, supra quam intentionem suam fundet.

Isacus Hollandus.

Si quid laboras, libellum fume & scribe omnia.

Thomas Aq.

Hortor, ne aliquis præsumat incipere opus, nisi sit multum peritus & expertus in principiis naturalibus.

Avicenna.

Cognosce redis mineralium, ut ex ipsis facias opus tuum.

Iob. Aurel. lib. 2. Cbryf.

Atque ideo artifici majus nihil esse putato,
Quàm quibus è primis opus id componere
possit.

Noscere, quæve prius capiat, circumque
laboret,

Mox ut Naturæ se tum præbere mini-
strum

Sen-

Sentiat, exemptum latebris cum nobile semen

Proferet in lucem solers, iterumque tenebris

Reddet, & occultâ servatum pyxide claudet.

III. *Materia Lapidis debet esse Metallica.*

Rogerus Bacon in spec. Alch. cap. 3.

Cum ex argento vivo & sulphure cuncta procreentur metalla, & nulla res metallis adhiberi debeat, quæ non ex ipsis sit composita vel orta, satis nobis apertè relinquitur, quod nulla res extranea, quæ ex his duobus non sumpsit originem, potens est, & sufficiens, ipsa perficere, veleurum transmutationem facere novam, quare admirandum est, quòd aliquis prudens suam fundat intentionem super animalia, five vegetabilia, quæ valdè sunt remota, cùm inveniantur mineralia satis propinqua. Nec credendum est omninò, quòd aliquis Philosophorum posuerit artem in prædictis remotis, nisi similitudinariè; sed ex his prædictis duobus fiunt metalla cuncta, & nihil eis adhæret, nec eis conjungitur, nec ea transmutat, nisi quòd ex illis est; & sic de jure oportet nos accipere argentum vivum, & sulphur pro Lapidis nostri materiâ.

Paracelsus in Manua.

Quoniam oportet, Naturam ut sequamur, & naturali Medicina utamur; circumspiciendum erit, quænam omnium rerum humano corpori in Medicina conveniat potissimum. Nec ullus dubito, quin lubens confitendum, & statuendum sit metallica arcana cum corporibus humanis in maxima esse cōvenientia; atq; etiam perfecta metalla propter suam perfectionem, imprimis verò humor radicalis ex eisdem &c. quod etiam (paulò post dicens) in Lapide Philosophico contingit, quem si ex suo genere (in jam dictis circumstantiis tibi indicato) conficere voles, necesse est, ut demas ei superfluitates.

Trevisanus in r.p. sui lib.

Nihil extranei opus est ad istum Lapidem, per se ipsum enim in materia sua metallica perficitur.

Raymundus.

Corpus in hac arte est ens metallicum, in quo virtus mineralis spiritus quiescit: & metalla sunt id, ex quorum spiritu omnis lapis componitur. Spiritus autem dicitur mineralis virtus, in qua naturæ metallorum quiescunt: & omnis lapis componitur

ex

ex spiritu metallorum. Et ille spiritus consideratione Chemistarum dicitur Mercurius, quia prima & propria Natura considerata in hac arte est prima metallorum materia.

Tur. Phil. exercit. I.

Lapis Philosophicus est materia metallica, convertens substantias & formas metallorum imperfectorum, hanc autem conversionem non fieri nisi per suum simile; jam dudum ab omnibus Philosophis est conclamatum. Necesse igitur est Lapidem Philosophorum ex metallica materia gigni, ex qua autem metallica specie generetur, id sonant omnes Philosophi dicentes: In Mercurio esse omne id quod à sapientibus quaritur, & sicut caro generatur ex sanguine coagulato, ita & Sol generatur ex Mercurio coagulato; & sicut sanguis est origo carnis, ita etiam Mercurius est in Lapide Solis, quia ipse Mercurius congelatus est in Lapidem Solis, & sic Mercurius est Sol, & ejus Sol est Mercurius, & omnia corpora metallica sunt Mercurius, tam pura quam impura, quia ex eo generata sunt: & ut Mercurius est principium omnium metallorum, ita & Sol est finis ac ultimum metallorum, & omnia metalla munda & im-

immunda sunt intus Sol, Luna & Mercurius, sed unus verus Sol qui abstrahitur ab illis.

Parmenides ibid.

Modus artis ad invicem convertentis sic habet: primò solve Lapidem in suum Mercurium, Lapidem dicunt aucthores metallicum, abluere, reducere, figere & incera.

Incertus in Turba de art. Chem.

Cap. 17.

Lapis habet multa nomina, & dicitur esse in omni re, quamvis in unâ sit propinquior quàm in aliâ, cum Philosophi solam Naturam generativam metallorum efflagitent, unde dicunt: Divites, id est perfecta corpora sicut aurum & argentum, habent eam naturam ut pauperes id est imperfecta metalla. Est tamen perfectior & in igne permanentior auri vel argenti natura, quàm in cæteris metallis.

IV. *De ortu ac generatione metallorum;
& quod omnia prodeant ex una
radice.*

Geber. lib. perfecti mag.

Artificem hujus scientiæ oportet
esse subtilissimi ingenii, & natu-
ras metallorum & eorum generationes,
infirmitates & imperfectiones in suis
minerais scire, & cognoscere, antequam
perveniat ad hanc artem, non autem
ad ipsam indagandam accedat artifex
grosso ingenio & duro repletus, nec cu-
pidus, nec avarus in sumptibus vel ex-
pensis. Nec vir duplex animo, sine fel-
le & durâ cervice, nec mente variabilis,
nec nimis festinus aut capitosus: sed do-
ctrinæ filius vir subtilissimo ingenio
decoratus, sufficienter locuples, lar-
gus, sanus, firmus in proposito & con-
stans, patiens, mitis, longanimis, &
temperatus.

Aurelius Aug. lib. 1. Chrys.

*Principio locis & sedes decreta metallis
Gignendis, terræ est inum atque immobile
viscus,
Marmoreæ in morem pateræ sub montibus
altis
Excisum: velutique cavo sub fornice clau-
sum.*

Quæ

Quo Solis radii penetrant, crebrique feruntur,

Syderei innumeris etiam fulgoribus ignes,
Collectumque coquunt humorem, ac jugibus
inde

Saxa per & rimas loca cuncta vaporibus
explent.

Ast ubi continuū passus vapor ille calorem
Consedit, nec jam secreta per antra volu-
tus

Amplius, immensos post tandem induruit
annos,

Haeret in expletis venis informe metallum.
Namque liquor partes terræ dispersus in
omnes,

Et tenuis tenui mixtus, lentoque calore
Compositus, quondam fugiens & pinguis
& unctus

Exiit è vasti fundo crateris ab imo
Sulphura ubi argento fervent immista pe-
renni,

Argento fluere insigni, vitæque per ævum
Ducere, queis primis gignuntur multa duo-
bus.

Hoc matris, patris illud enim vim continet,
hujus

Suscipere, illius pars est præbere calo-
rem.

Hinc fulvi species auri pulcherrima ful-
get:

Hinc nitet argenti candor; rubet ærea
vena:

Ferrea nigrescit sub apertum; plumbea
pallet:

*Albicat ac stanni facies imitata colorem
Argenti, pondusque ferens, ni strideret
æquum.*

Trevis. 3. par. de Alcb.

Materia metallica constat ex Solo Mercurio frigido & humido crudo, in quo sunt etiam Elementa quatuor, scilicet calidum, humidum, frigidum & siccum, quorum duo dominantur, frigidum & humidum: subiecta sunt istis calidum & siccum Cœlestis motus calor circumcirca terram penetrans & venas ejus, est tam remissus ac temperatus, ut vix perceptibilis, at continuus: noctu pariter ac diu semper æqualis. Calor hic non provenit ex Sole sed ex reflexione sphaeræ ignis aërem circumeuntis, & etiam ex continuo motu corporum cœlestium, calorem continuum ac lentum excitantium, vix imaginabilem. Quamvis etiam calor mineralium esset à Sole (ex sententia Reymundi Lullii & Aristotelis (nihilominus calor esset continuus, quia Sol dies ac noctes circum terram volvitur incessabiliter, verum istorum opinio falsa est, quoniam Sol non est calidus neque frigidus, at motus ejus est naturaliter calidus. Calor itaque proveniens ex motu corporum cœlestium, assidue versatur in venis terræ: non tamen calefacit mineras:
Nam

Nam si vel minimè calefaceret , hoc si tantillo calore activo, minore ipatio temporis , quàm annorum decem , decoqueretur Mercurius in perfectionem Solis, quod vix centum fieri consuevit. Terra siquidem est frigida & sicca, minere quoq; sunt in centro terræ: priusquam igitur vel tantillum caloris percipissent à sole actualiter, nos qui sumus proximiores , adureremur prorsum: Intensissimus esse deberet enim, si terram & aquam frigidissima corpora penetrans , nihilominus calorem adhuc retineret , cum ad centrum pervenisset , non extinctum penitus. verum enim verò hæc naturalius intelligi debent ad hunc modum: Cùm ipse Mercurius componatur ex 4. Elementis, calefactis igitur istis à communibus & generalibus, per suum proprium motum, naturalis calor excitatur ab ejusmodi motione: Pariter ignis & aër, existens in Mercurio, moventur, & sensim elewantur, cum digniora sint elementa , quàm aqua & terra Mercurii, nihilominus humiditas & frigiditas dominantur, at quia calor & ficitas digniora sunt elementa, vincere conantur alia duo , videlicet frigiditatem & humiditatem in Mercurio dominantes, nam cœlestes motus excitant alios motus calorum naturalium, per quos Mercurii motus, i.e. qualitates moventur, postmodum successu longo tem-

temporis Mercurii siccitas vincit gradum unum suæ humiditatis, & fit plumbum, alium quoque deinceps gradum vincit & fit stannum. Tandem calor Mercurii iterum paululum humiditatis ex frigiditate vincit & fit Luna. Calore plus adhuc dominante fit æs vel venus, & postea ferrum atque Sol perfectus, hac via duæ, qualitates quæ prius succumbebant frigiditate & humiditate victæ modo vincunt alias ac dominantur caliditas & siccitas, quæ sunt in excitatione sua sulphur & Mercurii frigiditas atque humiditas sunt ipsemet Mercurius, non quod sulphur hoc sit quidpiam à Mercurio divisum, aut separatum, sed est solum caliditas & siccitas, quæ non dominantur in frigiditatem & humiditatem Mercurii, hoc sulphur postea digestum, dominium habet in duas alias qualitates dictas, frigiditatem & humiditatem & suas imprimat virtutes, per ejusmodi graduum decoctionem fiunt metallorum diversitates, paulò post: Sulphur non est quid per se seorsim extra substantiam Mercurii, neque vulgare sulphur, alioqui materia metallorum non esset homogenea (quod pugnat contra Philosophorum omnium assertiones, qui hujusmodi substantias dominantes vocaverunt sulphur à similitudine, quia substantiam habent inflammabilem, velut sulphur calidam & siccam cui insunt.)

unt.) Unde liquet apertissime, formas
metallicas à natura solum ex pura sub-
stantia Mercuriali creatas esse non ex-
tranea, Gebro sic attestante: in pro-
fundo (inquit) naturæ Mercurii est
sulphur, quod fit longo successu tem-
poris, in venis minerarum terræ, ma-
nifestius hac de re loquuntur Morienus
& Aros: Nostrium sulphur (inquiunt)
non est vulgare, sed fixum, & non vo-
latile, de natura Mercurii & non ex
alia re quapiam.

Rosarium Phil.

Prima materia corporum non est
Mercurius vulgi, sed est vapor unctuo-
sus & humidus; nam ex humido fit la-
pis mineralis, & ex unctuosus fit corpus
metallicum. In talem namq; vaporem
unctuosum oportet ut corpora conver-
tantur, & in conversione corpora inte-
rimuntur, & granum corporis in mor-
tem prostermitur, & totaliter mortifi-
catur, & hoc fit mediante nostrâ aquâ
albâ & rubrâ.

Arnoldus.

Materia Prima metallorum est quæ-
dam substantia fumosa, continens in se
humiditatem unctuosam, à qua sub-
stantia artifex separat humiditatem
Philosophicam, quæ apta est pro opere,
quæ erit tam clara sicut lachryma, in
qua habitat quinta essentia metallica,
& illa est metallum placabile, & in ea
est medium conjungendi tincturas.

Dio-

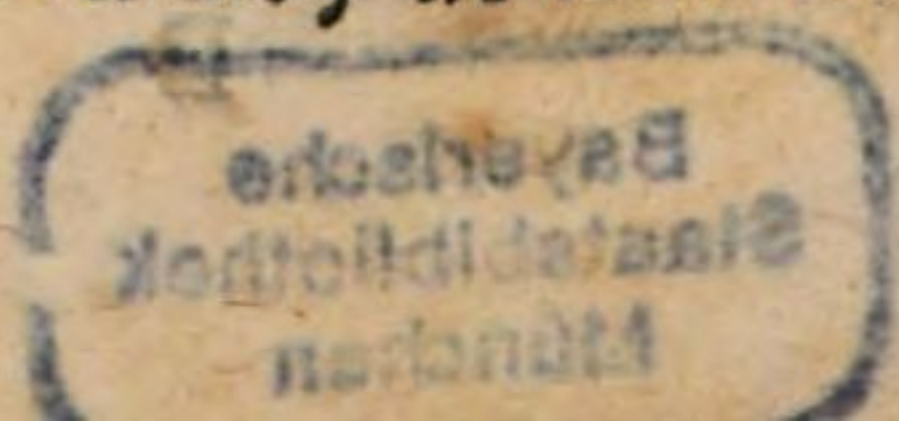
Dionys. Zachar. 2. part. Opusc.

Omnia Philosophorum a sententia est, cuncta frigore congelata plurimum abundare humiditate aqueâ in suâ prima materia, ut ait Arist. 4. meteor. cum igitur liquata metalla frigore congelentur, necessario prima ipsorum materia humiditate multa pollebit aquatica. verum Albertus Magnus (qui præ cæteris mineralia scrutatus est exactissime) istam humiditatem aqueam ait, non esse similem aquæ humiditati, quam videmus communiter in aliis Naturæ compositis. Ista namque per ignis violentiam in fumum transit, at liquata metalla non ita reducuntur in vaporem; concludendum hinc ipsorum humiditatem alicui materiæ permixtam esse, qua retineantur in igne, tutaque sint ab ejus vehementia, nihil autem igni magis resistit quàm humiditas viscosa, permixta subtilioribus terræ partibus, ut ait Bonus Ferrariensis & experientia docet: quapropter metallorum humiditatem esse talem firmiter credendum est: Cum tamen experientia doceat, inter repurgandum aliquas humiditates in fumum abire, metallis nihilominus in igne minime consumptis, fatendum est cum præcipuis Auctoribus nostræ scientiæ, metallorum compositionem subintrare duplicem humi-

E

di-

ditatem viscosam, extrinsecam & intrinsecam, prior est crassa subtili suæ terrestri materiæ non bene permixta, quapropter ab igne facile comburitur in consumptionem, posterior verò quia maximè subtilis, & optimè permixta subtili suo terreo, ut ambæ partes unicam & simplicem materiam constituât, neutra per ignem ab alterâ separari vel absumi potest, quin simul abeant aut simul remaneant in igne. idem. Natura in procreatione metallorum, postquam creavit materiam, id est argentum vivum, tanquam sagacissima proprium adjungit agens: nempe terræ mineralis quandam speciem, velut collostrum ejus & pinguedinem, in cavernis terræ mineralibus, longâ decoctione inspissatam, hanc vulgariter vocamus sulphur: comparatione ad argentum non aliâ, quàm coaguli ad lac, viri ad faminam, agentis ad materiam ei subiectam. Philosophi duplex sulphur posserunt, unum facilimæ liquefactionis, alterum verò congelatum solum, & non fusibile, proinde quò natura demonstraret virtutem & efficaciam agentis id est sulphuris, in materiam, cui adiunctum est, effecit mirabili compositione quadam, ut metalla coagulantur actione sulphuris fusibilis, ut essent liquabilia. Verùm alia mineralia simplicia composuit actione sulphuris non fusibilis, ut non essent fusibilia,

lia, ut sunt magnesia, marcasitæ & id genus alia. Cum autem agens non possit esse pars materialis compositi, ut Arist. ait; natura procreans metalla sub terrâ postquam dictum sulphur miscuit cum argento vivo, compositione quidem inenarrabili, pretiosissimum inde generat metallum, aurum videlicet: ab eo decoctione perfectâ separando suum agens, id est sulphur, & hæc est ratio cur sit perfectius omnibus aliis metallis, tum quod videamus, naturam illud in melius non commutare, item hac de causâ melius ac facilius conjungitur argento vivo, quia nihil aliud est quam argent. vivum, proprio sulphure decoctum & prorsus deinceps ab eo decoctione dictâ separatum.

V. De genuino subiecto omnium Philosophorum, & quod tota ars sit ex unica re.

Geber de invent. verit. cap. 1. & 2.

Corpora, ex quibus elicitur nostra medicina, habeant in se has qualitatum proprietates. Primò habeant in se terram subtilissimam, & incombustibilem, aptamque ad figendum, omnimodo fixam cum suo radicali humore.

2 Humiditatem aeriam & igneam, uniformiter illi terræ cunctam, sic ut si unum fuerit volatile, sit & reliquum, & ut ipsa humiditas sit super om.

omnes humiditates expectans ignis calorem, usque ad sui sufficientis inspissationis terminum completum, quoad indigentiam completionis ipsius, cum permanentia inseparabili terræ sibi annexæ, sine evaporatione.

3 Quod humiditatis dispositio naturalis sit talis, ut per beneficium suæ oleaginitatis in omnibus suarum proprietatum differentiis terram sibi annexam, conversione utriusque in alterum homogenicè, sic contemperet unctuosè & unione totali, & vinculis conjunctionis inseparabilitatis æqualiter, ut post finalis præparationis gradum fusionem bonam præstet.

4 Quod hæc oleaginitas sit tantæ puritatis essentia & ab omni re combustibili seu urente artificialiter emundata, ut omnia cum quibus per minima conjungitur, non comburat, sed à combustionem præservet.

5 Quod claram & splendidam habeat tincturam in se, albam vel rubeam, mundam & incombustibilem, stabilem & fixam, & quod ignis nequaquam valeat ipsam permutare, neque sulphura adustiva seu acuta corrodentia ipsa corpora corrumpere & defædare.

6 Quod totum compositum incertum cum suo complemento finali, sit tantæ subtilitatis, materiæque tenuitatis, ut post finalem suæ decoctionis terminum, in projectione tenuissimæ

maneant fusionis, ad modum aquæ, & penetrationis profundæ, usque ad occultum rei permutabilis, cujuscunque fixationis ipsum extiterit in complemento: & cum vicinitate suâ seu affinitate adhæreat suo simili naturaliter, cum inseparabili consolidatione contra impressionem ignis in ipsa horâ sua spiritualitate corpora in volitum (seu, ut Rosarius allegat, in sui naturam) reducens.

His consideratis, invenimus septem proprietates rerum in nostro Lapide necessarias, & opportunas & sunt hæc: Oleaginitas, materiæ tenuitas, affinitas, radicalis humiditas, puritatis claritas, terra figens & tinctura.

Primâ verò differentiarum proprietas est ipsa oleaginitas, dans in projectione universalem fusionem & apertionem materiæ, nam primum quod necessarium est post Medicinæ projectionem, est ipsius Medicinæ subita & conveniens fusio, quæ cum oleaginitate minerali perficitur & invisceratur.

Secunda est materiæ tenuitas, sive ipsius subtilitas spiritualis, tenuissimè fluens in fusione ad instar aquæ, penetrans in profundum rei alterabilis: quia sæcundò post fusionem necessaria est ingressio ejus immediate.

Tertia est affinitas sive vicinitas inter Elixir & rem transmutandam, dans adhærentiam in obviatione sui similis, &

retentionem, quia tertio post medicinæ ingressionem immediate adhaerentia conveniens est & necessaria.

Quarta est radicalis humiditas ignea, congelans & consolidans partes retentas, cum adhærentiâ sui similis, unione omnium partium consimilium inseparabiliter in æternum: quia quarto post adhærentiam opportuna est partium consolidatio, cum suâ radicali humiditate viscosa, & necessaria.

Quinta est puritatis claritas mundificativa, dans splendorem eminentem, à combustionem præservans, non adurens, nam post consolidationem partium purificatarum relinquitur, quod ignis actualis habet comburere omnes superfluitates extraneas, non consolidatas: quare sequetur purificatio immediate, & est necessaria.

Sexta est terra figens temperata, tenuis, subtilis, vix incombustibilis, dans fixationis permanentiam in solutione adhærenti secum, stans & perseverans contra ignem: quia sexto necessaria est immediate fixio post purificationem, & opportuna.

Septima est tinctura dans colorem splendidum, & perfectum, album aut citrinum intensum, & Lunificationem seu Solificationem rerum transmutabilitatem: quia septimò post fixationem necessarius est & ultimus color tingens, seu tinctura colorans materiam con-

vertibilem in verum argentum vel aurum, cum omnibus suis differentiis certis & notis.

Arnoldus.

Nullo modo invenire potuimus, nec philosophi ullo modo invenire potuerunt aliquam rem perseverantem in igne, nisi solam illam unctuosam humiditatem perfectam, non cremabilem metallorum.

Avicenna in epist. ad Assen.

Hoc est Elixir, quod tingitur tintura sua, & submergitur oleo suo, & figitur calce sua: cujus aquam invenimus sicut aquam in mineralibus, & oleum ejus, sicut est sulphur, aut arsenicum in mineralibus, & calx ejus sicut calx in mineralibus.

Hermes tractatu septimo.

O filii Philosophorum corpora sunt septem, quorum primum est aurum eorum optimum. Idem: Est in superiori sphaera fontis vena, quæ est Philosophorum regula prima.

Rosarius ex Platone.

Lapis noster est res, quam ignis non tetigit, à qua noster Mercurius surgit. Idem, Quatuor sunt Mercurii, videlicet Mercurius crudus, Mercurius sublimatus, Mercurius magnesiæ, & Mercurius unctuosus, sed magnesia est Luna plena, Mercurius Philosophorum: id est materia, in quâ continetur Mercurius Philosophorum, & est ille circa quem natura paululum operata est, & in metallicam formam formavit, tamen imperfectum reliquit, talis res dicitur medium ingressionis, quæ neque est perfecta, neque ex toto imperfecta, & quod Natura non perfecit in ipsâ, artifex adjuvando Naturam ipsam potest reducere de imperfectione ad perfectionem; & ille dicitur lapis invisibilitatis.

Idem: ex perfecto nihil fit, quia jam perfectum est, quoad istius naturam, habemus exemplum in pane, panis fermentatus & coctus est perfectus in suo statu seu esse, & ad suum ultimum finem pervenit, nec ex eo plus poterit fermentari. Sic & in auro, aurum purum deductum est per examen ignis in corpus firmum & fixum, & cum eo amplius fermentare omnino impossibile est apud philosophos, nisi habeatur materia prima metallorum, quâ resolvatur

tur aurum in primam materiam, & in elementa miscibilia. Recipiamus ergo illam materiam, unde erit aurum, & mediante artificio deducitur in verum fermentum Philosophorum. ex perfecto nihil fieri potest, quoniam rerum species perfecta in suâ naturâ non mutatur, sed potius corrumpitur, neque ex penitus imperfecto secundum artem aliquid fieri potest, ratio est, quia ars primas dispositiones inducere non potest, sed Lapis noster est res media inter perfecta & imperfecta corpora, & quod Natura ipsa incepit, hoc per artem ad perfectionem deducitur, si in Mercurio operari inceperis, ubi natura reliquit imperfectum, invenies in eo perfectionem & gaudebis: item Lapis quem Philosophi quærunt, in quo sunt elementa prima mineralium, tinctura & calx, anima & spiritus cum corpore, fixum & volatile, est Mercurius, scilicet non quilibet, verum ille circa quem natura suas primas operationes determinavit ad naturam metallicam & imperfectum reliquit.

Idem. Hic Lapis est unus in toto Mundo, & qui ab hoc uno in principio operis erraverit, in vanum laborat. In toto Mundo non est alia res necessaria in opere nostro, nisi iste Lapis, nobis solis filiis datus. *Arnoldus:* In nostro Lapide sunt Sol & Luna, in virtute & potentia, ac etiam in naturâ, nisi hoc esset, non

fieret inde Sol neque Luna, quia Sol in nostro lapide sunt meliores, quam vulgares in ipsorum naturâ, eo quod Sol & Luna in nostro lapide sunt vivi, & vulgares sunt mortui, respectu Solis & Lunæ in nostro Lapide.

Hoc subiectum etiam descriptum & nominatum invenies in Flamello, item in Riplæo, ac in Paracelsi lib. *vexationum*, seu potius *fixationum*, qui illud proprio nomine cum præcipuo ejus usu ibi depingit.

Trevisanus.

Opus nostrum fit ex unicâ radice, & ex duabus substantiis Mercurialibus, crudis assumptis & ex minera tractis, puris & mundis, igne conjunctis amicitia, ut exigit ipsa materia, assidue coctis, usque dum ex duobus unum fiat, in quo quidem uno corpus spiritus & iste corpus facta sunt à commixtione.

Dionysius Zachar.

Eadem materia, quam Philosophi vocarunt argentum vivum animatum, erit vera scientiæ nostræ Divinæ materia, ad opus nostrum Divinum complendum, cum hoc ipso & non alio natura in concavitatibus terræ utitur in procreatione metallorum pro suâ verâ materiâ vocaverunt argentum vivum ani-

ma-

matum, ut ostenderent, inter ipsum & argentum vivum commune, differentiam, quod posterius ita remansit, quia Natura non adjunxit ei suum agēs proprium. Idem ib. fatuum foret credere ex omnibus materiis, quas miscere possemus, ullas, etsi metallicas, aut quascunque alias esse posse veram scientiæ nostræ materiam, cum Natura nobis præparârit illam, ut nihil desit præter hæc duo: scilicet eam purificare & perficere, conjungereque per decoctionem sibi propriam & congruam. *Idem part. 2.* Philosophi non nisi rem unicam intellexerunt eandemque. Senior in hanc sententiam ait: quanquam apparet quodammodo, Philosophos diversa tractare sub variis diversisque nominibus: verum enim verò nil nisi rem unicam intelligunt; omnium igitur opinio est, unicâ viâ Divinum hoc opus nostrum absolvi, teste Gebro in summa: scientia nostra (inquit) per diversa non perficitur, at solum per unicam rem, cui nihil addimus, nec diminuimus, sed superflua tantum removemus præparatione solâ separando.

Rosarius ex Aristotele.

O quàm mirabilis est illa res, habet enim in se omnia quæ quærimus, cui

nihil addimus, vel diminuimus: sed in sola præparatione superflua removemus.

Morienus ad quæstionem Calidis.

Hujus rei principalis prima substantia & materia est una, & de ea est unum, & cum ea fit, neque aliquid sibi additur vel minuitur, &c.

VI. De rationibus præparationem faciendi.

Alchindes in speculo lucis. lib. 2. Cap. 1.

Scitote viri sapientes, à Philosophis nihil prorsus celatum esse, præter initium & secretum artis, quod est difficillimarum rerum, & nihil aliud significat, quàm corpus destruere, & in spiritum vertere.

Rosarius.

Lapis Philosophicus creatus invenitur à Natura, & per Deum altissimum nihilo plus indiget, nisi ut removeatur, quod est superfluum in eo.

Ærarium Philosophorum M.S. Cap. 2. li. 1.

Nemo se intromittat huic operi, nisi clavem habeat Philosophiæ, & intel-
li-

ligat, quid sit apud Philosopbos: superflua demere, nam si hæc ignoraverit, corpus in spiritum vertere non poterit, nec formam inducere nobiliorem.

Raymundus.

Quamvis hic Lapis noster Tincturam in se naturaliter contineat, nam in corpus magnesiæ est creatus perfectè, per se tamen motum non habet, nisi perficiatur arte & operatione.

Rosarius ex Gratiano Pbilosopbo.

In Alchimia est quoddam corpus nobile, quod movetur de Domino ad Dominum, in cujus principio erit miseria cum aceto, sed in fine gaudium cum lætitia. Astanus in Turba: accipite ipsum spiritum nigrum non urentem, & cum eo corpora solvite & dividite.

Iob. Aurel. Aug. lib. 2. Chris.

— neque enim quam debes sumere, magnum

Invenisse adeo est, babilem sed reddere in as-

sam,
Hoc opus hic labor est, hic exercentur inanes
Artificum curæ.

Virgilius lib. 6. Æneidos.

Duc nigras pecudes, ea prima piacula sunt.
Et

Et subsequenter ibid.

*Accipe quæ peragenda prius, latet arbore
opacâ*

*Aureus & foliis & lento vimine ramus,
Junoni Infernæ dictus sacer, quem tegit
omnis*

*Lucus, & obscuris claudunt in vallibus
umbrae.*

*Sed non ante datur telluris operta subire,
Auricomos nisi quis decerpserit arbore fœ-
tus:*

*Hoc sibi pulchra suum ferri Proserpina mu-
nus*

*Instituit: primo avulso non deficit alter
Aureus & simili frondescit virga metal-
lo.*

*Ergo altè vestiga oculis: & ritè repertum
Carpe manu: namque ipse volens facilisque
sequetur,*

*Si te fata vocant, aliter non viribus ullis
Vincere, nec duro poteris convellere ferro.*

Aristhenes Philosophus Græcus.

*Æs nostrum licet exterius mortuum
sit, tamen interius vitam habet, & per
altissimum nullo alio indiget, quàm ut
id, quod apud philosophos preciosius est,
colligatur, & quod visu apud vulgum
carius est, abjiciatur, & hæc sunt ver-
ba manifesta, sine invidia.*

In Rosar. Arnoldi 1. par. cap. 10. & 9.

Hic est Lapis noster famosus, & intentio nostræ operationis est, quod eliciatur & eligatur purissima substantia Mercurii, in istis corporibus: quoniam Elixir consistit in illis tantum, & non in aliis, non fit transitus de extremo ad extremum: extrema nostri Lapidis in primo latere est argentum vivum, in secundo verò Elixir completum. Media istorum, aliqua aliis sunt magis depurata, decocta & digesta: & illa sunt meliora & operi propinquiora, quod te credo non ignorare, sed bene scire. Idem in flore florum: Quidam ex solidis corporibus credunt Medicinam elicere, & præparant ea calcinando, solvendo, & congelando, & projiciunt super corpus, & decepti sunt, & error est, quia sperma illorum non acceperunt, sed corpus prout est in suâ naturâ.

Trevisanus.

Relinque metalla sola, licet ex ipsis introitus est, quanquam metalla nihil aliud sunt, quam argentum vivum congelatum, graduum decoctionibus, non tamen ipsa sunt Lapis noster, dum in formâ sunt metallicâ: nam impossibile est, unam & eandem materiam habere duas formas, quâ ratione dicere posses, ipsa

ipsa esse Lapidem (qui formam dignam
& mediam habet inter meum & Mer-
curium) nisi prius corrumpatur, & au-
feratur ejusmodi forma?

Riplens.

Essentiale aliorum metallorum, est
nostri Lapidis præcipuum materiale.

Hermes lib. 1. Apoc. Solis & Lunæ.

Filii nolite hoc intelligere de Mercu-
rio vulgi, sed de mediâ mercuriali no-
strâ substantiâ, quæ non est viva, nec
mortua, sed de corpore Regis nostri
spoliati extracta, participians duabus
extremitatibus, scilicet Mercurii & ful-
phuris &c.

Clangor Buccinæ.

Spiritus præparans corpus dissolvit,
& mundificatâ corrumpentibus causis,
& extrahit secundum spiritum in cor-
pore existentem & tingentem & redu-
cit ad seipsum corpora, per dissolutio-
nem, & eorum duritiem mollificat,
corpora illuminat, tenebras & impu-
ritatem eorum à partibus purissimis se-
gregando & removendo, erigit & exal-
tat corpora, reducendo ea in naturam
sublimem, inspirat & subtiliat, dum
solidum facit spirituale, & hæc sunt be-

ne

neficia, seu effectus spiritus preparantis corpus, extrahentis ab eo spiritum tingentem. Hic autem spiritus id est argentum vivum est primò grossus, immundus, & fugitivus propter sulphur, quod in meatibus terræ ipsi occurrit & immixtum est; sed operatione artis, quæ fit per distillationem & sublimationem, renovatur, mundatur, depuratur, decoquitur, inspissatur, & per sulphur album & rubeum coagulatur, estque duplex. 1. vapor ficcus, non viscosus, acedinis multæ, subtilis valdè, faciem ignis fugiens de facili, vim magnam penetrandi habens, mineræ corpora resolvens, & generatur ex rebus ponticis. 2. est in vapore humidus, non unctuosus, sed viscosus, acedinis maximæ; mediocriter, subtilis, ignis asperationem de facili fugiens & in eo evanescentis, vim solvendi corpora, & spiritus possidens, aqua in se ipso existens, & sic notandum est, quod aliud est unctuosum, aliud viscosum: nam ex humido viscoso generatur Lapis, sed ex unctuosa metalla, extrahe ergo argentum vivum seu lapidem philosophicum, tam à corporibus, quam ab argento vivo, quoniam unius sunt naturæ, & habebis Mercurium & sulphur de illâ materiâ super terram, de quâ aurum & argentum generatum est in terra.

Rosinus ad Saratam.

Calcinatio est corruptionis corporum & spirituum destructio, destruitur enim in eis omnis sulphureitas de-
foedans & comburens, quæ sine ignis
vehementiâ deleri non potest aliâ cau-
sâ: quia omne genus calcinati est faci-
lioris solutionis, quàm non calcinati,
calcinantur mollia, ut Saturnus, & Ju-
piter facilius, quàm dura, ut Mars &c.
ideo dicit Dantius: præparate corpora
& solvite ea. Galienus: præparate cor-
pora, & purgate à nigredine, in qua est
corruptio, donec album fiat album,
& rubeum, tunc solvite ambo in a-
quam, scilicet spiritum, & corpus, &
congelate ea.

Geber.

Cum corpus solidum sit, & propter
soliditatem & latitationem occultæ
sulphureitatis in concavitate substan-
tiæ argenti vivi defendatur per illud ab
abustione, necesse fuit, cunctinuitatem
ejus separare, ut ignis liberius ad quam-
cunque minimam ejus partem perve-
niens, sulphureitatem ex eo combure-
re possit, & non defendat ipsum conti-
nuitas argenti vivi in illo. idem. calci-
natio est rei per ignem pulverisatio, per
privationem humiditatis parte consoli-
dan-

dantis. idem. corpus omni suâ humiditate privatum, dat solummodo fusionem vitrificatoriam.

*Auctor tabulae paradisi seu gloriae
Mundi.*

Quando Philosophi mentionem fecerunt calcinationis, ipsis terere significantis, fatui comburere intellexerunt, & materias prorsus combusserunt, ut nihil amplius ex eisdem generari potuerit.

Basilius Valentinus.

Præparandus est noster Azoth, per vulgarem Azoth.

Dionysius Zaccharius.

Operantum nemo non tres vel quatuor furnos habet, nonnulli decem vel duodecim, hunc ad calcinandum, illum ad solvendum, alium ad sublimandum, & innumera vasa quibus utuntur. Verum enimvero tales in diem extremum operarentur, priusquam ad perfectionem hac via pervenerent, nisi corrigant suas operationes, nam unicus est operandi modus in unico vase in unicâ fornaculâ, præter amotionem, donec decoctio compleatur.

VII. *De sublimatione & sale
sapientum.*

Auctor consilii.

AS artis & mineram sola hominum opinio facit pretiosa, pulchritudo enim, quam habent, non est eorum, sed lucis: omnis enim color est lux in corpore perspicuo, terminata per opacum; aurum enim atque argentum & gemmæ de naturâ suâ latere volunt in luto & terrâ opacâ, unde hoc significare voluit Morienus, dicens: Si hoc, quod quæsieris, in sterquilinio inveneris, illud accipe, si verò in sterquilinio non inveneris, manum tolle de marsupio, omnis enim res quæ magno emitur precio, in hujus operis artificio, mendax & inutilis reperitur. *Et idem Gratianus*: si hoc in stercore inveneris, quod tibi placet vel expedit, nihilominus tolle, significans quod de minera recenti accipere debes, quod non fuit in opere, &c.

Auctor aperta Arca.

Tota prima operatio nihil aliud est, quàm sublimatio, & in hac multa puncta fiunt, quæ à Philosophis collocata sunt in diversa capita: scilicet subtiliatio, mundatio, &c. sed in totali summâ nihil aliud est, quàm defæcatio superflui

flui foetoris sulphurei corrumpentis, & clarificatio, nec non solutio, ut fiat Sal crystallinus.

Paracelsus in praxi electri immaturi.

Videbis illud successivè seipsum ad sublimationem dispositurum, hoc signo apparente sublima, & electrum in albedinem exaltatæ aquilæ convertetur.

Geber lib. 2. Sum. Cap. 99.

Totius operis intentionis summa non est nisi ut fumatur lapis in capitulis notus, deinde verò, cum operis instantiâ assidue super illum opus sublimationis primigradus, & per hoc mundetur à corrumpente superfluitate, & est scilicet sublimationis perfectio, ut cum ea subtilietur Lapis, donec in ultimam subtilitatis puritatem deveniat, & ultimo volatilis fiat. *Idem ibid. lib. 1. Cap. 45.* Igitur ne sis in præparatione illius (quæ per sublimationem fit) negligens, quia qualis erit mundatio, talis erit perfectio.

Arnoldus in suo Ros. lib. 2. Cap. 17.

Nullus debet sublimare terram ad opus sophisticum, sed ad Elixir nostrum perfectum, & illa quæ sublimantur, duo-

duobus modis sublimantur, vel per se, quia spiritus sunt, vel cum aliis, quia se incorporant cum spiritibus. Mercurius, dum sit spiritus, sublimatur per se, terra verò nostra, cum sit calx, non sublimatur, nisi quòd se incorporat cum Mercurio, converte ergò calcem, & imbebe Mercurium, & decoque donec fiant unum,

Mundus in Turba.

Nisi igne res attenuetis quousque illæ ut spiritus ascendant, nihil tunc perficistis, hic igitur est spiritus ignem fugiens, & fumus ponderosus, qui dum corpus ingreditur, universum penetrat & natura eo lætatur.

Hermes.

Fili extrahe à radio suam umbram, & facem quæ ipsum interficit. Idem in op. Solis cap. 16. Dealbate æs, & igne citò sublimare, quousque exeat ex ipso spiritus, quem in eo invenies, hunc cinerem ne vilipendas, quoniam ipse est diadema cordis tui, & permanentium cinis, corona victoriæ, & coagulum lactis, hic est cinis extractus à cinere, & genitum Philosophorum, terra alba foliata, in qua seminandum est aurum. Idem in Apocal. lib. 1. cap. 7. Propterea facite differentiam inter spiritum grossum

sum & subtilem, inter purum & impurum. Spiritus noster humidus est & calidus, Mercurius autem vulgi est frigidus & humidus, noster enim igne liquefcit, & ab eo est artis initium. *Idem*: Secretum uniuscujusque rei in una est aqua, & hæc aqua est susceptibilis nutrimenti in hominibus & in aliis & in hac aqua est maximum secretum: aqua enim est quæ fit in tritico frumentum, & in oliva oleum, & in arboribus quibusvis diversi fructus,

Rosarius.

Pulvis ascendens à facibus est cinis à cinere & terrâ ex extractus, sublimatus, honoratus: quod verò remanet est cinis cinerum, cinis vituperatus, damnatus, fæx & scoria. *Idem*: Tres sunt lapides, & tres sales sunt, ex quibus totum magisterium consistit, scilicet mineralis, plantalis, seu vegetabilis & animalis. Et sunt tres aquæ, scilicet Solaris, Lunaris & Mercurialis. Mercurius est minera, Luna planta, quia recipit in se duos colores, albedinem & rubedinem; & Sol est animalis, quia recipit tria, scilicet constrictionem, albedinem & rubedinem, & vocatur animal magnum, & sal ammoniacum fit ex eo. Luna vocatur planta, & sal Alkali fit ex ea. Mercurius verò vocatur lapis mineralis, & fit sal commune de eo.

Gratianus; De omnis re potest fieri cinis
& de illo cinere potest fieri sal, & de il-
lo sale fit aqua, & de illa aqua fit Mer-
curius, & de illo Mercurio, per diver-
sas operationes Sol.

Idem.

Argentum vivum est sal commune;
unde sal commune aurum & argen-
tum solvit, & auget in auro rubedi-
nem & in argento albedinem, & mutat
æs à corporalitate ad spiritualitatem, &
cum ea re calcinantur corpora, unde
lumen luminum. Si hoc sal omnipor-
tens Deus non creasset, non perficere-
tur Elixir, & vanum esset studium Al-
chymicum, idem: radix artis est sapo
sapientum, & est minera omnium sa-
lium, & dicitur sal amarum, quia ori-
tur de minera maris, & est acutior om-
nibus salibus in suo genere, quia est mi-
nera & cum eo calcinantur Corpora &
spiritus, & cum eo fiunt resolutiones
& coagulatione Elixiris.

Avicenna.

Sales sunt radices operis, idem, sa-
lia cujuscunque generis sint, nostræ ar-
ti sunt contraria, excepto sale nostræ
Lunariæ, quod Lunaria nostra reliquit
ex corporibus solutis: hoc & Ros. di-
cit. *Idem*: Sal metallorum dat sol-
vere

vere Mercurium in aquam puram sub
fimo, & illud mixtum coagulatum erit
perfecta Medicina. Omne sal benè præ-
paratum redit ad naturam salis Ammo-
niaci, & totum secretum est in sale com-
muni præparato: Vitriolum Romanum
habet naturam Lapidis metallorum, &
est calidum & siccum. Alumen videtur
esse Mercurius coagulatus, sed deficit à
suo complemēto, calidum & humidum,
& dicitur compar unius, id est Mercu-
rius. Qui ergò scit salem & ejus solutio-
nem, ille scit secretum occultum anti-
quorum sapientum; pone ergo tuam
mentem super salem, nec cōgites de aliis;
nam in ipso solo occultatur scientia, &
arcanum præcipuum, & secretissimum
omnium antiquorum Philosophorum.

VIII. De aqua seu Mercurio.

Aurel. Aug. lib. 1. Chrys.

Sunt aliæ ex aliis quærendæ fontibus
undæ

Iam, quibus ex sese, nullâ vi, leni-
ter aurum

Humescat, nullo alterius veniente li-
quore

Auxilio exterius, propriâ solvatur in
undâ.

Nec maris immensi reputes aut nubis
aquo, &

*Vel liquidi fontis similem: quam quære-
re limpham*

*Instituis, neque enim, quod tu observa-
re memento,*

*Inficit illa, liquat aliquid cum spargi-
tur, aut id*

*Humectat, propius cui venerit, arida
namque*

*Pulveris hæc extra in speciem se pro-
dit, at imis*

*Uvida contusi liquat in penetralibus au-
ri.*

Bernhardus Trev.

Taceant qui aliam affirmant aquam
à nostra quæ permanens est, & nulli rei
conjungitur nisi propriæ suæ naturæ,
nihilque aliud madefacit præter id
quod est unitatis propriæ suæ naturæ.

Rosarius.

Aqua est illa res, quæ dealbat & ru-
bere facit aqua est quæ occidit, & vivi-
ficat, aqua est quæ comburit, & candi-
dat, aqua est quæ dissolvit & congelat,
aqua est quæ putrescit, & postea facit
germinare novas & diversas res. Un-
de fili moneo te, quòd totum inten-
tum tuum sit in decoctione aquæ, &
ne tædeat te, si vis habere fructum, &
non cures de aliis rebus vanis, nisi de
sola

sola aqua ; coque ipsam paulatim putrefaciendo, donec mutetur de colore ad colorem perfectum, & cave ne in principio comburas suos flores, nec suam viriditatem, & noli citò perficere opus tuum, & nota quod janua tua sit benè & firmiter clausa, ut ille, qui est intus, evolare non possit, & Deo concedente, pervenies ita ad effectum. Natura facit suam operationem paulativè, ego volo quòd tu ita facias, secundùm naturam sit tua imaginatio, de qua re generentur corpora in visceribus terræ, & similiter, quo calore fiat decoctio eorum, an violento vel suavi.

Auctor consilii conjugii Solis & Luna.

Aqua hæc sola est aqua thesauri infiniti, & nulla aqua fit Elixir nisi ista aqua olei rubei, quæ est aqua singularis, & nulla alia est ei similis, quia nulla alia aqua totaliter congelatur. *Id.* Ista aqua omnia facit scilicet per illam dissolvitur, coagulatur & perficitur.

Dionys. Zach. 2. part. op. f.

Materia nostra comparari non potest metallis, quia congelata sunt. Proinde sciendum est, quando Mercurius noster apparet simplex & labilis, ipsum Philosophi lac vocarunt. cujus coagu-

lum appellant id, quod nos supra fermentum, venenum, & theriacam vocavimus, quia velut coagulum non differt à lacte, nisi paucâ decoctione, nostrum coagulum etiam à nostro Mercurio non differt, nisi per decoctionem, quam acquisivit antea, hoc est magnum & supernaturale secretum, quia deficiunt in earationes humanæ, hoc est coagulum quod Hermes vocavit florem auri, de quo volunt intelligi, cum inquirunt: In coagulatione seu congelatione spiritus, facta est vera dissolutio corporis, & è contra in dissolutione corporis est facta vera congelatio spiritus, quia per ejus medium totum perficitur opus. Ut ait Senior: cum vidi nostram aquam, (i.e. Mercurium nostrum) per se coagulari, credidi firmiter nostram scientiam esse veram.

Rosarius.

Philosophi antiqui nullam aliam rem invenire potuerunt, quæ corporibus adhæret, nisi arg. viv. Philosophicum, quoniam argentum vivum vulgare non adhæret corporibus, imò corpora adhærent ipsi arg. viv. & hoc verum est per experientiam, quia si conjungitur argentum vivum vulgi cum aliquo corpore, argentum vivum manet in natura propria aut recedit, & non vertit corpus in suam naturam, & ideò non adhæret corporibus, sed corpora adhærent

rent ipsi; sed argentum vivum occidentale prætulit se auro, & vicit illud, est-que illud, quod occidit & vivere facit: scias quod arg. viv. coagulatum, mortificatum propriâ naturâ, est pater mirabilium omnium hujus magisterii nostri, & est spiritus & corpus, hoc est spirituale corpus, quia sublimatione ascendit. Prima materia metallorum non est Mercurius vulgi, sed est vapor unctuosus & humidus, nam ex humido fit Lapis mineralis, & ex unctuofo fit corpus metallicum, in talem vaporem unctuosum & humidum oportet ut corpora convertantur, & talis vapor dicitur Lapis in capitulis librorum notus.

IX. De solutione.

Quidam Philosophi & imprimis Raymundus Lullius & Marsilius Ficinus tres tradunt solutiones præcipuas, nempe primam crudi subjecti, secundam corporis physici, & tertiam in nutrimento operis sive augmento, quas Riplæus distinguit in resolutionem, solutionem, & dissolutionem.

Rosarius.

Mercurius crudus dissolvit corpora, & reducit in ea primam materiam suam sive naturam: sed Mercurius corporum

hoc facere non potest: hic autem propter cruditatem sui sulphuris, quod in prima terra alba habuit cum qua ex aqua clara factum est ab initio, hoc præstat: quia illud crudum semper appetit corrodere, quod suæ naturæ vicinius est, primò aurum, secundò argentum &c. sed alter Mercurius, ex corporibus congelatus, hoc facere non potest, quia per congelationem illud crudum sulphur, quod antea fuit in eo, est alteratum in natura; ideò non corrodit, sicut primum; nec feratum aperit & ideò una vis non mittitur in aliam, sed unumquodque per se manet: unde quidem fluctualiter sunt conjuncta, sed naturaliter ex utraque parte non sunt ferata, sed cum arg. vivo crudo potes naturas referare & aperire, ut unaquæque res vicina sit suæ naturæ adjuvamen, ideò si dissolvit argentum, inveniet argenteam naturam: si aurum, auream: si plumbum, plumbeam &c. & per ipsorum sulphur congelatur; nota duplex est solutio corporum, in Mercurium per Mercurium, & in aquam Mercurialem. Prima solutio requiritur ad particularia: secunda ad universalia. Prima solutio corporum in Mercurium non est nisi resolutio, id est, quod per solam resolutionem feratum aperitur, propter ingressum naturæ unius in aliam: & ista resolutio est in particularibus, secunda solutio est in aquam Mer-

Mercurialem, & fit universaliter: & illa fit non per solam dissolutionem sulphuris immaturi in Mercurium: sed per putrefactionem corporis & spiritus in humido; cum putrefactione omnium naturarum ad invicem ligatarum est solutio & separatio: & sic partes ligatæ ab invicem separantur, & unaquæque pars ab alia: & hoc fit per separationem & solutionem elementorum, quæ in generatione Mercurii sunt connexa, scilicet aquæ & terre & eadem partes, dum purgantur in natura, per conversionem conjunguntur, & plus se diligunt propter eorum mundificationem, quam antea in natura: & hæc separatio fieri non potest in corporibus, nisi per spiritum, sic ars transcendit naturam in unâ viâ, licet artificialia benè subito fiant, quæ tamen antea naturaliter proluxa erant.

Idem.

Nota quòd nullum argentum potest fieri, nisi priùs omnia solvantur. Secundo, quòd nulla solutio debet fieri nisi in sanguine proprio, vel appropriato: id est in aqua Mercurii, quæ dicitur aqua Draconis. Tertiò, quod illa aqua Draconis debet fieri per alembicum, sine omni alia re addita: & quòd in faciendo ipsum est maximus foetor. Quarto, quòd cum illa aqua potest solvi

amalgama, corpus & spiritus, cinnabrium, & breviter omnia & singula, quæ sunt de natura ipsius. Quintò, quòd illa aqua debet esse munda: ergò non debet fieri nisi de Dracone purgato: purgatur autem Draco ipsum ter elevando, & inde ipsum vivificando. Sextò quòd oportet, ut solutum putrefiat in calido & humido, id est in fimo equino, ex hac oritur una nigredo: Septimò, quòd coaguletur in sicco solis in humido: id est in balneo mariæ. Octavò, quòd tempus perfectionis est ad minimum unus annus, est tamen videre, quòd debet esse tempus foetus humani in utero matris. Nonò, quòd Mercurius nullo modo interficitur, nisi cum odore perfecti, corporis rubei ad rubeum, & albi ad album & quod corpus potest dare pondus suo pendere remanente. Decimò quod omnes receptæ sint spernendæ in arte. Undecimo quod rebus præparatis in vase positis erit ludus puerorum.

Bernbard. Trev. in sua Epist.

Differt solvens à solvendo proportionē & digestionē, & non materiā: quia præter ullam admixtionem natura aurum ex argento vivo mirabiliter ac simpliciter procreat. nam in vegetabilibus humor aquæ simplicis pro dissolutione intrinsecā sumitur, ut res congelatæ dif-

diffundant in illam suos effectus, & rerum dissolutio contingit cum aquarum congelatione & congelatio aquæ cum rerum dissolutione & contra: sic & eodem modo cum aqua minerali & suis speciebus. Qui ergo novit artem & secretum dissolutionis, pervenit quidem ad artis secretum, quod est species permiscere, & naturas ex naturis extrahere, quæ in ipsis latent effectuose. hujus decoctionis & solutionis metallorum via paucissimis nota est: quoniam ejus dissolutionis causa est arg. vivi humiditas restricta densitate homogeneâ terræ & contra: terræ frigiditas aqua sibi homogenea, homogeneitate qualitatum permanente: ut est simplex siccum in eâ & duplex frigidum & simplex humidum sub disproportionione immaturitatis ad anaticam proportionem maturi solis digesti.

Semita semitæ.

Reductio corporis in arg. viv. est illud quod Philosophi vocant solutionem, quæ est fundamentum artis, non est solutio aquæ nubis, sed corporum in aquam limpidam conversio, sicut glacies vertitur in aquam ex qua fuit.

X. De corpore, animâ, & spiritu, &
specierum rectificatione.

Morienus.

Tres species sufficiunt ad totum
magisterium, scilicet fumus al-
bus, id est vis quinta, scilicet aqua cœ-
lestis: & Leo viridis id est æs Hermetis:
& aqua fætida, quæ est mater omnium
metallorum, ex quâ & per quam & cum
quâ præparant Philosophi Elixir in
principio & in fine, has igitur tres spe-
cies ad eius confectionem nemini dete-
gas.

Trevisanus in sua Epist.

Spiritus vitalis & anima fugitiva non
sunt diaphana, nec transparentia, nec
sicuti oculi lachryma clara, nec quivis
spiritus dissolvens: quam vis sint sibi in-
vicem altiorum naturarum, secundum
gradus suos, ut anima est altior spiritu
crudo, cum sint unius formæ, quia ut
anima latet sub specie spiritus dissoluti
ante re inspissationem (anima enim ut
argentum vivum ex corpore extracta
semper apparet) Sic post inspissationem
anima & spiritus latent sub specie cor-
poris.

Semita semita.

Fermentum Philosophi animam vocant, & hoc ideo, quia sicut corpus humanum sine anima nihil valet, imò est sicut terra mortua: sic & corpus im-mundum absque ejus fermento id est animâ nihil valet.

Menabadus in Turba.

Omnis disputatio Magisterii Alchimi-mici in hoc pendet, ut fiat Elixir ex corpore, animâ & spiritu conglutinatis. corpus quidem, quale sit, nominatur, nesciri tamen potest qui veniat Elixiri utendum, spiritus significatio nemini est incognita. Anima vero est ea, quæ vivificat, & dat esse corpori & spiritui, & fit anima ex corpore ipso vivificato, hoc enim loco animam nihil aliud esse credimus, quàm corpus vivificatum, vivificatur autem ita, ut arg. viv. revertatur, quale fuit, priusquam coagularetur. & hæc anima, si additur corpori & spiritui mortificatis, ita ut demum totum elixir vivum fiat: tunc demum credendum est, scopum Alchymicum attactum esse. Corpus autem vocatur terra, æs, plumbum, cinis, magnesia, calx, mater, clavis, virgo sancta; Corona regis, Talek, Trames, vitrum, lignum

aureum, spiritus fulgoris, mare, sal, urina, alumen, gumma Scotiae, aqua sulphuris, sputum Lunae, gumma alba &c. spiritus verò vocatur aqua, sanguis colla auri, gumma rubea, oliva, gallus, taurus, aqua crocea, æs combustum & compositio &c. anima vocatur Rebis, aqua fetida, mortui mundicia, sanguis, aqua sanguinis lapis animalis, lapis benedictus &c. mutua autem officia inter hæc tria sunt, quia spiritus custodit corpus, ne ab igne comburatur: & clarum corpus custodit spiritum ne evolet ab igne: quia corpus est fixum, unde conservat spiritum ne fugiat, & spiritus est incombustibilis: quare non sinit corpus comburi, quia spiritus & corpus unum sunt mediante animâ, quæ est apud spiritum & corpus, quod si animâ, quæ est apud spiritum & corpus, quod si anima non esset, tunc spiritus & corpus separarentur ab invicem, per ignem, sed animâ adjunctâ spiritui & corpori, hoc totum non curat ignem, nec ullam rem Mundi.

Clangor Buccinae.

Accipe quod descendit ad fundum vasis, & abluere ipsum igne calido, usque quo auferatur ejus nigredo, & recedat ejus spissitudo, & fac evolare ab eo additiones humiditatum, donec deveniat calx nimis alba, in qua non erit macula, tunc enim terra ad animam recipiendam est

est habilis & pura. dealbatio enim est totius operis initium & fundamentum, nam tunc errare non potes in decoctione, quia post dealbationem uterque fugiens, scilicet anima id est Mercurius corporis: & spiritus id est Mercurius vivus terram in non fugientem vertunt & faciunt eam spirituales, mundam à terrestreitate, aéream & subtilem, & sic spiritus & anima non uniuntur cum corpore vero modo, nisi in albo colore: quia tunc in albo colore seu dealbatione ipsa omnes colores, qui hodie in Mundo excogitari possunt, apparent, & tunc firmantur, & in unum colorem albedinis conveniunt, colorum diversitas non apparet, nisi in conjunctione animæ cum corpore, in una tantum vice ignis in eo novat diversos colores, anima est spiritus tingens, qui demum à corpore alterato superatus eo gaudet, ipso in corrupto facto: & sic alter in alterum transit, & alter vim alterius recipit, Naturâ disponente.

Aristhenes in Turba exercit. 5.

Hoc omnium maxime hic animadvertendum est, quod neque aqua maris simplex, sola, neque æs ipsum solum, aliquid pro lapide Philos. facere possunt, vel ipsum Lapidem constituere; neque Lapis ipse sive Elixir vel sola simplici aquâ

aquâ vel solo ære constare potest, sed utrumque i. e. aquam simplicem & ipsum æs conjungi oportent. Priusquam verò conjungas, five commisceas hæc ambo, ipsum æs scil. & aquam, vide ut utrumque nec crudum neque inrectificatum sit, sed ut aqua ipsa aliquoties destillata & tandem in statum suum & descensum restituta, ipsumque æs combustum, candidum & sincerum omnino factum sit. His ita præparatis ad Elixir procedi potest. Cum enim æs ipsum sincerum non esset, terram quæ inde elicita, crudam & insinceram, imo forte nullam gigni certum foret. Ita & aqua, si munda & destillata non foret, terram lavare & abluere nequireret, sordidum enim & atrum non sordido vel atro, sed puro, claro, & mundo dealbatur. mundificatis, igitur utrisque, tum æs ipsum in laminas tenuissimas productum discerptumque cum aqua commisceatur.

Rosarius.

Terra calcinatur, aqua sublimatur; terra manat deorsum, aqua ascendit sursum: terra purgatur per calcinationem, aqua per sublimationem: ambo per putrefactionem, aqua defendit terram, terra aquam ligat.

Ge-

Geber in lib. investig. mag.

Habent hæc corpora humiditates superfluas & sulphureitatem adustibilem, nigredinem in ipsis admiscendis generantem, ipsa prædicta corpora corrumpentem; habent enim terreitatem immundam, sæculentam & combustibilem, nimis grossam, ingressionem impediens & fusionem, ista & talia sunt superflua, in talibus corporibus prædictis, quæ in ipsis nostrâ experientiâ & investigatione certâ & ingeniosâ sunt inventa: & quia hæc superflua accidentaliter supervenerunt his corporibus, & non radicaliter: ergo & spoliatio accidentalium possibilis. Oportet ergo nos cum igne artificiali his prædictis mundandis superflua demere accidentia cuncta, solâ substantiâ argenti vivi & sulphuris radicalis permanente, & hæc est integra præparatio imperfectorum, & depuratio perfecta, melioratio, depuratio, & subtiliatio horum vel hujus substantiæ puræ remanentis fit multis modis, secundum quod indiget Elixir præparationis.

Riplans.

Aquam, quâvis revivificare Lapidem, vide ut destilles, antequam cum eâ opereris, sæpius per se solummodo, ex visu

visu poteris cognoscere, quum erit purgata à fæculentis fæcibus, quam aliqui possunt multiplicare cum Saturno & aliis substantiis, quas rejicimus.

XI. De conjunctione.

Auctor. Consilii Conjugii.

Oleum sulphuris cum arg. vivo, quod de candido corpore habet esse, desponsandum erit ex aqua æris, candor & serenitas arg. vivi, quæ album efficit, est ipsa rubea, post candorem namque rubescit, hoc itaq; oleum & arg. viv. in unum redacta, unum quiddam constituunt, unde vetus & commune prov. & est sermo sapientis: Servus rubicundus cãdidam duxit uxorem, & per conceptionem feminis gravida, peperit nobis filium, qui omnes suos progenitores, id est Solem & Lunam superat. Cùm igitur arg. vivum ex candido corpore procedit, oleo id est sulphuri associatur arg. viv. de argento sociatur oleo, id est pinguedini solari, quæ mascula est, & illa fœmina.

Margarita pretiosa. Cap. 9.

Fermentum dicitur quasi ferventum à fervore, quia fervere, ebullire & crescere facit pastam, & habet virtutem vitricem & dominantem, occultam & corrumpentem, & substantiam, & virtutem totius pastæ, cui admiscetur in
sui

sui similitudinem conversam. Cùm igitur corpus, quod est occultum in arg. vivo Philosophorum per Alchemiam generato, habeat substantiam similem & unam per totum, convertit in sui similitudinem totum illud arg. viv. dictum, cui miscetur per voluntatem artificis, & facit ipsum fervere, ebullire & excrecere, secundum similitudinem quandam, propter virtutem suam occultam dominantem corrumpit, i. e. mortificat ipsum rectificando, & reducendo ad statum digniorem & meliorem, ideò digne nominatum est illud corpus fermentum. Arg. vivum enim per se nihil valet, cùm autem cum illo suo corpore occulto mortificatur, retinetur cum eo sèper incorruptum in æternum, & cùm corpus sit de natura Solis, oportet quòd totum id convertat ad naturam Solis, & totum fiat fermentum, convertens omnia in Solem, unde Hermes: fermentum pastæ non fit nisi ex sua natura, ita & similiter fermentum auri. Hoc fermentum est occultum sensui, sed intellectui, & rationi manifestum, & est corpus retinens animam, neque est intelligendum quòd hoc corpus sit aliquid novi & extranei, quod addatur, nisi quia quod erat occultum, fit manifestum & è converso, unde dicitur in Turba; corpus habet majorem vim fratribus suis, id est animâ & spiritu; pasta absque fermento suo intrinseco

occulto, & non cum alieno fermentari non potest: ita sine hoc corpore occulto spirituali Lapis non potest fermentari nec perfici, nec compleri, quamvis in rei veritate ipse Lapis secundum se totum, & secundum corpus, & secundum animam, & secundum spiritum semper sit idem. Unde Morienus dicit: quod ad effectum non pervenitur, donec Sol & Luna in unum corpus redigantur.

Consilium Conij.

Accipite arg. viv. id est aquam compositam, & congelate eam in corpore magnesiæ, id est, in terra aquæ divinæ, & fiet album & rubeum, i. e. aurum & argentum, & dicitur Lapis magnesiæ, quia secundum Pythagoram est res illa consequens socium suum, sicut magnes ferrum, quoniam sicut propinquitas magnetis est cum ferro, sic consimilis est aquæ cum terra, & Hermes ait: Quod azoth, i. e. arg. viv. & ignis putredinis, qui est ignis sapientum, Latonem, i. e. æs abluunt atque mundificant, & ejus obscuritatem ab eo penitus eripiunt, quod si ignis modum recte disposueris, Azoth & ignis in hac dispositione hujus rei tibi sufficiunt. De albate Latonem, i. e. æs, & non potest dealbari nisi solvatur in Azoth, & libros rumpite, ne corda vestra rumpantur.

La-

Laton quamvis prius sit rubeus, tamen inutilis, sed si post rubedinem in album variatur, valebit. Et Merienus: quum Laton noster id est æs cum Alkibric comburitur, id est cum sulphure nostro humido albo incombustibili, & mollities Azoth super ipsum funditur, ita ut fervor id est pinguedo calida ejus tollatur, tunc omnis obscuritas atque nigredo ab illo aufer-
tur.

Dionys. Zach.

Videamus, quidnam Philosophi intelligant per hunc terminum, scilicet fermentum, dupliciter se dicunt usurpasse: priori significatione, dum faciunt comparisonem operis nostri Divini ad metalla: non aliter quàm videmus parum fermenti panis multam farinam in suam naturam & pastam convertere: similiter divinum opus nostrum convertit metalla ad suam naturam: & quia est aurum, illa transmutat etiam in aurum. verum quod rarò in hanc significationem assumpserunt (in qua nulla difficultas) ad secundam veniemus, in qua scientiæ nostræ maxima difficultas latet. per fermentum itaque secundo modo verum corpus & veram materiam intelligunt, quæ divinum opus nostrum perficit, quod quidem oculis est incognitum, & intellectu solo perceptibile quid. Etenim
ab

ab initio materia nostra apparet volatilis, quam nos opottet conjungere proprio suo corpori, ut hoc medio retineat animam, quæ medio istius jam factæ conjunctionis, medianteq; spiritu, suas divinas operationes demonstrat in opere nostro divino, ut scriptum legitur in Turba Philosophorum in hunc nempe modum; *Corpus habet plus virium, quam duo fratres ejus, quos vocant spiritum & animam, corpus vocarunt omne simplex, quod ex propriâ suâ Naturâ potest ignem sustinere, præter ullam diminutionem: hoc aliter fixum vocant. animam appellarunt omne simplex per se volatile, potestatem habens secus rapiendi corpus ac deferendi ab igne; hoc alio nomine seu vocabulo nominarunt volatile, spiritum esse dicunt id, quod potestatem habet retinendi corpus & animam: istaque duo simul adeò conjungendi, ut non possint amplius separari, sive perfectæ sint aut imperfectæ, quamvis in opere nostro divino ab initio nihil intrat novi, (puto post primam præparationem) nec in operis medio, neque in fine, verum Philosophi, diversis respectibus & considerationibus, rem unam & eandem vocarunt corpus, animam & spiritum; primò cum materia nostra esset volatilis, vocaverunt animam, quia secum deferebat corpus posteaquàm id quod occultum erat manifestum est in nostrâ decoctione*

ne

ne, tum demum corpus vires suas palam fecit, mediante spiritu, hoc est, animam retinuit, hanc ad propriam naturam suam reducendo (id est in aurum) eamque sua fixavit potentia per auxilium nostræ artis. Hoc ipso declaratur exactè quod Hermes scripsit, nullam tincturam fieri citra lapidem rubeum. *Rosinus*: verus sol noster apparet albus & imperfectus in nostra delectione, & est perfectus in rubeo suo colore, quamvis totum nihil sit aliud nisi arg. vi v. Philosophor.

Trevisanus.

Considerare poteris, in hac arte non esse nisi duas materias spermaticas, unius & ejusdem radice, substantiæ, & essentiæ, scilicet Mercurialis folius viscosæ & siccae, quæ nulli rei jungitur in hoc Mundo præterquam corpori.

Morfolcus in Turba.

Omne corpus dissolvitur cum spiritu, cui mixtum est, & procul dubio fit spirituale, & omnis spiritus à corpore alteratur & coloratur, in quibus consistit color tingens, & contra ignem constans. benedictum ergo sit nomen illius, qui electos suos docuit corpus in spiritum vertere.

Africanus ibidem.

Oportet nos duo conjungere, quam conjunctionem Philosophi comparaverunt conjugibus, ex quorum amplexu resultat aqua aurea.

Rosarius.

Conjunge filium tuum Gabricum cum suâ sorore Beyâ, quæ est puella fulgida, suavis & tenera, Gabricus est masculus & Beya fæmina, quæ ipsi dat omne quod ex ipsa est, non assumes ipsam naturam nisi puram, mundam, crudam, amænam, terream & rectam, si verò secus feceris, non proderit quicquam. vide nil contrarium intret cum Lapide nostro. Beya ascendit super Gabricum & includit eum in suo utero, quod nil penitus videri potest de eo, & in partes indivisibiles dividit ipsum.

Trevisanus.

Post conjunctionem demum dicitur prima materia, & non aliter.

Consilium Conjugii.

Affiduus (qui est Alphidius) Philosophus omnia investigans dicit: duos conveni substantias, scilicet agentem &

& patientem, & ecce agens unum ubique, patiens verò plura, ex quo notavi, quod in hoc opere accepto uno duo fiant, scilicet masculus, & foemina: porro masculus singularis, foemina verò pluralis existit. & nota, quod duplex est pondus artis, scilicet commune, in quo non est diversitas, sed novem & pars decima. nota de pondere imbibitionis quot scilicet ignis potest imbibere partes, quod Natura scit melius quam artifex, quia natura simul imbibit, nec fit manuum contrēctatio, sed ignis & Azoth ut Affiduus dixit. Aliud est pondus spirituale secundi operis, & illud est diversum secundum diversos. Athomus in Turba vult tertiam partem ignis, & duas terræ commassari. Bonellus in Turba moderatè dicit: cavete humorem multiplicare, nec ponatis ipsum siccum, sed facite ut massam fortem, quod si aquæ massam multiplicaveritis non continebit eam, id est non bene exsicabitur nec cito: & si nimis siccaveritis non conjungetur nec coquetur. Morienus verò quartam partem vult ignis & tres terræ. Hermes vero, cui nemo in arte similis, quartam partem docet addere, non simul, sed ex quarto ad quartum, id est in 4. diebus pro quolibet quartâ.

Rosarius.

Spiritus non conjunguntur corporibus, donec perfectè fuerint depurati, & in horâ conjunctionis maxima apparent miracula, tunc enim corpus imperfectum coloratione firmâ coloratur fermento mediante, quod fermentum est anima corporis imperfecti, & spiritus mediante anima cum corpore conjungitur & ligatur, & cum ea simul in colorem fermenti convertitur, & fit unum cum eis.

Idem ex Lucidario Arnoldi.

Dixerunt aliqui, quòd in opère Lapidis apparent omne colores, qui in toto Mundo excogitari possunt hoc est sophisma Philosophorum, cùm non appareant nisi 4. principales, & quia ex eis omnes alii trahunt originem, ideò dixerunt: omnes colores, etsi tibi non apparent omnes colores, non cures, dummodò possis elementa segregare, nam citrinitas choleram significat adustam & ignem, rubedo sanguinem & aerem, albedo phlegma & aquam, nigredo melancholiam & terram.

Arnoldus in semita semita.

Nostrium magisterium est ex uno, & cum uno fit, & est ex quatuor, & ex tribus unum, scias quòd Philosophi multiplicaverunt nomina mixti Lapidis, & hoc, ut absconderent eum, & dixerunt Lapidem mixtum corporeum & spiritualem, & non sunt mentiti, prout sapiens intelligere potest, nam ibi est corpus & spiritus, & corpus tantum est spirituale in solutione, & spiritus factus est corporalis in conjunctione spiritus cum corpore, quod quidam fermentum, quidam æs vocant, Morienus dicit, scientia nostri magisterii assimilatur ordini in creatione hominis, nam primò fit coitus, secundò conceptio, tertio inprægnatio, quarto ortus, quintò nutrimentum seu nutritio, hæc verba faciam te intelligere: quoniam sperma nostrum, quod est argentum vivum, cum terræ conjungitur, scilicet corpori imperfecto, quæ terra mater dicitur: quia terra est mater omnium elementorum, tunc coitus dicitur. Cumque terra aliquantulum secum retinet argenti vivi, tunc dicitur conceptio, cum masculus agit in fæminam, id est, argentum vivum in terram, & hoc est quod Philosophi dixerunt, quòd magisterium nostrum non est

nisi masculus & femina, & ipsorum
conjunctio. Adveniente ergo aqua,
id est, cum argentum vivum in ter-
ra crescit, & augmentatur, quia ter-
ra dealbatur, tunc imprægnatio voca-
tur. Deinde fermentum coagulatur,
id est, conjungitur cum corpore im-
perfecto præparato, ut dictum est,
quousque fiant unum colore & aspe-
ctu, & tunc dicitur ortus: quia tunc
natus est Lapis noster, qui vocatur
Rex à Philosophis, ut dicitur in
Turba Philosophorum, honorate Re-
gem ab igne venientem &c. scilicet
ipsum alimentando, quousque ad per-
fectam veniat ætatem, cujus pater
est Sol, mater verò Luna, Luna pro
corpore imperfecto accipiat, Sol
verò pro corpore perfecto. Quintò
& ultimò sequitur alimentum, quia
quantò magis nutritur, tantò magis
augmentatur, nutritur autem lacte,
id est spermate suo, ex quo fuit ab
initio.

*XII. De effectibus Panacæ, seu
Elixiris Philosophorum.*

1. Ad corpus humanum.

Dionys. Zach.

Sumat^r pondere grani unius post exitum Regis, & albo vino dissolvatur, in argenteo vase, tingetur vinum citrino colore, quod ægris administretur paulò post mediam noctem, uno die sanabitur, si morbus sit unius mensis, si fuerit unius anni infra duodecim dies, vel infra mensem, ubi valdè diuturnus morbus esset futuros; ad conservandam sanitatem sumendum ex eo parum singulis annis bis, sub initium veris & autumnii, hoc medio sanè vivitur & alacriter, usque ad prædestinatum vitæ terminum, Deo dante, cui laus sit honor, & gloria, nunc semper, in æternum.

Aurora consurgens, & Clangor Buccinæ.

Antiqui sapientes quatuor principales effectus seu virtutes, in hac gloriosa thesauraria, consolatrice, & adju-
trice scientia repererunt. 1. Corpus humanum à multis infirmitatibus sanare. 2. Corpora imperfecta metallica

restaurare. 3. Lapidēs ignobiles in gemmas quasdam preciosas transmutare. 4. Omne vitrum ductile facere sive maleabile.

De primo consenserunt omnes Philosophi, quod si Lapis hæmatites perfectè rubificatus fuerit, non solum facit miracula in corporibus solidis: sed etiam in corpore humano, de quo non est dubium, nam omnem infirmitatem curat intra sumendo, extra sanat unguendo. Si enim datum fuerit de eo in aquâ vel vino tepido paraliticis, phreneticis, hydropicis, leprosis, curat eos: guttam rosaceam elidit sæpè unguendo. Passio etiam cardiaca, ethica, iliaca, colica, icteritia, & morbus Ægidii cum epilepsia, & omnes species febrium per eam curantur sumendo. Plærumque arthritica per eum curatur unguendo: & quicquid est in ægro stomacho, hoc tollit: & omnem fluxum humorum peccantium stringit & consumit, potando vel unguendo, omnemque melancholiam, sive mentis mœstitiam, jejuno stomacho sumpta, evellit; & etiam infirmorum oculorum optima est sanatrix hæc medicina, nam omnem fluxum lachrymarum stringit, lippositatem attenuat, ruborem depellit, pellem vel tunicam molificando demit granum, tela, albugo & hugo, cornu, ungula, catharacta, inversio palpebrarum, æstus, tene-

tenebræ, ac oculorum inflaturæ, per medicinam hanc philosophicam facillimè curantur. Cor & spiritualia confortat potando, dolorem capitis mitigat, temporibus inungendo: præbet etiam surdis auditum, ac omni dolori aurium succurrit per inflaturas: nervos compactos rectificat unguendo: dentes corrosos restaurat lavando, foetorem anhelitus dulcorat: sanantur etiam per eam omnia genera apostematum, unguendo, aut emplastrando, aut pulverem siccum intromittendo, ulcera, vulnera, canceri: fistulæ, noli me tangere, anthraces, lempigines, impetigines, atraciones, scabies, pruritus, & tinea per eam sanantur, cicatrices per eam planantur, ita ut caro nova regeneretur; vinum corruptum & acidum, si ei permiscetur, reparatur: calculus inde solvitur, si bibatur: venenum expellit sumendo, occiduntur & vermes, si in pulvere sumatur: capilli subvillosi per eam unguendo removen-
tur, rugas, & omnes maculas in facie delet unguendo, & spondet faciem juvenilem mulieribus, in partu sumpta auxiliatur, foetum mortuum emplastrando educit, urinam provocat, coitum excitat, & auget, ebrietatem prohibet, memoriam inducit, humidum radicale augmentat, naturam vigorat nec non alia bona multa corpori humano mi-

nistrat, quia hæc medicina est super omnes medicinas Hypocratis, Galeni, Constantini, Alexandri, Avicennæ, & aliorum Doctorum artis Medicinæ, præstantior in odore, sapore, & effectu. Et est notandum, quod hæc medicina semper medicinæ apotheticæ, ad morbum deputatæ, est permiscenda.

Trevisanus in præf. sui lib. de Alch.

Non tædere debet laborum vel pœnitere quenquam, qui credit his evitari posse paupertatem intolerabilem, & morbos omnes animi & corporis, ut ego ipse expertus sum, in multis leprosis, caducis, hydropicis, hæcticis, apoplecticis, iliacis, dæmoniacis, insensatis, furibundis, & aliis quam plurimis.

Rosarius:

In hoc (scil. lapide rubeo) completur pretiosum Dei donum, quod est super omne Mundi scientiarum arcanum, & incomparabilis thesaurus thesaurorum. Quia ut dicit Plato: qui habet istud Dei donum, Mundi habet Dominium, quoniam ad finem divitiarum pervenit, & Naturæ vinculum confregit. Non tamen ex eo quod habet potestatem convertendi omnia corpora imperfecta in po-

purissimum solem & lunam, sed magis ex eo, quod hominem, & quodlibet animal præservat in conservatione sanitatis. Lamina verò crystallina quæ est Elixir album, si detur in quantum granum sinapis febricitanti, curat ipsum. Etiam leprosus, si per quatuor anni tempora de eadem laminâ purgatus fuerit, cum pulvere rubeo, unde fit sol, bis in anno, in Martio & Septembri, curatur, & uterque pulvis albus & rubeus sanat schiaticos in periculo mortis. Sanat etiam paralyfin. Item si pulvis teneatur ad nares in partu laborantium, liberantur, hoc dicit Hermes. Geber quoque dicit, quod Elixir rubeum curat omnes infirmitates chronicas, de quibus Medici desperaverunt, & facit hominem juvenescere ut aquila, & per 500. annos vivere & amplius, ut aliqui Philosophi vixerunt, qui usu fuerunt eo tribus vicibus in hebdomade, quantum granum sinapis. Quare nota, quod omnes infirmitates, quæ à vertice capitis usque ad plantam pedis generantur, si fuerint unius mensis: in die, si unius anni: in duodecim diebus, si ex longo tempore: in mense curantur, quia sicut curat omnia metalla infecta ab omni infirmitate, sic & humana corpora. Quapropter noster benedictus Lapis non immerito Thyriacus major, tam corporum humanorum, quam metallicorum dicitur;

tur; de quo Hermes Rex Græcorum
& pater Philosophorum ait: si de Elixir
nostro omni die usque ad septem dies
sumpseris pondus carrobiarum, capil-
li tui cani de capite tuo cadent, & rena-
scentur nigri, & ita de sene fies juvenis
& fortis. Arnoldus dicit: Hic Lapis
noster virtutem habet efficacem om-
nem sanandi infirmitatem, super om-
nes alias Medicinas Medicorum. Nam
animum lætificat, virtutem augmen-
tat, juventutem conservat, & remo-
vet senectutem, non enim permittit
sanguinem putrescere, nec phlegma su-
perdominari, nec choleram aduri, nec
melancholiam superexaltari; imò san-
guinem supra modum multiplicat, con-
tentia in spiritualibus purgat, & omnia
corporea membra efficaciter restaurat,
& à læsione custodit, & generaliter;
omnes tam calidas, quàm frigidas, tam
siccas quàm humidas infirmitates ar-
ctissime sanat, præ omnibus aliis Me-
dicinis Medicorum, quoniam si ægri-
tudo fuerit unius anni, sanat in 12. die-
bus, si verò antiqua fuerit ex multo
tempore, sanabit in uno mense, & bre-
viter; omnes malos expellit humores,
bonosque inducit: confert amorem &
honorem ipsum possidentibus & gestan-
tibus seu deferentibus, securitatem, &
audaciam, & in prælio victoriam; &
in hoc completur secretum Nature ma-
ximum, quod est super omne precium

pre-

preciosissimum secretum, thesaurus incomparabilis, & preciosissimus, quem habentibus Deus in suâ mente recondat, ne insipientibus patefiat, amen dicat omnis vivens.

Isacus Holl. in opere Sat.

Lapis iste est adeò mirificè dulcis, ut omne mel & saccharum, cum illo æquiparata, tanquam fel inveniantur, & si homo quispiam veneni, totius naturæ rerum pessimi, integram libram in corpore haberet, ac in ipsa horâ unam drachmam hujus Medicinæ in vino tepido imbiberet, iste nihil damni à veneno sentiret. Item si quis eo utitur quotidie magnitudine grani milii insumendo, per novem dies continuos, illum ajo animo, ac omni sensuum habitu tam alteratum iri, ac si revera viveret in paradiso.

Aurora Consurgens.

Leprosi immundissimis dabis hunc pulverem in potu tepido, qui mox eant cubitum, & sudario aliquo cooperiantur, citissimè sanabuntur, ita ut non super terram, sed super pennas ventorum ambulare videantur.

2. Usus projectionis ad metalla:

Dionys. Zach.

Regis nostri multiplicati viribus, & cibis refecti uncia una projiciatur super uncias 4. auri puri purèque liquati, fiet inde materia frangibilis, quæ pulverisata coquatur in monte clauso, insultus postremi calore, vase etiam admodum strictè obturato, spacio 3. dierum: hujus pulveris uncia una projiciatur, super 25. marcas argenti vel cupri, vel super 18. marcas plumbi vel stanni, vel super 15. marcas arg. vivi communis in crucibulo calefacti, vel plumbo congelati; materia mox spumâ crassiore contegetur, operatione completâ crepitus fiet, ac si crucibulum frangeretur, tandem liquefiat hæc materia, & erit in aurum conversa. Verùm si dictum pondus observatum non fuerit, nec materia priore suo colore mutata: quapropter esset in cineritio magno fulminanda sine plumbo, ut horarum trium spacio materia, quæ non erit transmutata, consumatur; reliquum in fundo purum est cimento rega. li sex horis latius purgandum, hâc viâ totum habebitur aurum, operâ magni Regis nostri conversum, simile minerali cuivis & æquipollens. Et hæc est
via

via, quam docet Raym. in suo codicillo, quod ad projectionem attinet.

N.B. Quod hîc, & apud omnes Philosophos, nullus certus numerus & vis lapidis præscribatur, nam tingit multo plus, vel minus, prout subtiliter confectus erit, ut mox audies.

Arnoldus in sui Rosar. par. 2. cap. 32.

Quia grave est 1000000. partes simul fundere, hoc modo facies. Rec. 100. partes Mercurij sale & aceto abluti, & pone in crucibulo super ignem. Cum ceperit tervere, pone unam partem tui Elixiris, dicto modo preparati, super ista 100. partes, & fiet totum Medicina super alium Merc. præp. seu ablut. Medicinæ hujus congelatæ unam partem iterum super 100. partes Mercurii abl. in crucibulo ferventis ad ignem, & fiet totum Medicina. Hujus Medicinæ ultimò congelatæ unam partem super 100. partes Merc. abluti, & fiet totum Sol & Luna in omni judicio, secundum quod primum fuerit Elixir rubeum vel album subtiliter præparatum, &, ut dictum est, compositum.

Sic etiam Basilus Valentinus, & multi alii modum projectionem faciendi describunt, sicut ipsi manibus suis fecerunt, & omne genus metallicum imperfectum in perfectissimum aurum & argentum, pro lubitu suo transmutarunt,

runt, quin & non nulli mali, divi-
no tamen hoc pulvere non ex Dei be-
nedictione, sed indignè sibi compara-
to, mirabilem hanc metamorphosin
verificârunt, ut Theobaldus ab Ho-
ghelande pessimi cujusdam mentionem
facit, qui monachum lapidem hunc
possidentem trucidavit, & pulverem
Phil. apud illum repertum, pro suo
diversis Principibus & Magnatibus
ostendit, & mille imposturis, sub fal-
so scientiæ nomino homines illudit,
hocque pro certo sic factum est, ut
Theobaldus narrat, præterquam quo &
non duo, sed tres istorum, omnium bi-
pedum nequissimorum consortum fue-
runt, quorum scelerosis manibus miser
iste monachus in Helvetiâ periit. Ho-
rum præcipuus, & auctor istius homici-
dii nominatus fuit Hinderhoferus, qui
in Sveciâ, Livoniâ, Curlandiâ & in aliis
locis non ignotus est, ob imposturas suas
nam pulvere prædicto reverâ tinxit, &
metalla imperfecta scil. plumbum, æs
&c. In optimum aurum, minimâ pul-
veris portiunculâ transformavit, cum
omnibus perfectionis requisitis disci-
minibus, coloris, ponderis, purita-
tis, fixationis, extensionis, probationis
examinis cinericii, æmenti, ignitionis
fusionis, seu affusionis aquæ fortis &
regis, super vapores acutorum expo-
sitionis, arg. vivi vulgaris amicabilem sus-
ceptionis, sulphuris adurentis mixtio-
nis,

nis, calcinationis, & reductionis reiterationis. Sicut ego cum quibusdam locutus sum, iisque valde hujus rei peritis, in quorum præsentia talis transformatio facta est, sicque multos Magnates non solum in fidem, sed & magnam admirationem rapuit, promittens simul, se illos artem docturum (quam tamen ipse nescivit, nec diutius tingere potuit, quam exiguum illud pulveris duravit) si sufficientem aurum copiam operi necessariam impenderent, qui etiam ob spem suam promptissime aurum deprompserunt, id verò omne illicò cum artifice evanuit.

3. De usu Medicinæ ad gemmas, & margaritas, &c.

Istius rei testimonium perhibent Raymundus Lullius, Auctor Auroræ consurgentis, Clangoris Buccinæ, Dionysius Zacharius & alii, quod rubea Medicina ex crystallo facit præstantissimum rubinum, ut ex aliis ignobilibus gemmis; cum alba verò possunt adamantes, unionesque parari, vel è parvis eorum pro lubitu majores fieri confici quoque & componi arte hac possunt smaragdi, saphiri, Chrysoliti, Berylli & alii, ita tamen ut appropriati colores adhibeantur, nam Medicina liquat,
de-

demollit & aperit gemmas, & inducit colorem, & postea iterum claudit, & locat in omnes proprietates naturalium gemmarum pretiosissimarum, reddit quoque simplex vitrum malleabile, ut Philosophi testantur, & Lullius ejusmodi confectiones, in theorica & praxi sui lapidarii tradit.

4. Operatio & vis Lapidis in plantariis.

*Theophrastus de historia plantar. lib. 2.
cap. 1.*

ARborum & plantarum generationes factitantur aut sponte naturali, aut femine, aut radice, aut avulsione, aut ramo, aut surculo, aut ipso trunco, aut etiā ligno minutatim conciso, in illisq; sæpe morbi accidunt, aut communes vel privati, quibus intereunt, quibus sanè medetur Medicina illa, omnes enim plantas, arbores, frutices, suffrutices & herbas, tempore veris, magno ac miro suo calore vivificat, illarumque vim genitalem corroborat & excitat. Nam si illius Medicinæ in aqua dissolutæ quantitatem aliquam in cor, seu centrum trunci vitis injeceris, flores & folia nascentur, fructumque mense Majo producet: sic in cæteris plantis; propterea quod nihil aliud est quā calor veluti naturalis infixus suo humido radicali.

li. nota ex his, quod tali modo ista divina Medicina seipsā demonstrat & ostendit, quasi merum Solem, & verum Solis filium, dum eundem calorem naturalem vivificantem, tali rei vegetabili instillat, idque prorsus concentratim, quod radii Solis faciunt sparsim, ideoque eorum operatio lentior existit. Sic merito Philosophi Lapidem hunc suum mineralem, animale & vegetabilem vocarunt; quia in hæc tria Regina scilicet animale, vegetale, & minerale, mirandam vim habet & exercet.

XIII. *De quibusdam compendiis accuratatoriis, in arte Chemica.*

Rosarius ex epistola Lullii ad Rupert. Reg Franciæ scriptâ.

EX plumbo Philosophorum extrahitur quoddam oleum aurei coloris, vel quasi, cum quo, si Lapidem mineralem, vegetabilem, vel animale, vel mixtum, post fixationem primam sublimaveris, tribus aut quatuor vicibus, excusabit te ab omni labore solutionum & coagulationum, ratio est, quia hoc est occultum, quod facit Medicinam penetrabilem, amicabilem & coniungibilem omnibus, & augmentabit ejus effectum ultra modum, sic quod in Mundo non est secretius, unde mirabilia dico, quæ omnibus antiquis Philosopho-

sophis incredibilia forent, scilicet quod sciveris oleum hoc bene ab aqueitate separare, & laboraveris in modo mixtionis jam dicto, poteris in 30. diebus Lapidem componere, hoc autem non est necessarium per se, quoniam solutiones, & coagulationes illius (ut dictum est) citò fiunt, tamen si fieret sublimatio illius, credo tincturam Lapidis multum ampliari, elige ergo ex his intentum tuum.

Riplæus multoties repetit hoc: de terrâ non est curandum, dummodo sit fixa.

Isac. Holl. op. min. part. 2. cap. 31.

INtelliges, veteres variis modis Lapidem suum confecisse, ac in fine omnia proba erant, sed posterius multas alias rationes adinvenere ad artem abbreviandam, ut aquâ forti variis modis efficiendâ, quæ miraculosæ videntur propter miracula, quæ aquis fortibus fiunt. *ibid. cap. 37.* ex omnibus metallis oleum elici potest, absque elementorum separatione, sine ullâ ablutione aut mundificatione, sed aquis fortibus fieri debet, ac fermentum ei adhibendum est, qui oleum ex imperfectis corporibus vult conficere, multi sunt ac varii modi olei conficiendi, suntque reperti brevitate temporis gratiâ; quia tempus operum magnorum expectare non poterant, ut cito lucro potirentur. *Ibid. cap.*

cap. 48. Omnes tuas aquas fortes, quibus uti in arte vis, rectifica, quamvis id figillatim non semper doceatur, ita opus tuum immundum non fit, hæc una ratio est; altera ratio est, cum aqua fortis non est rectificata in balneo, non potest omnes spiritus metallorum in se attrahere, fæces enim aquarum fortium impediunt, ac corrumpunt, atque immundum reddunt, ibidem cap. 52. Ex omnibus metallis sal elici potest, ac omne sal metalli est Elixir: in sale metalli elementum terræ latet, ac elementum ignis, ignis & terra sunt utraque extrema elementa, aqua & aër media: duo illa extrema sunt fixa videlicet ignis & terra; duo media scilicet aqua & aer volatilia, cap. 53. In omnibus rebus, quæ sunt combustibiles, ignis aut oleum earum à terra separari possunt. præterquam in metallis, in ijs oleum aut ignis separari à terrâ non potest, fixa simul in igne manent. Quare omne sal metalli est Elixir, & liquari potest, tenebis sale ad Elixir perducto projectionem exiguam esse, tum idem illud Elixir salis in oleum converti potest, ac tum interius ejus foras inversum est, ac exterius intro, prius faciebat sal projectionem unius in 100. ac lunam efficiebat, eo verò in oleum converso, ac interiore foras, ac exterioriore intrò inverso, 1000. in projectione facit, ac cum prius lunam effi-

efficeret existens sal, jam in oleum re-
ductum solem efficit, scies pro magno
secreto, non esse certiorē aut bre-
viorē viam ac rationem, quā ope-
rari in sale metallorum, nam in id
nullum vitium incidere potest, nulli
enim hic spiritus, qui ascendere va-
leant, ac non facile per ignem negli-
gitur: atque hic nihil fixatur, mate-
ria fixa est. Ita omne secretum confi-
sit in sale & oleo metallorum, ac ob
eam causam solebant veteres Philoso-
phi adjurare alii alios, ne duo hæc ab-
dita arcana cuiquam manifestarent,
præterquam filiis suis, quos ad eam
rem aptos cernerent; utque etiam eo
pacto scriberent, ut nullus mortalium
intelligeret, nisi soli filii scientiæ, ita-
que omnes libros veterum Philosopho-
rum perlege, nusquam reperies soli-
dam ac veram rationem de sale, nec
de oleo metallorum, quam tibi in ope-
re possis proponere, scribunt quidem;
omne sal ac oleum metalli certò esse
Elixir; dicunt etiam in eò convenire
omnes turbas Philosophorum, quod
omne sal ac oleum metallorum sit per-
fectum Elixir, scribunt etiam ex me-
tallis sal facile educi posse per reverbe-
rationem metallorum. Item sal ex fæ-
cibus suis esse extrahendum, & in La-
pidem crySTALLINUM perducendum, sed
postea nullam amplius rationem operis
addunt, scribunt ulterius tam obscu-
rè

rè ac rectè, ut nemo veram mentem eorum capere possit, nisi qui norunt; hoc pacto ars salis ac olei metallorum secreta permansit supra omnes artes alias, ac tibi bonâ fide dico, istam artem salis ac olei nunquam ante hac palam fuisse, ante parentis mei tempora, ac tibi jam eam evidenter scribo, quare per Deum viventem te adjuro, ut istam artem secretam nulli reveles, nisi ubi scias certò eam secretam mansuram: ob magnum malum, quod inde oriri posset, ac quod nobilis ars in peccatis consumeretur, ac non in gloriam Dei, ac ad opem ferendam pauperibus, ac in inopiæ solatium, ac omnium hominum, ad liberandos captivos innocentes, & ad confirmationem Fidei Christianæ, ita probè circumspice, cuicumque Deus hanc artem largitur, is eam habiturus, nec quisquam alius, nam prout propositum alicujus bonum vel malum fuerit, ita eam nancisci potest, ac Deus ei est daturus, ac miraculosè eam consequetur, dictum intelligendi sat est.

Ibid. cap. 25. quamvis aqua paradisi (quæ fit inter fixum & non fixum) id est Mercurius per decem annos in fornace haberetur, non simul tamen in pulverem moreretur, semper aliquid vivum permaneret, at cùm illud moveretur, simul omnis vivus fieret; quare Mercurius dicit de seipso; quum

cor-

corporis mei par instar lentis vivit, non jam magis mortuus sum quàm unquam fui: idq; fit, quia cum eo, aut in eo nullum corpus commistum est, aut pater, aut mater, aut soror, aut frater, aut aliquis ex proximis, propinquis, aut è tribu ejus cum eo aut in eo commisti sunt, sed composita brachia brachiis, atque oribus ora ubi fuerint, eodem momento moritur, id hoc modo intelliget filius meus; ut cum eo misceantur ulla ex metallis, aut spiritus, qui ex metallis orti sunt, aut noster Lapis albus, aut ruber, eaque omnia sunt de genere ejus aut propinquis, ac sunt etiam naturæ ejus: ac proinde cum iis sese conjungit, ac statim cum iis commoritur, sed cum solus est, ne 10. quidam annorum spacio moritur, quâlibet ei temperatum ignem subdas: hucusque Hollandus.

Ex his prædictis omnibus poteris intelligere ea, quæ Paracelsus de abbreviando opere scripsit, leonem nempe rubrum petendum venire in meridie, glutem verò aquilæ in ortu Solis investigandum.

Basilius Valentinus juramento confirmat, se omnes rubras mineras, spiritusque minerales rubedine tinctas simili cum auro optimo, purissimo & finissimo, præstantiâ ac bonitate, imò multò utiliori, atque in arte Chemica conducibiliori operatione invenisse.

*Rosarius, & Correct. Richardi.**Cap. 15. 16.*

Universaliter omnibus declaro, quòd in totius artis serie non sint nisi duo particularia, quæ particulariter perficiuntur, secundum Philosophos, & naturam, quamvis deceptores infinitas sophisticationes, dealbationes, & rubificationes faciant, quibus fideles deluduntur. Primum particulare tam in albo quàm in rubeo existit in Mercurio, sine administratione Medicinæ perfectæ, cum Mercurius sit prima materia metallorum omnium, compositus ex terra alba nimium sulphureâ, & aquâ clarâ, adeò ut albedo terræ transpareat per limpiditatem aquæ, & sit color albißimus in eo, ut docet experientia, & cum sic immaturus sit, possibile est, ex eo fieri Solem, & Lunam. Unde Philosophus: admisceatur aliis corporibus metallicis, quia sunt de materiae ejus, per illud artificium potest mitti digesta natura in eum, ut cum eis perficiatur, per resistantiam (scilicet digestivam) naturæ perfectæ, ideò cum conjungere volueris, facias medium per Mercurium, qui dissolvit & aperit naturas, ut simpliciter unum possit transire in aliud, & perfectam vim mittere in imperfectam, ut secum perficiatur nota Mercurius crudus dissolvit

cor-

corpora, sed Mercurius corporum hoc
 facere non potest, propter congelatum
 & alteratum suum sulphur, & non cor-
 rodit sicut primum, nec seratum aperit,
 & ideo una vis non mittitur in aliam,
 sed unumquodque manet per se, quam-
 vis confluxualiter sint conjuncta, illud
 crudum verò, (quam sulphuris crudi-
 tatem habuit ab initio, in prima alba
 terra, ex qua cum aqua clara factus est)
 semper appetit corrodere, quod suæ na-
 turæ vicinius est, ideo si dissolverit ar-
 gentum, inveniet argenteam naturam,
 si aurum, auream: si plumbum, plum-
 beam &c. & per ipsorum sulphur con-
 gelatur. Secundum particulare est in
 Luna, omne argentum est possibile fieri
 aurum, ut dicit Philosophus: non est
 aurum, quod non prius fuerit argen-
 tum, sic argentum continet in se aliquas
 qualitates indigestas, quæ possunt ab eo
 purgari, ut per artem transeat in Mer-
 curium fixum, id est in vicinissimam au-
 ri naturam, quia tunc omne illud con-
 tinet in se quod & aurum, per apposi-
 tionem sulphuris rubei philosophici; per
 hoc plus digeritur, & citrinatio in eo
 causatur, in adjunctione corporis per-
 fecti, cum fuerint simpliciter unius na-
 turæ, hoc in aliis corporibus fieri est
 impossibile, cum tantam vicinitatem na-
 turæ perfectæ non habeant, quia impe-
 dimentum in generatione ipsorum est
 sulphur adustibile & foetidum, nec ipsa
 sunt

sunt medium, de quo Philosophus loquitur: non fit transitus ab extremo in extremum, nisi per medium, id est, ex Mercurio non generatur aurum, nisi prius fuerit argentum, nec in se habent sulphur ignis simpliciter non urentis, sed sulphur adurens, ideò in Mercur. fixum particulariter transformari non possunt.

Defino hinc plura Philosophorum testimonia adducere, in hæcenus enim adductis profectò omnia artis hujus divinæ principaliora continentur, quæ scientiæ tyro scire opus habet.

Iohannes Isacus.

Hoc est verum aurum potabile, vera quinta essentia, & res quam quærimus, & etiam res spiritualis, donum, quod Deus amicis suis donat; ne ergò aggredere divinum hoc artificium, si peccati mortalis alicujus tibi es conscius, aut si propositum tuum aliò tendit, quàm ad gloriam Dei, fideliter moneo, posses quidem opus incipere, verùm minimè perficere, neque Lapidem videre, Deo declinante frangetur, corrumpetur aut alio modo peribit; ut Lapidem nec videas, nec perficias, itaque alterius tibi conscius abstine ab opere, operam ludes, ne ergò te ipsum decipe, cui autem

cem Lapis hic à Deo datur, nullâ re indiget, servet ergò ad Dei honorem.

Sancto, sancto, sancto Jehovæ Zebaoth, omnipotenti Deo, solique sapienti, Regi illi Regum & Domino Dominorum, lucem habitanti inaccessam, qui solus habet immortalitatem, qui morti vim ademit, & immarcessibilem sempiternitatem in lucem constituit, sit in omnibus operibus ejus gloria, honor, & robur æternum, Amen.

EPILOGUS.

HAbes sic benevole Lector in hoc libello brevem summam Philosophici operis ; si fortè adhuc aliquid in eo desideres , supplebunt supra citati Auctores multoties attentè perlecti , ante omnia verò fundamentum & radicem Naturæ exactè rimaberis , obviam tibi in illuminatissimi Jacobi Böhmii Philosophi Teutonici editis libris , in quibus tota Natura cum sua circulatione nuda & viva conspicitur , atq; à te apprehendi potest , nisi prorsus ex singulari causa oculi tui inhibeantur , ut nimium induratus intellectus tuus ea capere nequeat , quæ tamen per se ibidem tam lucidè & manifestè declarata extant , ut stuporem injiciant intelligenti lectori , ista arcanissima magnalia adeò clarè & totaliter præscripta , & indigno Mundo exposita esse , cum tamen cuncti Philosophi prisci summè interdixerint , ne margaritæ Sapientiæ cognitionisq; ad indignos pervenire finerentur , quinimò unusquisque eorum de peculiari sibi velamento prospexit , pro involvendis tantis arcanis , iisque secretissimè abscondendis . Verum enim verò animadvertimus , Deum nunc talia manifestata velle , perq; ejus voluntatem dicta scripta à per simplici ipsius instrumento in lucem

prodiisse : annon admirandum quid
Est, hominem hunc vilissimum & ab-
jectissimum, & qui in Scholis nil
nisi perparum legendæ & scribendæ
linguæ vernaculæ didicerat, tam pro-
funda potuisse penetrare, & postea
non imitabili stylo libris radicitus
consignare, quæ in Philosophiæ sacra-
rio hinc inde à lapsu hominis latuê-
re ? sed scimus apud Patrem lumi-
num non esse acceptionem & respe-
ctum personarum, humilesque apud
eum invenire gratiam, atque ab ejus
illuminatione & non aliunde Auctor
hic altam suam cognitionem habuit,
quod etiam clarissimum illum Docto-
rem Balthasarum Gualterum, post-
quam ille Regna Orientalia, antiqui-
tus fons sapientiæ existentia, indagan-
dæ Philosophiæ priscæ gratia perlustra-
rat, & deinde illa, quæ quæsierat,
summatim apud hunc idiotam inveni-
ret, commovit per 3. menses in ejus tu-
guriolo commorari, ac 40. quæstiones
de anima huic inauditæ illuminationis
laico proponere, quæ cum responsis Boh-
mii in singulari libro habentur, atque
etiam à Gualtero Latinitate donatæ &
publicatæ sunt sub nomine Psycholo-
giæ. Cæteri libri Bohmici pariter ex
Germanica lingua Belgicè facti sunt,
atque in hac biformi Teutonica lin-
gua, videlicet Germanicâ & Belgicâ
Amstelodami apud *Henricum Bee-*
tium

tium venales sunt, quos etiam ferè omnes in Anglicum sermonem transtulerunt, ita ut nunc laudatissimi Jehovahæ gratia talia divina scripta in his tribus linguis extent, & à multis secretioris Philosophiæ discipulis inter dictas nationes non sine magno fructu evolvantur; Caterum de arte & opere philosophorum libenter adhuc plura scripsissemus, ejusque totalem seriem, cum omnibus circumstantiis continuatim, atque integro ordine indicassemus, veriti verò, ne in indignorum præposterorumque manus talia inciderent (quos & hoc scire summopere dedecet) non potuimus non ab ulterioribus scribendis manum retrahere. Quod si verò accideret, ut genuinus non nemo Dei & artis amator ad nos pertingeret, & candido animo integram revelationem divini hujus magisterii se maximopere desiderare nos scire faceret, non equidem recusabimus quantum in nobis est eidem interservire, & viam veritatis infallibiliter ac fideliter præmonstrare: reputavimus enim nobiscum seriò, nos esse juvenem à fato hætenus variè circumductum, & adhuc nescientem, quid misericordia Divina nobiscum operatura sit quamvis præterito tempore integerriam ejus custodiam & inclytam providentiam nusquam non senserimus, & similem per totam vitam speremus, at tamen cum in parente nostro, imo in-

numeris aliis exemplum habeamus luculentum, Deum non rarò vascola donorum suorum, ex merâ charitate, maximè tribulare, & posset fieri, ut pariter nos hodie vel cras unius vel alterius pii hominis assistentiæ egeremus. ideo an nitimur hac benevoli nostri animi significatione, bonitatem mentis aliorum vicissim præoccupare. verum nemo sibi persuadeat, nos unumquemque hisce invitare, ut revelandæ scientiæ causâ nobis molestus sit: absit hoc quàm longissimè, nam nemini talis gratificatio unquam aperta erit, nisi qui â fati mirabili ordinatione ad hanc scientiam prædestinatus, ac perpetuæ gratitudinis certificatione commendatus omnino videbitur; talis in tali passu posset forsan sibi promittere oralem manifestationem sequentium punctorum;

1 *De expressâ, verâ, unâque alterâ propinquiore materiâ, demonstrando eam 1. rationibus Philosophicis, & argumentis Naturam rerum redolentibus. 2. Authoritate, & concordantiâ Philosophorum. 3. Experienciâ, vel praxi, nam & spiritus crudus tingere debet.*

2 *De sale Philosophorum.*

3 *De solutione primi operis.*

4 *De aquâ seu Mercurio Philosophorum.*

5 *De spiritus & corporis rectificatione.*

6 *De*

- 6 De coagulatione spiritus vel aquæ.
- 7 De separatione Elementorum in nostro Lapide, Philosophicè intelligendâ.
- 8 Pondus & tempus nativitatis Lapidis.
- 9 Verus furnus seu Albanor Philosophorum.
- 10 Hermetis sigillum, notabile quoddam ac nullo modo de vulgari vitrorum clausurâ interpretand.
- 11 De Latone, ejus usu & operatione.
- 12 De primo regimine ignis.
- 13 De secundo, tertio & quarto gradibus ignis.
- 14 De fermentatione, sublimatione, distillatione, & omnibus gradibus, quos Philosophi, ad decipiendum ignorantes, legentibus proponunt.
- 15 De multiplicationis serie.
- 16 De projectionis beneficio, quod tamen advertendum.
- 17 De effectibus & virtutibus Lapidis, non omnibus cognitis.
- 18 De modo adhibendi Medicinam, vel curandi in genere & specie, homines, metalla, lapides.
- 19 De qualitate Lapidis, quod sit gravis in pondere, & dulcis in gustu, & per consequens etiam in principio habeat gravitatem & dulcedinem, respiciente ultimâ materiâ primam & vice versâ.
- 20 De possessione una cum universali omnium particularum, quemadmodum

possessor arboris simul omnes ejus ramos in dominio habet.

Sic ergò dilectissime lector nostrum de te bene merendi studium æquibonique consulas, pergasque crescere spe, & firmâ fiduciâ in Deum collocatâ, atque eundem toto corde reverendo, nec non taciturnitati & assiduitati studendo, proximum verè diligendo, eique benefaciendo, & Deus tibi nihil denegabit.

*Pietas Simplex
est Sapientiæ codex.*

DIALOGUS

Præparationem

LAPIDIS PHILOSOPHICI

Amplius detegens.

INterruptâ sic obprocellam subita-
neam illa antehac narrata congre-
gatione Alchimistarum & destilla-
torum, seridè de Lapide Philoso-
phorum disputantium,isque varias in
provincia dispersis dissipatisque, quoli-
bet seorsim sine conclusione; enata est
inde ineffabilis multitudo sophistication-
num, ac processuum erroneorum; quo-
niam infausta illa tempestas, ferendam
conventiculi sententiam finalem inter-
turbaverat, nemine eorum non in præ-
concepta sua opinione phantastica re-
lictò, quam postea laborando secutus est;
pars quidem doctorum Alchymistarum
qui simul istis Comitibus interfuerant,
legerant nonnihil in scriptis verorum
Philosophorum, modò Mercurium,
jam Sulphur, nunc Salem sui Lapidis
materiam proponentium; quia verò hi
semper arg. viv. sulphur, & salem vul-
garia interpretati sunt, omnes excogi-
tabiles laborum variationes in iis atten-

taverunt post suam dispersionem, istas species omninò pro vera Lapidis materia haberi volentes. Ex horum ergò numero quidam ex Gebro considerabile hoc axioma expiscatus fuit: NB. Sapientes antiqui concludunt de sale, qui dicunt saponem sapientum, & clavem, quæ claudit & aperit, & iterum claudit, & nemo aperit, sine qua clavicula dicunt neminem in hoc seculo posse pervenire ad perfectionem, id est nisi sciat salem post suam præparationem calcinare, & tunc dicitur sal fusibilis. & alterius: Qui scit salem, & ejus solutionem, ille scit secretum occultum antiquorum sapientum. His dictis Alchymista hic commovebatur ad laborandum in sale comuni, discebatque ex eo præparare spiritum acutum, aurum vulgi solventem, ejusque citrinitatem seu tincturam attrahentem, quam conjungere imperfectis metallis conabatur, ut eo pacto in aurum transirent, verum enim verò quomodo cunque procedebat, labor erat frustraneus, quod jam pridem scire debebat ex eodem Gebro sic dicente: Corpora quævis imperfecta: mixtione cum corporibus à Naturâ simpliciter perfectis, nullatenus perficiuntur, quia simplicem formam pro se tantum, in primo gradu perfectionis, quâ à Naturâ perficiebantur, adepta sunt, ac velut mortua nihil de sua perfectione non superfluâ tribue-

buere possunt aliis, idque duabus de causis, priore quidem; quia per imperfectionis admixtionem redduntur imperfecta, cum non habeant plus perfectionis, quàm pro seipsis indigent: posteriore, quia non possunt hac viâ permisceri principia sua mixtione per minima, &c.

Tùm incurrebat huic laboratori Hermetis sententia: Sal metallorum est Lapis Philosophorum. Cogitabat ergò non esse debere salem vulgi illam rem quam philosophi requirerent, sed oportere desumi ex metallis. experiebatur itaque metalla igni violento, calcinare, aquis fortibus solvere, corrodere, destruere, sales præparare, ex cogitabat varios fluores pro metallis liquandis, & similes innumeras operationes frustratas, verùm hisce omnibus metam desiderii sui attingere non poterat, id quod de novo ipsum dubitare faciebat de dictis salibus & materialibus, sic ut non intermitteret, unius vel alterius Philosophi librum reintrospicere, & paginas invertere, sperans aliquem clarum locum sibi occursurum; & ecce, obtulit se hoc adagium.

Lapis noster est sal, & sal noster est terra, & est terra virginea. inherens his verbis speculatione profundiore, ex abrupto sibi videbatur obortum lumen, & nunc demum intelligebat, priores labores unicam ob causam hanc non ex voto cessisse, quod hætenus ca-

ruiſſet ſale virgineo, etiam talis ſal virgineus ſuper totam terram, & in ejus univerſâ ſuperficie nullatenus haberi poſſit, quoniam omnis terræ ſuperioritas herbis, floribus & gramine obduſta ſit, quorum radices fibris ſuis ſalem virgineum inſugerent, & exinde creſcerent, per quod omnis ille ſal virginitate ſuâ privaretur, & quaſi prægnaretur, admirabatur quoque priſtinam ſuam ſtupiditatem, quod hæc apprehendere non potuiſſet citius, Philoſophis tam clarè loquentibus, ut potè Morieno: aqua noſtra creſcit in montibus & vallibus. Ariſtotele: Aqua noſtra ſicca eſt. Danthyno: aqua noſtra invenitur in veteribus ſtabulis & latrinis, & foetidis cloacis. Alphidio: Lapis noſter reperitur in omnibus rebus, quæ in Mundo ſunt, & ubique, & in viâ ejectus invenitur, & Deus non poſuit eum precio emendum, quoniam tam à paupere quam divite haberi potuit. vah! annon manifeſte hîc indicatur talis ſal? (cogitabat ſecum) qui verè eſt lapis, & aqua ſicca, & in omnibus rebus, imò iſſis cloacis reperibilis, nam omnia corpora ex eo conſiſtunt, & eo nutriuntur, & eo augentur, & in id, dum corrumpuntur, reſolvuntur atque magna copia talis ſalis pinguis cauſat fertilitatem, quod imprudentes agricolæ meliùs quàm nos docti aſſequuntur, dum loca propter ariditatem ſterilia putrido

trido fimo, pingui faleturgido reficiunt, observantes macilentam terram feracem esse non posse; aliquos etiam Natura docuit, ex succæ terræ maciem consimiliter meliorari sale ex cineribus, id propter nonnullibi corium cespitosum vomeribus in bractæas desciderunt, igne incinerarunt, atque in agros illos excoriatos iterum sparserunt, & sic eis fertilitatem conciliarunt, ut in Angliæ provincia Denbigshire sic fieri consuevit, nec minus antiquitus in usu fuisse Virgilium testem habemus. Quod etiam Philosophi scribunt, suum subiectum esse omnis fortitudinis fortitudinem fortem, talem itidem se ostendit terræ Sal, ubi enim unquam horribilior fortitudo & robur repertum est, quàm in terræ Sale, scilicet nitro, cujus fulminis impetui nihil resistere potest? hâc & simili consideratione iste Chymista se nunc veritatis ephippio insidere arbitrabatur, sibi que insigniter gratulabatur, se præ millenis millibus ad tantam cognitionem pervenisse, contemptim habitis etiam doctissimis, imò ferè toto genere humano, quod semper in luto ignorantiae hærent, nec pariter fastigium Philosophiæ conscenderent, & ibidem secum descenderunt, cum thesauri infiniti reconditi essent in Sale Philosophorum virgineo; hinc pronebat sibi ad acquirendum talem virginitatis sale fodere

subter radicum fundamentum, in loco quodam pinguis telluris, indeque terram virgineam nondum imprægnatam eruere, confirmatus Cosmopolitæ verbis, quid dicit: quod pro impetranda viva unda salis nitri fovea sit fodienda ad genua usque: quod deliramentum suum non modo in actum vocabat, sed etiam typis publicis vulgabat, id ipsum esse genuinam mentem omnium scriptorum Philosophicorum, sed adeo impingebat hac irrita sua conceptione, ut omnem suam substantiam opum perderet, ac inopiæ miseriam incurreret, atque ingentem moerorem, deplorans irreparabilem sumptuum, temporis & laborum jacturam; sequebantur hoc damnum curæ tristes & insomnia, quibus in dies auctis ipse demum locum repetebat, ubi antea creditam terram Philosophicam altè fodiendo exceperat, ac istibi humi subsidens execrabatur omnes, qui unquam de Lapide Philosophico scripsere, pergebat etiam maledicere, & diras imprecari, donec somnus, quo aliquot dies ex ærumna destitutus fuerat, eum rursus corripere; in somno isto profundo apparuit sibi ingens turba virorum fulgidorum, quorum, unus ipsum accedebat, hoc modo allocutus: Amice quid est tibi, quòd requiescentes in Deo Philosophos tanto perè execraris, & convitiaris? Alchimista summo

ter-

terrore perculsus respondebat: Domine, legi aliquâ ex parte eorum libros, vidique quòd nullis non præconiis Lapidem illum, quem suum dicunt, ad cœlum usque extollant, quibus inenarrabilem desiderationem ejus apud me excitarunt operatus quoque sum in omnibus secundum eorum præscripta, ut obtinerem talem Lapidem, deceptum verò me illorum verbis nunc video, cum ista ratione omnes meas opes amiserim.

Visio. Injuriam facis illis quibus maledicis, eosque imposturæ arguis, sunt enim illi ipsi viri beati quos hîc cernis, & nunquam mendacia scripserunt, sed puram putam veritatem post se reliquerunt, in occultis tamen verbis, ne quivis indignus intelligeret, ac per ista Mundo magnum malum daret, debebas eorum scripta non secundum literam, sed juxta Naturæ operationem & possibilitatem intelligere, nec prius manualementem operationem aggredi, quàm post firmum fundamentum, ardentibus precibus & indefessæ lectionis studiis jactum, animadvertendo ubi omnes colliment, nempe in unica tantum re, quæ est Sal, Sulphur & Mercurius Philosophorum. *Alcb.* Quo pacto possunt una res esse Sal, Sulphur & Mercurius, sunt utique tria? *Vis.* En, nunc deprehenditur dura tua cervix, & quòd nil adhuc percipis; Philosophi habent saltim unam rem, præditam

corpore anima & spiritu, & vocatur ab illis Sal, Sulphur & Mercurius, quæ tria in uno subiecto sunt, & subiectum illud est sal eorum. *Alcb.* Unde habetur talis Sal? *Vis.* Ex caliginoso metallorum carcere, quocum potes perpetrare miracula, omnesque Mundicolores videre, nec non cuncta vilia metalla in aurum vertere, quatenus illares prius figatur. *Alcb.* Ego verò dudum laboribus isti metallicis occupatus fui, nec unquam tale quid in iisdem adinvenire potui. *Vis.* Quæ sivisti in metallis mortuis, in quibus non est virtus Philosophici Salis, sicut panem coctum non iterum seminare, aut ex elixato ovo pullum producere valebis, sed illæsum semen accipere debes, si quid vis generare, metalla autem vulgi mortua sunt, quid ergo tu viventem inter mortuos quæris? *Alcb.* Annon aurum, & argentum revivificari possunt mediante solutione? *Vis.* Aurum & argentum Philos. sunt ipsa vita, neque ullo modo indigent vivificationis, gratis etiam haberi possunt, illa verò vulgaria cara sunt & mortua, manentque mortua. *Alcb.* Qua ratione hoc aurum obtinendum est? *Vis.* Solutione. *Alcb.* Qui fit illa? *Vis.* In se & per se absque omni aliena re, nam solutio corporis fit in suo proprio sanguine. *Alcb.* Numquid totum corpus in aquam transit? *Vis.* Solvitur quidem totum, sed ventus etiam

etiam fixum filium Solis in ventre portat, qui ille piscis est absque officulis, mari philosophico innatans. *Alch.*

Annon etiam aliæ aquæ ejusdem proprietatis sunt? *Vis.* Philosophica hæc non est aqua nubium, aut alicujus fontis communis, sed salia & gummi album, aqua parmanens, quæ permanet cum corpore suo, cum eo conjuncta, & per tempus suum cocta non amplius ab illo separari potest, est insuper hæc aqua realis vitæ substantia in Natura, a magnete auri attracta, & resolubilis in serenam aquam per artificem, quod nulla alia Mundi aqua præstare potest.

Alch. Num etiam fructus dat hæc aqua? *Vis.* Cum ipsa sit arbor metallica, potest inferi ei furculus seu ramusculus Solaris, qui si excrevit, omnia imperfecta metalla suo odore sibi æqualia reddit.

Alch. Quomodo cum ea proceditur? *Vis.* Continuo saltem coquitur, primò in humido postea in sicco. *Alch.*

An semper unum quid est? *Vis.* In prima operatione separabis corpus, animam & spiritum, iterumque conjunges, si verò Sol & Luna coivère, tunc per se anima à corpore recedit, & redit quoque per se ad illud. *Alch.*

Possuntne separari corpus, Anima & spiritus? *Vis.* Nihil aliud cures quàm aquam & terram albam foliatam, spiritum enim non videbis, qui semper fertur super aquis.

Alch. Quid intelligis per istam terram folia-

folia-

foliatam? *Vis.* Nonne legisti, quod in mari Phil. appareat parva insula? istam terram contriveris & incluseris, & ea in carcere frangetur, & quasi spissa aqua fiet oleo mixta, quæ est terra foliata, noverisq; eam in iusto pondere cum aqua copulare *Alcb.* Quali pondere? *Vis.* Pondus aquæ esto plurale, terræ verò albæ vel rubæ foliatæ singulare. *Alcb.* O Domine, sermo tuus ab initio nimis obscurus mihi est. *Vis.* Nullis aliis dictis ac nominibus utor, quàm sicut Philosophi invenerunt, nominaverunt & descripserunt, hæc quoque beatorum virorum turba, quam cernis fuerunt in vita sua veri Philosophi, nec non pars eorum regnantes Reges, dominantes Principes, potentēsque Magnates, qui non pudori sibi duxêre propriâ manuum laboratione Naturæ indaginem exercere, deque his veritatem scripsere, quorum libros studiose legas, atque omnem sophisticationem fraudulentosque Alchymistas cunctos evites, & potieris tandem isto modo occulto hoc Naturæ speculo.

Et sic in momento disparuit hæc visio, Alchymistamque in puncto eo sopor destituit, qui secum hæc perpendens prorsus nesciebat, quod de istis judicare deberet, nisi quid adhuc omnia verba visionis ipsi in memoria hærebant; contulit ergo se in suum conclave annotavitque omnia verba visionis, legitque cum at-

ten-

tentione scripta Philosophica & cognovit ex eis priores suos errores turpes, agnovitque magis magisque rectum fundamentum, quod sibi in memoriam redegit in rithmos Germanicos tenoris sequentis:

Res quædam in hoc Mundo invenitur,
 Quæ etiam ubique existit,
 Illa non est terra, ignis, aer, aqua,
 Nec tamen ullo ex his caret,
 Nihilominus enim fieri potest ignis,
 Atque aer, aqua & terra,
 Quoniam omnem naturalitatem
 In se continet purè, ac sincerè,
 Albet & rubet, calet & friget,
 Madet & siccet, & omnisariam diversi-
 ficat ut,
 Turba sapientum tantummodò eam novit,
 Atque suum salem nominat,
 Extrahiturque ex terrâ eorum,
 Multosque fatuos pessundedit.
 Nam terra communis hic nihil valet,
 Neque sal vulgi ullo modo,
 Sed potius sal Mundi
 Omnem vitam in se continens:
 Ex hoc surgit illa Medicina,
 Quæ te vindicabit ab omni ægritudine:
 Itaque si expetit Elixir Sopborum,
 Procul dubio ista res debet esse metallica,
 Sicut Natura eam confecit,
 Atque in metallicam formam redegit,
 Quæ vocatur nostra magnesia,

Ex

Ex quâ hæc res extrahitur;
Habitam ergò rem eandem
Rectè præparabis ad tuum usum,
Extrahesque ex hoc Sale claro
Cor ejus valdè dulce.
Produc quoque in lucem animam rubicun-
dam,
Existentem itidem oleum dulce gloriosum,
Et vocatur sanguis sulphuris,
In hoc opere summum bonum,
Ex his duobus tibi progenerari potest
Supremus Mundi thesaurus.
Quomodo autem hæc duo
Ex sale terreo parare debeas,
Non ausim ego apertè scribere,
Deus enim id vult occultatum;
Et nullo pacto dandum est porcis
Ferculum ex margaritis.
Attamen summâ fidelitate à me no-
tum habeas,
Nil peregrinum intrare opus debere;
Sicuti glacies per ignis calorem
Transit in suam primam aquam;
Sic quoque hunc Lapidem oportet
In se ipso aquam fieri.
Lentum balneum eidem saltè convenit,
In quo per se solvitur.
Auxilio putrefactionis,
Hinc aquam inde separa,
Et redige terram in oleum rubrum,
Quod est anima purpurea,
Et quando hæc duo obtinuisti,
Colliga eam invicem suaviter,
Ac statue in ovum Philosophorum
Her-

Hermetice conclusum,
Locabisque in Atbanore,
Secundum exigentiam ac morem Sopbo-
rum,
Administrans ignis lenis teporem,
Qualem scilicet gallina dat ovis suis,
Tunc aqua magno conatu
Omne sulphur in se trahet,
Adeo ut nihilum quidem ejusdem amplius
appareat,
Quod tamen diu durare nequit,
Caliditate enim, suaque siccitate
Nitetur idem fieri manifestum,
Id quod è contra frigida Luna impedire co-
nabitur,
Hinc oritur ingens duellum,
Et uterque conscendit altum,
Ventus verò eos deturbat & deorsum pel-
lit,
Ipsi verò sursum volant denuò,
Et postquam diu hoc continuerunt,
Subiacent tandem inferius,
Liquefcuntque tum profecto
In primordiale chaos penitissimè:
Quod postea totum nigrescit,
Instar atræ resinæ in camino:
Et dicitur caput corvi
Non exiguum signum gratiæ Divinæ:
Facto hoc mox videbis
Colores, eosque varios,
Rubrum, gilvum, cæruleum, & alios,
Omnes tamen citò disparentes,
Videbisque postea amplius,
Quod totum viride sit quasi folia & gramē
Emi-

Emicatque tandem lumen Luna,
 Ideo debes calorem augere,
 Atque in eo sinere,
 Et acquireret canitiem viri senis,
 Albicabitque ferè ut argentum,
 Summâ diligentia ignem rege,
 Videbisque sequenter materiam in vitro
 Albere omnino candore nivali;
 Et tum confectum est Elixir ad album:
 Quod tempore quoque rubeum evadet.
 Augeas itaque ignem iterum,
 Et citrinescet omni parte;
 Tandemque instar rubini rubebit,
 Tum gratias age Domino Deo nostro,
 Talem consecutus es thesaurum,
 Cum nil in toto Mundo præstantia simile est;
 Stannum, æs, ferrum, argentum, plum-
 bum,
 Aliaque varia corpora metallica
 In merum aurum tingit,
 Imò multo majora præstat,
 Cum eo omnes morbos ab hominibus
 Usque ad ordinatum vitæ terminum tollere
 potes.
 Itaque ex toto corde erga Deo gratus sis,
 Cumque eo libenter proximo servias,
 Atque in honorem altissimi utere,
 Conferat is brevi nobis Regnum Cælorum.
 Amen.

Apocal. 14.

Reveremini Deum,
& ei tribuite gloriam,
& adorete eum qui fe-
cit Cælum, & Terram,
& Mare, & Fontes
aquarum.

Cujus laudatissimi Dei gratiâ huncce
libellum hic finio cum fine hujus anni,
à nato Domino Salvatore nostro nu-
merati in hoc dicto:

Labores per aCtI Dant reqVIeM.

Auctore me per anagr.
nominato:

Sophicis tortor fuit unda enthea.

LECTOREM

NE quid Lector colendissime, sinistri de me Auctore hujus Tractatuli cogites, quod ego me magni istius Sendivogii filium nominem, scias velim, me carnaliter talem non esse, sed secundum doctrinam, quam verè paternam ex ipsius incomparabilibus opusculi habui, ut etiam ipse fatetur in tract. 11. his verbis: Dixi tibi per sanctum Deum, quod pater filio debet &c. Philosophi quoque omnes istos suos filios nominant, qui ex sua doctrina & paternis monitis arcem hanc supremam intelligunt. Quanquam meam hanc scientiam potius venerabili Auctori Arcæ apertæ arcani artificiosissimi vulgò *Desse Gross-und Kleinen Davers* debeam qui simul cum Sendivogio vixit, vocatus Johannes Grassæus, fuitque Juris U. Doct. & Syndicus quodam Civitatis Strallundiaë, animadvertens autem Mundi modernum jus injustum conscientiaë videri, reliquit Syndicatum, & se ad Philosophiam Chemicam convertit, in eaque precando & quærendo summa arcana invenit, adeptusque Lapidem illum decantatissimum nominavit se postmodum Chortalassæum, adi-

ædificandumq; curavit Xenodochium penes domum suam, in solatium egenorum & miserorum, quorum plurimos indies in eo refocillavit, manuali quoque experientia ipsum Sendivogium & multos Philosophos antecelluit, ita ut Sendivogius scribendo, hic experientando Philosophorum nostri temporis Principes vocari meriti sint. Ab hoc magno Auctore, Dei mirabiliter declinante gratia, hæc scientia ad me defluxit per ejus discipuli oralem traditionem, sine qua vix aliquid veri ex ullo libro potuissim scire, ut Geber & alii testantur, quod nempe impossibile sit hanc artem sciri, nisi à Deo eam inspirante sciatur, vel ab aliquo experto Magistro eam edocente, aliter vix unquam haberi dicunt, etiam si (ut Auctor Tabule paradisi ait) indagator esset Doctor Doctorum & Lux Mundi, tamen in hac scientia absque vera institutione penitus cæcutiret. Sic ergo institutus volo vicissim alios instituere, & incitare ad lectionem scriptorum Sendivogii, quoniam in eis vera Philosophiæ materia funditus revelata est, qua cognita ejus præparatio tandem latere non potest, eandemque hinc indico tam clarè, ut clarius nulli liceat, sicut ipse facile videris, si prius materiam rectè novisti, qualis hic harmonia sit cum omnibus Philosophis, nam omninò est catena aurea, & si in minimo erratur, erratur in to-

to, & si unum rectè cognoscitur, cognoscuntur & omnia reliqua; principalissimum verò est cognoscere genuinū principium, & unicam artis radicem, in qua certissimè est, quicquid quærent sapientes, & in nulla alia re Mundi est metallorum solutio & referatio, sub conservatione speciei auri & argenti, quàm in dicta radice, cujus etiam vis solutiva celerrima est, super omnes aquas fortes & nulla non ignis violentia longè fortior, adeò ut sine summa admiratione ejus solventem impetum aspicerè nequeam. Ò admirabile acetum siccum, quis homo tuam novit perscrutari potentiam? & quis unquàm omnes tuas vires expertus est?

vale itaque le-

ctor can-

di-

de, & his

frue-

re!

A D M O N I T I O

Publicatoris hujus tractatus:

Postquam ego per anagramma vocatus: *Huc è tenebris*, ex priori mea Publicatione Germanica principii tertii Sendivogiani molestiam non exigam, per literas à multis ad me missas senserim quibus à me Auctoris libelli nomen, & ut sibi ipsius notitiam, nec non promissæ harmoniæ publicationem impetrarem, petierunt, quarum literarum partem è longinquis locis accepi nulla mittentium civilitate sublevatus, ut nimirum literarum suarum petitionum liberum acceptorem me effecissent, & ut isthaceorum molestatione non proficuum, ita quoque non damnum mihi dedissent, necesse credidi impræsentiarum, cum præsentem hunc tractatum iterum à dicto Auctore è terra Baconica publicandum acceperim, cunctos ejusdem legentes admonere, ne mihi priori modo molesti sint, suasve literas hic à tabellario carè redimendas transmittant, ultro enim absque ullius hominis stimulo publicatio ne librorum utilium multis inservire annitar, harmoniamque talem, si obtineri poterit, pariter imprimendam curabo, nomen Auctoris quod attinet, non sa-

is compertum habeo, nisi quod il-
 lud: *Iosaphat Fridericus Heutnortton*,
 Spagiros isti esse audio, anagramma-
 tismi etiam libri huius tale constitue-
 re videntur. Hæc verò cum ve-
 niâ & pace vestrâ dicta sint,
 laudeturque hîc & in
 omni vitâ nostra

Dei nomen sa-

crofan-

ctum,

be-

nedictum & gloria-

sum in omnem

æternitatem,

Amen.

F I N I S.

A P P E N D I X

Conformis cujusdam
dialogi, habita olim
inter spiritum Mer-
curii, ac Philoso-
phum quendam
monasterialem.

*Quam editioni Germanicæ Tripodis Chemi-
ci Sendivogiani, ex veteri libro ma-
nuscripto, ob concordantem ma-
teriam, & pro implendo li-
bri edendi spacio ad-
junxerunt.*

Libuit ergo eandem huc itidem Latine
apponere, ne studiosi Germanicum
idioma non callentes, ac ejusmodi
in aliis libris non semper obviam ha-
bentes, utilitate & jucunditate ejus
priventur.

*Est in Mercurio, quicquid quæ-
runt sapientes.*

*Omnia occultantur in me Mercurio,
Quæ optant Chymici, nam aquam & ignem
parturio,
Sum terra & ventus, feroque sulphur &
salem,
Si reperis, habeto curam celandi totalem.*

COLLOQUIUM

Spiritus Mercurii

Cum

F. ALBERTO BAYERO

sive Bavaro, Monacho Car-
melitano, &c.*Mercurius.*

Quid causæ est, quod me tot
atheis conjurationibus, &
incantamentis conjurasti, &
accerfivisti?

Albertus.

Causam dicam, si prius a corpo-
ris, vitæ, animæque periculo tutum
ac securum me præstas.

Mercurius.

Hoc non est in potestate mea;
nec veni te talibus affectum: verum-
enimverò si non desistis ab incanta-
tionibus tuis, jamjam alii commissus
tra-

traditusque es, qui executionem in te,
& tui similes opportunè statuet. Porro
animæ tuæ salutem nec impedire, nec
promovere possum, si verò homo essem,
facilè salutem consecuturus essem,
proinde responde mihi ad quæstionem
meam.

Albertus.

Noli obsecro irasci adversus me, sum
enim homo debilis, tu vero spiritus es
celerrimus ac potens, propterea dic mi-
hi, an bonus vel malus angelus vel quis
sis.

Mercurius.

Neque bonus existo angelus neque
malus, sed unus sum ex septem spiriti-
bus planetarum, qui dominantur me-
diæ Naturæ, habentes mandatum gu-
bernandi 4. Mundi distinctas classes,
scilicet firmamentalem, animale, ve-
getabilem, & mineralem, sumusque
simul septem, qui nostra aptitudine
omnes virtutes, & influentias superio-
rum sphaerarum, in inferiora tria Re-
gna mediantibus descendentibus & as-
cendentibus declinamus, atque in eis
operamur, planetæ enim corporali-
ter descendere nequeunt. NB. Hic
est ille spiritus, qui generabiles seu

propagabiles creaturas, intrinsecus actualiter producere juvat, è creatis quatuor elementis, & qui hoc capit, accomodabit se operi.

Albertus.

Totus gaudeo ob gravitatem tui Spiritualis indicii, & fateor ingenuè nec non ex toto animo pro certa veritate agnosco, me ex nuda & aperta tua informatione plus fundamenti haurire, quam unquam hactenus ex ullo Philosopho potui, sed quæso adhuc unam quaestionem à me tolera, & causam tibi dicam, congrueque narrabo, cur te conjuraverim, dic fodes mihi tuum nomen.

Mercurius.

Vocor & sum Spiritus planetarum, ac non Dei Mercurii, & sicut me tuis exorcismis conjuramentisvè nullo modo ad te coegisti, sed ex Dei permissione spontè ad te veni; ita quoque tuus circulus, candelabrum, gladius, & reliquæ stultæ ceremoniæ minus quàm nihil me movent, siquidem absque his unicuique pio homini Spiritus aliquis ad inserviendum à Deo destinatus est, quavis pauci sint, qui eis dignos se exhibeant. Propterea nigredinem meam ne
am-

amplius horre, erit enim ea divitiarum
tuarum initium, annon etiam in prin-
cipio creationis omnia erant obscura &
tenebrosa? at Creatoris sapientiâ lux â
tenebris separabatur, etenim â suavi au-
rorâ exoritur Sol pulcher & sanguineo
rubore rutigus. Si ergo verbis meis fidem
adhibes, quamvis non sint humana,
sed potius resonans voviferatio secun-
dum naturam meam, vicissim te beni-
gnè audiam & instruam, jam ergò egre-
dere è tuo circulo, atque me ingredi si-
ne, tu verò mensæ affide, ac studiosè
scribe, quæ dicturus sum, incipe au-
tem recitare causam cur me hoc modo
accerfiveris & invitaveris, nec sis scrupu-
losus, sed simplex & brevis in tuis quæ-
stionibus.

Albertus.

In nomine Dei Patris, Filii, & Spiritus
Sancti, qui est sanctissimus in indivi-
sibili trinitate, & indistincta Divinâ uni-
tate Amen. Ego te Spiritum Mercurij
rogo, ut mihi veritatem dicas, quæstio:
An illud, quod Philo-
sophi de suo Lapide feu
Tinctura scripserunt,
omninò in Natura re-

rum verum, aut subtilis ficta speculatio sit?

Mercurius.

Scito, Philosophos, habitâ percautâ præponderatione, de re istâ unicâ varia scripsisse, ut stulti: qui tantum pecuniæ inhiant, nec non infideles superbi homines confundantur, & sic magna arcana Naturæ (utpote naturales virtutes omnia efficientes) quæ à moltis supremæ & infimæ fortis hominibus expectantur, eò magis abstrusa & occulta maneant. Verùm in nullo alio quàm in hoc unico (quod est omnia in omnibus) veritatem dicere potuere, reliqua non sunt nisi ad seducendum indignos. Quamobrem tibi brevibus verbis puram veritatem dico, quod, si concordanter de suo Lapide sive Tinctura scripserunt, hoc ipsum in rerum Natura verissimum est, ac omninò certum.

Albertus.

Quidnam est illud unicum?

Mer-

Mercurius.

Tu ceu multæ lectionis Iophista, atque exercitatus laborator, ad minimum ex tuo Bernhardo discere id debebas, ut tibi persuades, te probè nosse ejus geminum Mercurii Spiritum, & ferè fatuus evasisti speculatione in primo ente & tuo Azotho, qui tamen adhuc longè abes à vero centro, indagando vitam in mortuis, & constantissimam incorruptibilissimamque, nec non omnis naturalis fortitudinis fortissimam fortitudinem in rebus inconstantibus & destructibilibus. Propterea scito pro certo, quod tinctura nostra rubicundissima & purissima extrahatur è subjecto, omnium quæ unquam Sol illuxit perfectissimo, quæ res unica constantissimis spiritibus, compositione quatuor distinctarum qualitatuum sive Elementorum, ac septem erraticarum concordantiâ tantoperè commassata, compacta, & sine ullâ ullius mortalis ope, industriâ, vel arte in gradum suum perfectionis absoluta & perfecta est, tamque ingentem sui seminis multiplicationem in creatione naturaliter consecuta, ut sit incredibile, nihilo secius quoque ejus partes per minima adeò contemperatæ sunt, ut naturali modo nullum Elementum eam corrumpere,

vel laedere possit, absque auxilio vel artificio, cum tamen præter hanc unicam rem, omnia alia hujus Mundi, creata corruptioni subjacent; hoc tibi hac vice sufficiat, è quâ materia Philosophi tinturas suas extraxerint. *N.B.* Si prænarratorum verborum sensum assequeris, tota artis summa & series tibi manifesta est, & cui Deus aperit oculos, ei hîc sufficienter dictum est, potest quoque intelligi de auro vulgari, id verò non genuina mens hujus doctrine esset, sunt enim adhuc altiora creata sole, quorum inquisitio veritatem dabit, eorum quæ homo intelligere renuit, nisi prorsus literaliter ei ante oculos scribatur, quare incomprehensibile ei est, ob magnam cæcitatem & sui ipsius ignorantiam.

Albertus.

Ex hisce tuis obscuris verbis colligo, te purum putum aurum innuere velle.

Mercurius.

Aliquâ ex parte quidem me rectè intellexisti, sed obscura nubes oculos tuos adhuc obnubilat: obryzum quidem est, sed non id quod clibanis ad perfectionem deductum est, verum quod

Na-

Natura ipsa , per Vulcanicum ejus Archæum , suo sibi modo proprio , absque ullo artis subsidio finiit , ex hoc extrahitur duplex ille Mercurius , quo habito disputa cum tuo Abbate dicens : Azoth & ignis tibi sufficiunt . NB. Exinde liquet , id plus esse auro repurgatissimo , quod Deus in creatione ipse præcepit , atque eidem hanc virtutem concessit , ut innotescat nobis hominibus , quo pacto & ab omni homine haberi potest , ex verâ Divina illuminatione .

Albertus .

At ubi acquiritur tale aurum?

Mercurius .

Sub cælo , in quamplurimis montibus & fodinis . NB. Versatur omni homini ante oculos , nec tamen cognoscitur .

Albertus .

Quantâ portione ad absolvendum hoc opus , opus est ?

Mercurius.

Siquatuor lothones habes, poteris à Pontifice Diadema emere, ac residuum retinere. *N.B.* Siquatuor lothones elaborasti, ad tuam inceptionem sat habes.

Albertus.

Tantum, cum auxilio Divino, obtinere non dubitamus.

Mercurius.

Eho ipsum corpus? nescis verò, me ceu Spiritum non de corpore, sed potius de spiritu loqui, quomodo appendes spiritum, qui in perexiguâ quantitate è corpore trahitur, in virtute verò postea magnam corporis quantitatem superat, quum ergo extractum hunc spiritum iterum corporalem facere volueris, & in corpus spirituale purum converteris, tunc poteris cum tuo Abbate disputare (prius verò non opus est) dicens: ignis & Azoth tibi sufficiunt.

Albertus.

O Angelica, o cœlestia verba! quomodo autem est procedendum?

Mer-

*Mercurius.***Solve & coagula.***Albertus.*

Ah quàm brevia sunt hæc verba, difficillimeque intelligenda, quæ tamen totam artem comprehendunt, intelligo corpus solis esse solvendum, solutioneque spiritum tingentem, qui procul dubio Bernhardi duplex Mercurius est, eliciendum. NB. Corpus non est aurum finum, sed illud in quo Tinctura latet, è quò geminum Mercurium producito.

Mercurius.

Nunc quadantenus oculorum tuorum velamen recessit, ac rectè intellexisti. NB. intellige ergò hîc, quodnam corpus velit.

Albertus.

Per quam rem corpus Solis solvere debeo?

Mer-

Mercurius.

Per seipsum, & quicquid ei Propinquissimum est.

Albertus.

Difficilis est hic sermo, imò arte ipsa difficilior, obsecro explica illud, atque indigita mihi media, & manualementem operationem veræ solutionis.

Mercurius.

Ego tãquam spiritus non possum tibi jam manualia media ostendere, quia non manus mihi sunt, si verò, ut tu, corpore constarem, integrum opus laboraturus essem, tu autem diligenter investiga in tuo Bernhar-do, in quo extat medium manuale veræ solutionis ter descriptum, cum omnibus circumstantiis, bis rectè, & semel falsò, propter indignos.

Al.

Albertus.

Me miserum, qui jam pridem ferè mortuus sum ex nimia ejus lectione, nec tamen reperire valeo, namque licet ex tuâ informatione Regem jam noverim, fons tamen in eodem est prorsus mihi incognitus, itaque rogo maximoperè, dic mihi quid fons sit.

Mercurius.

Tu nimium præmaturè æquo doctior vis fieri, non possunt eum tibi indicare, te prius Regem habere oportet, balneum non calefit, antequàm Rex præstò sit. Tu verò ad tuum ito Abbatem, & postulato, ut tibi acquirat decem libras Orientalis 8756. æfæ, quod optimum sit, sicut absque igne è matre suâ terrâ provenit, postea tibi omnia revelabo, quæ jam non intelligis, tace & taciturnus esto, Abbati tuo libros tuos, ne amplius ostende, nec ei de nostro conventu, ullum verbum dic, quatenus vita tibi in precio

cio est , depone omnia incantamenta , & noli me ulterius conjurare, mane in bone proposito , Deumque pro gratiâ & bono spiritu , aliàs ad te reverti mihi non est licitum , his verò observatis tibi constans amicus ero , tibi que , quandocunque mei consilii indigebis , succurram.

Albertus.

Quæso adhuc paulisper mane , & dic mihi an etiam tamdiu vixero , ut tincturam consequamur?

Mercurius.

Imò vives tantisper , Abbas autem tuus tam diu non vivet , post mortem ejus eam impetrabis , eritque tibi , nisi sapienter cautus fueris , causa mortis. Magnam ergò cautelam habe , ac probe circumspice , cui eam monstres , nam ista tinctura causabitur magnam occæcationem , attamen libellos tuos semper diligentius quam ipsam Tincturam custodito , & attendito ut nullo tempore apud te reperiantur , posses enim incautus ingentia pericula

la, carceres atque ipsam mortem trucidationis incurrere, proinde cautus sis & vale.

Albertus.

Ego Frater Albertus Bavarus, Ordinis Carmelitarum, juro & testor his coram Deo, ejus Angelis & dilectis Sanctis, quod Anno 1658. die 18. Februarii, qui erat festum Purificationis Gloriosæ, ac Benedictæ Mariæ semper Virginis, cum essem in mea cellula, in Cœnobio Mariæ Magdalænæ Stellanovanæ, mihi talis visio apparuit, & prædictum colloquium mecum habuit, postquam die ac nocte cum Philosophicis libris surgerem ac dormitum irem, & Dominatorem Jehovaham ardentibus suspiriis invocarem dieque nocteque, ut veritatem hujus artis mihi gratiose revelare vellet. Tùm demùm in mea ignorantia (posteaquam 23. annos cum meo Abbate frustra magnos & tædiosos labores sustinuissem, ignemque interdium & noctu sine intermissione fovissem) ad credendum penitus inductus fui (quod peccatum Deus mihi remittat) hujus rei secretum à nullo homine haberi posse, sed extorquendum esse spiri-

riti-

ritibus, quod tamen magis hominibus possibile est, quam ulli spiritui, sicut tandem (laus sit exuberantissimo Deo) in fine res ipsa me docuit, illo inquam die ego consuetis ceremoniis, & usitatis conjurationibus, quemadmodum in Monasteriis Italiae, & Hispaniae valdè commune est, tanquam Cœnobialis exorcista (Deus det mihi delicti veniam) Spiritum Mercurii conjuravi, & in colloquium vocavi, qui mihi in specie nigræ, longiusculæ, teretis cujusdam visionis, siue umbræ, absque ullâ formâ vel similitudine alicujus hominis, vel animalis apparuit, atque intonaute sonanteque voce quærendo & respondendo mecum egit, ut prænarratum est. Et ubi jussu ejus mensæ accubuerim, calamoque ac atramento ad scribendum paratus essem, umbra illa seu nigra apparentia in medio circulo constitit, nil curans gladium consecratum, suffitam candelam, & reliquam dementiam; postea se ex nigredine illâ, per coloris cinerei nubem, in albicantissimum candorem mutavit, postremò autem per citrinam colorationem in ruborem summè rubicundum se dedit, forma verò & quantitas ejus se non mutavit, sed usque ad finem colloquii in circulo immutata seu inconversa permansit, in medio autem visio-

fionis puncto signum, seu character
 Mercurii in tribus distinctis coloribus
 videbatur. Tandem ubi ut dictum
 est disparuit, cellula mea interius &
 exterius sanguineâ rubedine tincta vi-
 sa est, ut splendor solis in conclavibus
 rutilus apparere solet. Post hanc reve-
 lationem omnia necessaria cum abbate
 meo procuravi, ita ut intra biennium
 11. libras & 7. lothones veræ materiæ
 comparaverimus, non sine magna
 difficultate & solertia, atque opus
 Anno 1571. feliciter compleverimus,
 sicut ego imposterum fideliter & cla-
 rè, in omnibus consignavi. Verùm
 abbatis mei vita non ad terminum ope-
 ris prolongata, sed ipse cum sua con-
 cubina, præcedente secundo Junii,
 mortuus in lecto repertus est, à princi-
 pio usque ad finem omnes colores vi-
 di, & sicut Spiritus in circulo se ex-
 hibuerat, ita quoque tres principales
 colores, videlicet nigrum, album &
 rubrum in tali distinctione in opere
 deprehendi, & quando ullus error con-
 tigit, a dicto spiritu semper bonum
 consilium informationemq; habui Im-
 primis autem parabolam fontis Ber-
 nhardi adeò explicuit, ut postmodum
 omnia occulta scripta & figuræ Chal-
 dæorum, Ægyptiorum nec non Phi-
 losophorum aliorum mihi innotuerint,
 quemadmodum ista in quarta parte
 mei

parte mei libelli quem in Bernhardum scripsi, in plurimis proprio meo sanguine delineavi; post operis autem perfectionem aliquot annis non potui efficere, ut spiritus ad me iterum venisset, quare augmentationem in virtute, & quantitate difficillimam sensi, & quoniam à spiritu ulteriorem instructionem & doctrinam non habui, prætereaque cæteri, fratres, & præsertim novus abbas valdè infensi mihi erant, eò quod ex me in his rebus nihil expiscari possent, clàm cum mea Tinctura & aliquot veteribus bonisque libris Ægyptiis me intra paucos annos subducebam, atque ex voto Augustam Vindelicorum veniebam, summo delibutus gaudio quod tandem aliquando solum Germanicum viderem, fretusque spe consolatorià, me tandem aliquem inventurum, qui multiplicationem mihi ostendat. Deus omnipotens ulterius omnes suâ gratiâ juvet, cui sit laus, gloria, & honor, in omnium seculorum æternitatem, Amen, Amen, Amen.

F I N I S.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Sendivogius

Lucerna salis philosophorum

Amstelodamum 1658

Alch. 159

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10252866-8